

EL FIGARÓ

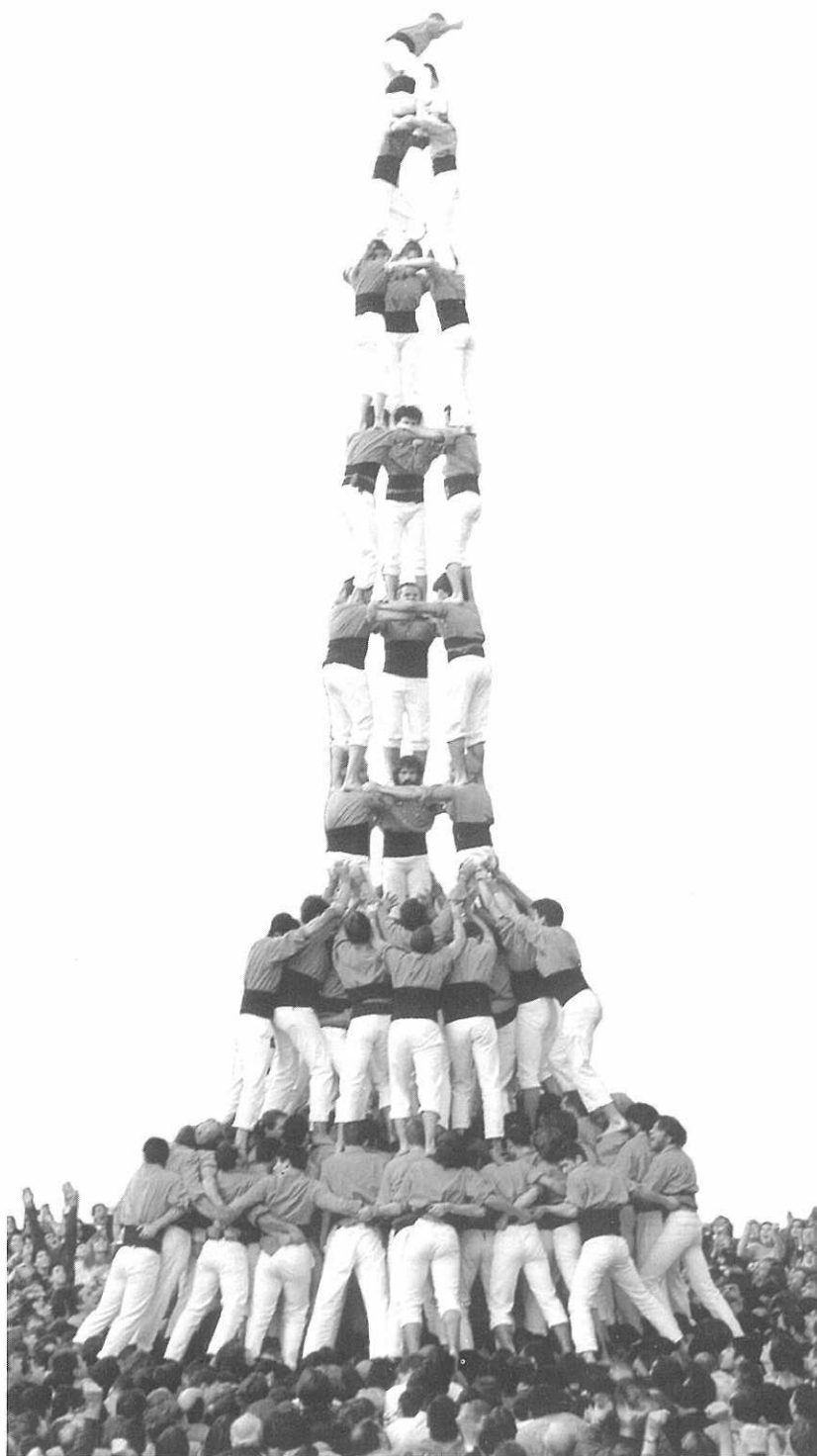
Temporada 1998

BUTLLETÍ DELS CASTELLERS DE VILAFRANCA - NÚM. 27 - SEGONA ÈPOCA - NOVENBRE 1999 - PREU 500 PTES.

50 ANYS
CASTELLERS DE VILAFRANCA
1948 - 1998

DSM Resins España, S.A.

*Felicita els Castellers de Vilafranca per la gran temporada que han fet aquest any.
Us encoratgem a seguir aquest camí ple de grans èxits.*

Amb el suport de:

DSM Resins España, S.A.

Pol. Ind. Casanova
c/ València, 1 - Tel. 93 898 37 10
Santa Margarida i els Monjos

ÍNDIX

Pere Regull: «La colla deu la seva personalitat al conjunt de vivències, emocions, alegries i fracassos...»	4
En Ramonet, un casteller de tota la vida	10
La gestió en les colles castelleres	12
Un deu per als cinquanta	16
Peu, folre, manilles... i canelons!	24
El dia que vam ser els millors... del millor concurs	30
La primera colla de deu	36
Els castells del 98	40
Aquest any, cinquanta!	43
Joan Reventós: «El fet casteller és una escola de ciutadania difícil de superar»	45
Pere Regull: «Ser dels Castellers de Vilafranca és la nostra manera de ser vilafranquins i penedesencs»	46
50 anys després de la primera sortida	49
50 anys. Castellers de Vilafranca	50
Sopar de gala	54
Honorable cloenda	56
Castells assolits durant 50 anys	58
El primer quatre de set	59
Cal Figarot del segle XXI	60
Lluís Giménez, un gran casteller i millor cap de colla	62
El Feis, el millor baix dels primers 25 anys de la colla	64
La construcció del símbol identitari	65
Fal·lera castellera	67
Passatemps	70

BUTLLETÍ DELS CASTELLERS DE VILAFRANCA

Segona època. Núm. 27. Novembre del 1999

Edita:

Colla Castellers de Vilafranca

Estatge social: General Prim, 11. 08720 Vilafranca del Penedès.
Ap. Correus 313.

Consell de redacció:

Xavi Carrasco, Neus Castells, Miquel Ferret, Jordi Galtés,
Biel Senabre, Òscar Serramià i Francesc Taravilla.

Col·laboradors:

Xavier Aimerich, Josep A. Bernaus, Josep Besolí,
Carles Casanellas, El 3 de vuit, Joan Guixeras, Jordi Mir,
Eloi Miralles, Josep Miret, Joan Montserrat i Pere Rovira.

Foto de la portada:

Sergi Ros

Fotocomposició, fotolits, muntatge i impressió: Gràfiques Kerpe

Dip. L. B-29.663/86

Editat amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Conselleria de Benestar Social

Ajuntament de
Vilafranca del Penedès
Regidoria de Cultura

El Figarot no es responsabilitza de l'opinió que expressin els articles signats.

EDITORIAL

Cinquantenari, castells i Cal Figarot

Si seguíssim el recurs que tantes vegades s'utilitza en el periodisme de buscar algun joc de paraules que defineixi un fet destacat, podríem dir que el 1998 va ser l'any de les tres ces, és a dir, que hi van destacar tres elements que comencen amb aquesta lletra: la celebració del cinquantenari, els grans castells que hi vam aconseguir (i encara hi afegiríem la ce de la paraula *concurs*) i el local social, Cal Figarot, ampliat i millorat gràcies a l'adquisició de la nau del costat del pati.

En el parlament que va fer per cloure els actes de celebració dels cinquanta anys dels Castellers de Vilafranca, el president de la colla ja va destacar aquests tres components com a definitoris d'un any ben especial. Certament, gairebé durant tot el 1998 (de fet des del maig fins al novembre), un seguit d'actes de tota mena ens va anar recordant que ja som una colla cinquantenària. Van ser uns actes festius, com s'esqueia a la commemoració; però també van permetre d'homenatjar a totes les persones que en un moment o altre s'han posat la camisa verda, gràcies a les quals avui som on som. I també van ser una oportunitat per refermar el lligam que hem de mantenir amb l'afició de Vilafranca, de tot el Penedès i fins i tot de més enllà, lligam que és imprescindible que cuidem al detall per continuar sent una colla capdavantera.

Gràcies al moment dolç que estem travessant, els Castellers de Vilafranca vam tornar a completar una temporada extraordinària. Singularment, aquesta excel·lent *collita* de castells va tenir tres diades fonamentals. En primer lloc, la memorable diada de Sant Fèlix, en què vam descarregar dos castells de gamma extra com són la torre de nou i el quatre de nou amb l'agulla, a més del tres de nou i el pilar de set, i vam fer un primer intent de tres de deu que ens va obrir les portes d'aquest castell (sense deixar de banda el pilar de vuit de l'endemà). Posteriorment, l'inoblidable Concurs de Castells de Tarragona, en què més que mai vam demostrar que estàvem segurs de les nostres forces i, gràcies a aquest convenciment, vam superar totes les dificultats que ens van posar en el camí que ens va dur cap al segon concurs guanyat consecutivament. Finalment, el 15 de novembre, quan la colla, superant el desencís de la caiguda de l'intent de tres de deu que havíem tingut per Tots Sants, va treure les forces suficients per coronar per primera vegada en tota la història un castell d'aquesta alçada. En endavant, la història dirà que la primera colla que va plantar un castell de deu pisos en una plaça va ser la dels Castellers de Vilafranca.

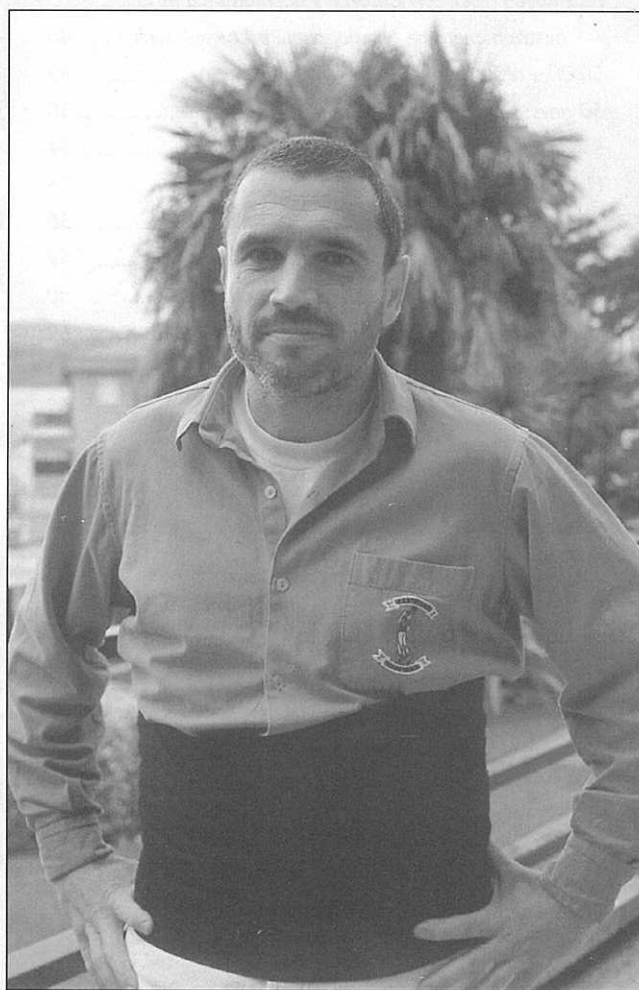
Finalment, el 1998 ens va permetre d'ampliar el nostre local social gràcies a l'adquisició de la nau contigua al pati de Cal Figarot, la qual posteriorment ha estat remodelada. Aquest nou espai ha contribuït a fer que la colla sigui més gran. Evidentment, per l'ampliació del local que aquesta adquisició ha comportat i, per tant, pel fet de disposar d'un espai adequat per acollir els assaigs quan aquests no es poden fer a fora, o bé per ser un marc idoni per a les celebracions multitudinàries que la colla fa cada any. Junt amb aquesta millora física, la nova nau també ha estat un repte que ha demostrat la solidesa de la colla: afrontar una compra com aquesta només és a l'abast d'un col·lectiu en què són majoritàries les persones que estan disposades a fer el que calgui per al bé comú, i en aquest esforç conjunt per assolir un objectiu que ens beneficia a tots, els Castellers de Vilafranca també hem demostrat que som una colla capdavantera. Per molts anys.

Pere Regull

«La colla deu la seva personalitat al conjunt de vivències, emocions, alegries i fracassos que han compartit els qui hi han passat durant els 50 anys»

Pot deixar la toga per la camisa i la faixa; pot abandonar la formalitat pròpia de despatxos i jutjats per la passió de la plaça; pot canviar la circumspècció imprescindible per a exercir l'advocacia per la conversa afable i distesa parlant de castells. Tanmateix, aquesta mena de mutació que pateix el Pere Regull per enllaçar dos mons tan diferents com el dels advocats i el dels castellers de vegades el traeix.

Escolteu-lo atentament, si no, en alguna de les ocasions en què, per raó del càrrec de president dels Castellers de Vilafranca, ha de parlar davant d'un auditori. Amb els ulls gairebé aclucats i les espatlles arronsades, amb una mà a la cintura i l'altre braç mig allargat -talment com si pretengués arrencar una saeta a la Setmana Santa andalusa-, el Pere us construirà un discurs clar, ben estructurat i convincent, tres qualitats fonamentals de la retòrica, que un bon advocat ha de dominar sobradament i que no fan cap nosa, encara que es parli de castells.

Canvi als estatuts

La nova organització legal de la colla és una de les qüestions principals que s'han treballat en els últims anys. El Pere Regull ha viscut molt de prop aquest canvi, no tan sols per l'assessorament que ha aportat per raó de la professió que té, sinó també perquè n'ha estat un dels principals protagonistes, de primer com a membre de la junta i posteriorment com a president de la colla. Per això en pot explicar tots els aspectes tècnics. «El canvi dels estatuts de l'antic Patronat es va dur a terme perquè calia adaptar-se a la Llei 30/94 de fundacions. Aquesta nova llei de fundacions ens permetia tenir

«Amb el canvi dels estatuts es va buscar una estructura jurídica que permetés mantenir la prioritat de l'element humà, que és la colla, i que donés els mateixos avantatges fiscals d'una fundació»

una sèrie d'avantatges que ens podien beneficiar. Per això ens vam decidir d'adaptar-nos-hi». A l'hora de fer aquest pas, però, es va plantejar un problema: «La fundació, com a estructura jurídica, és una entitat que es basa en un patrimoni, és a dir, és l'assignació d'un patrimoni a un fi, i la colla dels Castellers de Vilafranca no es dedica tan sols a conservar un patrimoni. Teníem molt clar que, tot i que el local de Cal Figarot constitueix una part important de la colla, el substrat fonamental és la gent, és l'estructura social, el que podríem anomenar 'el patrimoni humà'. Per tant, es va buscar una estructura jurídica que permetés mantenir la prioritat

d'aquest element humà i que donés els mateixos avantatges fiscals d'una fundació: les associacions declarades d'interès públic».

El fet de demanar que ens declaressin una associació d'interès públic va obligar a canviar uns quants articles dels estatuts. *«El canvi més important fa referència al supòsit que la colla es dissolgués. Amb els estatuts antics, si es donava aquest cas, tot el patrimoni de la colla passava a l'Ajuntament de Vilafranca. Ara, en canvi, els nous estatuts diuen que els liquidadors de la colla no poden vendre ni repartir el patrimoni i han de crear una fundació que haurà de tenir l'obligació de mantenir el record de la colla i dels castells. Aquesta fundació seria presidida per l'alcalde».*

Aprofitant que l'administració estatal obligava a fer aquest canvi, es van introduir altres variacions per posar al dia uns estatuts que s'havien elaborat en unes circumstàncies molt diferents. *«A les eleccions del 1995 ens vam adonar que hi havia alguns punts dels estatuts que s'havien d'actualitzar. Bàsicament eren aspectes de l'organització interna de la colla. D'una banda es va decidir d'unificar les antigues juntes del Patronat i de la colla en una de sola que fos més reduïda, perquè així se n'augmentava l'eficàcia. Aquesta junta s'encarrega de portar totes les feines administratives i de protocol».*

Un altre dels aspectes destacats que es van variar es refereix al sistema de fer les eleccions de cap de colla. *«Es va creure que seria interessant que el cap de colla i els membres de la junta administrativa tinguessin una sintonia important entre ells. Per tant, es va veure més lògic que tots plegats es presentessin en una candidatura única. A més a més, es va establir que, ordinàriament, el període entre les eleccions seria de quatre anys. O sigui que les properes es faran abans de començar la temporada de l'any 2000».*

El tercer canvi que es va portar a terme estableix que *«formen part dels Castellers de Vilafranca tres tipus de socis: els numeraris, o sigui els castellers i les castelleres de la colla; els socis protectors, que són els que fan una contribució econòmica, i els socis honoraris, que són aquells a qui la colla distingeix amb aquest títol».* Finalment, també cal indicar que, amb la nova organització, existeix un consell assessor constituït pels excaps de colla i pels expresidents i els exvicepresidents, junt amb els actuals, que es reuneix un cop a l'any i que segueix la marxa de la colla perquè en el període electoral ha de fer-se càrrec de tot el procés.

La imatge dels Castellers

Els castells han viscut una expansió molt important en els últims anys. Una de les conse-

«Hi havia empreses i professionals que aprofitaven l'atractiva imatge dels castells per fer-se publicitat o obtenir uns guanys, sense que nosaltres en traguéssim cap contrapartida»

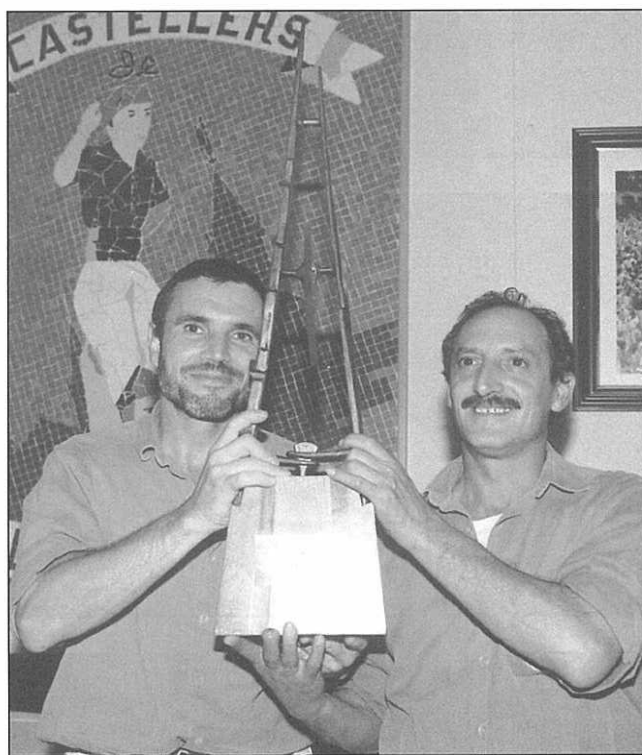

Foto: Feliu Miró

«La gent de Vilafranca i la del Penedès se sent orgullosa de la colla... i esperem que també s'hi senti el dia que les coses no vagin tan bé perquè nosaltres la necessitem»

qüències lògiques d'aquest boom casteller és que les colles han hagut de vetllar molt més tot allò que té relació amb els drets d'imatge. Aquest ha estat un dels temes que la junta actual ha treballat amb prioritat. *«L'auge dels castells, diu el Pere, ha provocat que calgués canviar moltes maneres de fer i la qüestió de la imatge de la colla n'ha estat una de les més importants. Hi havia empreses i professionals que aprofitaven l'atractiva imatge dels castells per fer-se publicitat o obtenir uns guanys, sense que nosaltres en traguéssim cap contrapartida».* El treball per aconseguir de treure algun benefici de la imatge que actualment donen els castells s'ha centrat en tres apartats: *«D'una banda, es va redactar un reglament en què es marcava uns preus fixos i limitats per als fotògrafs que segueixen habitualment les nostres actuacions i en venen les fotografies, tant si ho fan a castellers com a gent que no és de la colla. A canvi d'això, la colla no els cobra res».*

Un altre vessant que s'ha treballat és el de les empreses perquè s'havia constatat que en alguns casos n'hi havia que utilitzaven la imatge de la colla per a la seva publicitat. A més, habitualment la colla se n'adonava quan ja s'havia portat a terme la campanya publicitària. En aquests casos *«hem seguit una política que ha diferenciat les empreses vilafranquines, o les que tenen un fort arrelament a Vilafranca, de les de fora. Pel que fa a les primeres, s'hi ha buscat una col·laboració més directa i no hi hem pres mesures dràstiques. En canvi, en el cas d'empreses de fora, que no tenen cap vinculació amb Vilafranca, hem adoptat una posició més intransigent si hem detectat que han fet servir la nostra imatge per als seus interessos publicitaris».*

El tercer punt correspon als acords que s'han establert entre la Coordinadora de Colles Castelleres i l'empresa de cerveses Damm. Els representants dels Castellers de Vilafranca a la Coordinadora van participar activament en les negociacions prèvies a l'acord. Bàsicament es va buscar un patrocinador que permetés pagar una assegurança d'accidents greus, que cobrés totes les colles de la Coordinadora. *«Amb Damm vam arribar a l'acord que les colles consentirien que es col·loqués una pancarta d'aquesta empresa a les places on hi ha les actuacions castelleres més importants, a canvi que donessin vint milions de pessetes. Aquest era un contracte en exclusiva dins del món cerveser i també incloïa la possibilitat que s'emetés un spot publicitari de la Damm en què intervingués alguna de les colles de la Coordinadora i que, en les retransmissions televisives, hi sortís la publicitat al peu de la pantalla».* Això de banda, la Coordinadora també ha tingut altres ingressos provinents de TV3. Aquests ingressos es destinen majoritàriament a pagar l'assegurança i el que

no es gasta en aquest concepte es reparteix proporcionalment entre totes les colles que hagin sortit en les retransmissions televisives.

Cal Figarot

La seu social dels Castellers de Vilafranca, Cal Figarot, constitueix un altre apartat que demana molta atenció. El Pere Regull destaca les feines de manteniment que s'hi han dut a terme, feines que són imprescindibles de fer perquè es tracta d'una casa antiga. «*Les obres més importants que s'hi han fet són la instal·lació del rec automàtic al pati, que estalvia molta feina i ha augmentat la qualitat d'aquesta part de la casa, i, d'altra banda, la remodelació del gimnàs, que poc a poc va tenint els aparells i el material necessaris perquè es pugui utilitzar a ple rendiment. En aquest sentit, també cal destacar la bona feina que s'hi a dut a terme en les classes regulars i gràcies a les sessions d'assessorament que tant el Josep M. Mateu com el Toni Bach han anat fent en aquests últims anys. Tot plegat permet que el gimnàs sigui una sala molt útil per a la colla*».

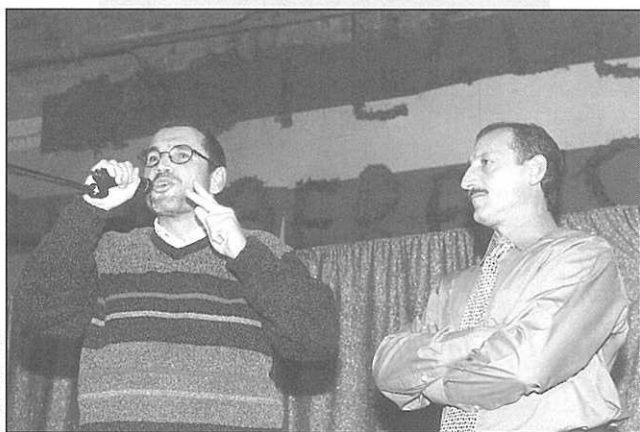
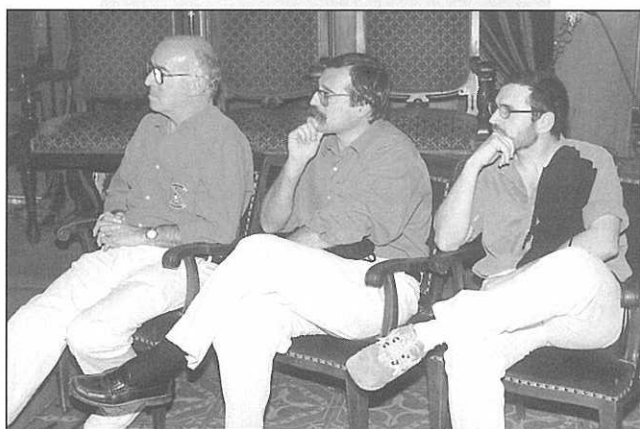
Una compra molt important

Si parlem de Cal Figarot, però, ens hem de referir per força a la nova nau. «*És evident que encara cal invertir més diners per remodelar Cal Figarot, però, precisament estàvem immersos en aquest tema quan va sorgir la notícia que la nau del costat estava en venda. Això va provocar que ens replantegéssim d'ajornar l'acabament de Cal Figarot per afrontar una operació que comportava un increment del patrimoni de la colla, però que també suposava un gran esforç per a la colla: el més gran des de la compra de Cal Figarot*».

El Pere explica l'origen de la qüestió: «*Quan ens vam assabentar que existia la possibilitat que la nau contiguous al nostre pati es transformés en un lloc reservat a aparcament de vehicles, vam pensar que calia negociar amb els propietaris per saber fins a quin punt era viable que la colla l'adquirís*». Aleshores es va veure que la nau «*ens obria unes possibilitats noves en tots els sentits*». El projecte es va fer realitat i ara la colla posseeix un espai molt gran que pot anar molt bé per millorar tot el conjunt de Cal Figarot.

El pas següent va consistir a trobar «*unes fonts de finançament importants per afrontar la compra, les quals van venir de la mateixa gent de la colla, dels simpatitzants i de les empreses col·laboradores. També es va signar un conveni amb Caixa Penedès per obtenir uns*

«La compra i la remodelació de la nau ha estat una nova forma de revitalitzar la colla, a més de contribuir a crear les bases perquè cada dia hi hagi nous al·licients que ens ajudin a mantenir el caliu»

Fotos: Fèlix Miró

ingressos fixos a canvi de la cessió del nostre dret d'imatge, sota unes determinades condicions».

Referent al que es va acordar amb Caixa Penedès, el Pere Regull especifica que, gràcies a aquest conveni, «*els Castellers de Vilafranca reben una quantitat anualment, a banda de comptar amb altres beneficis relacionats amb la targeta visa castellera que Caixa Penedès va treure l'any passat*». A més, aquesta entitat d'estalvi també patrocina actes concrets, com per exemple els que es van organitzar durant el 1998 per commemorar el cinquantenari de la colla.

El Pere constata que «*aquest conveni no fa altra cosa que refermar una vegada més les bones relacions que sempre havia tingut la colla amb Caixa Penedès*».

En el capítol d'ingressos, el president de la colla assenyalava que «*l'Ajuntament de Vilafranca també ha col·laborat fent una important aportació econòmica, així com el mateix Consell Comarcal que ha estat el canal a través del qual s'han aconseguit aportacions importants del Departament de Benestar Social i quasi segur del Departament de Cultura de la Generalitat. Evidentment la colla està molt agraïda a aquestes institucions, però això no ens ha de fer oblidar que la totalitat d'aquestes subvencions no arriben a cobrir el 25% del cost de l'operació de compra i remodelació de la nau. Per aquesta raó mai no podrem agrair prou a totes les persones, castellers i simpatitzants, el fet que hagin col·laborat econòmicament amb la colla. Parlant d'això, el Pere afegeix que «el més important ha estat veure la bona voluntat tant de qui s'ha compromès a pagar la quota anual de 3.500 pessetes fins a qui ha fet aportacions més elevades. Així mateix, no haig d'amagar la decepció que hem tingut en comprovar que certs sectors molt implicats amb la colla encara no hi han col·laborat, encara que sigui aportant la quota mínima; però jo encara tinc l'esperança que ho acabaran fent*».

Segui com sigui, el president dels Castellers vilafranquins diu que «*la compra i la remodelació de la nau ha estat una nova forma de revitalitzar la colla, a més de contribuir a crear les bases perquè*

cada dia hi hagi nous al·licients que ens ajudin a mantenir el caliu».

Aquest repàs a les qüestions més internes també inclou una referència a les publicacions que fa la colla. En aquest apartat, el Pere Regull diu que «*s'ha intentat mantenir els canals de comunicació amb la colla i amb els simpatitzants, que fonamentalment són l'Au Venga i El*

Figarot, el primer com a comunicació més àgil i ràpida i el segon com a butlletí dels Castellers de Vilafranca, però el cert és que tan un com l'altre comporten una feina que 'crema' molt. Darrerament ens hem trobat que les persones que han tirat endavant EL FIGAROT feia molts anys que se n'encarregaven i això ha provocat el lògic cansament. Aquest fet s'ha intentat superar fent-hi entrar sang nova que, amb l'ajut dels qui han portat el butlletí fins ara, han d'anar agafant el relleu en la direcció dels nostres mitjans de comunicació».

De Cal Figarot enfora

Deixant a part les feines més domèstiques, és evident que un dels apartats que s'ha d'atendre més és el que fa referència a les relacions cap enfora, és a dir, a allò que podríem anomenar «les relacions externes». Hem dividit aquesta qüestió en tres blocs bàsics: les relacions amb les altres colles; les que tenim amb l'afeció que ens dona suport, sobretot la de Vilafranca i la del Penedès, i, per acabar, les que es mantenen amb els mitjans de comunicació.

Quant a les primeres, les relacions que hi ha amb les altres colles del món casteller, el president dels Castellers de Vilafranca diu que «són les normals que cal mantenir». El Pere afegeix que el fet que cada cop hi hagi més colles noves provoca que es tinguin contactes diferents amb les que fa més temps que funcionen, però, «de totes maneres, sempre hem procurat de tenir en compte les colles petites i d'actuar solidàriament, per exemple en la qüestió de garantir que l'assegurança cobreixi totes les colles d'una manera igual». A més a més, també cal destacar la feina d'assessorament que s'ha dut a terme amb les colles que han aparegut recentment. «Sigui pel que sigui, moltes colles que s'han format en els últims anys ens han vingut a demanar suport i a sol·licitar el nostre assessorament tècnic. Això ha permès que mantinguem bones relacions amb moltes colles petites, com per exemple, la de Vic, què també vam apadrinar; la de Caldes de Montbui, la de Mataró, la de Sant Cugat del Vallès, la de Martorell, la de Cerdanyola, entre d'altres.»

Les relacions amb les colles grans, lògicament, són diferents i el Pere Regull les qualifica de «bones, tot i la rivalitat a plaça». Afegeix que «precisament fruit d'aquestes bones relacions entre les colles grans s'ha donat un fet únic: les cinc colles grans han estat capaces d'articular-se dintre del mateix projecte, junt amb altres colles més petites, per tirar endavant una Coordinadora de Colles Castelleres més dinàmica i sense recels entre elles».

Amb l'afeció que ens segueix i ens dona suport «hi ha la natural sintonia i bona relació que ha existit sempre. És evident que els grans castells que hem aconseguit en les últimes temporades i la bona marxa que hem seguit darrerament han fet augmentar el relleu social dels Castellers de Vilafranca, i això ha provocat que siguem una de les entitats amb més presència a la comarca. La gent de Vilafranca i la del Penedès se sent orgullosa de la colla... i esperem que

«Vam pensar que convenia que Vilafranca i el Penedès sentís el cinquantè aniversari com una cosa seva»

«Hem de saber que, normalment, els mitjans de comunicació tenen la tendència de donar més relleu al que fa l'aspirant a arribar al primer lloc que no pas al que aconsegueix el que va al davant»

«La celebració del cinquantè aniversari va servir per transmetre a tots els components de la colla l'esperit de pertànyer a un grup humà que té cinquanta anys d'història, en el qual el més important és posseir el sentiment col·lectiu de superació. Aquest esperit fa gran la colla»

també s'hi sentin el dia que les coses no vagin tan bé perquè nosaltres la necessitem igualment». El Pere Regull remarca que «també hem deixat Cal Figarot a les entitats que ens ho han demanat perquè hem volgut mantenir el mateix esperit obert de sempre».

Finalment, el tercer apartat d'aquest repàs a les relacions cap enfora toca el tema dels mitjans de comunicació. En general, el Pere també pensa que «mantenim unes bones relacions amb la majoria de mitjans de comunicació, encara de vegades aquests han tingut alguna badada considerable que ha comportat moments més tensos. M'atreviria a dir que no és bo que la majoria de cronistes castellers pertanyin a colles castelleres ja que això origina susceptibilitats a l'hora de interpretar-ne els escrits».

En el futur més pròxim, el president dels Castellers de Vilafranca creu que «les relacions han de continuar sent correctes, tot i que hem de tenir en compte que el que va al davant mai no cau simpàtic. Els Castellers de Vilafranca hem de saber que, normalment, els mitjans de comunicació tenen la tendència de donar més relleu al que fan els que fa anys que no són notícia o no ho han estat mai. A més, hem de pensar que, després de ser els primers a assolir el quatre de vuit amb l'agulla, d'inventar el quatre de nou amb l'agulla, de descarregar el primer pilar de vuit del segle, de dominar la torre de nou i els grans pilars, de carregar el primer castell de deu de la història, després d'haver guanyat consecutivament els dos concursos últims, després de tot això hi ha molta gent que té ganes que la nostra colla tingui una davallada, i, si no la tenim, tractaran de minimitzar tot el que fem; però això encara ens ha de donar més força per continuar al davant... Em sap greu per ells».

Cinquanta aniversari

Un dels temes que no es podien deixar per alt era el de la celebració del cinquantè aniversari dels Castellers de Vilafranca, que va centrar una bona part de l'activitat social de la colla durant l'any passat. El Pere Regull, com a president dels Castellers, opina que es va aprofitar l'esdeveniment per constatar diversos punts. En primer lloc «per reconèixer que hem arribat on som gràcies als qui van arrencar la colla; gràcies als qui van superar els moments difícils amb constància i tenacitat; gràcies als qui van afrontar amb decisió i valentia la compra de Cal Figarot; gràcies als qui van contribuir a fer la colla prou gran per pensar a assolir els castells de nou i, en definitiva, gràcies a tots els qui han sabut donar la mentalitat que actualment té la colla». El Pere té clar que «la colla deu la seva personalitat al conjunt de vivències, d'emocions, d'alegries i de fracassos que han compartit tots els qui hi han passat durant els cinquanta anys. Aquest cúmul d'esdeveniments i de persones ens han fet com som, i la celebració del cinquantenari va ser un moment adequat per reivindicar i rememorar aquesta història mitjançant xerrades, projeccions de pel·lícules, exposicions...».

Per un altre costat, el president dels Castellers de Vilafranca creu que el cinquantenari va

servir «per fer pedagogia entre els elements més joves que s'han anat incorporant als Castellers recentment. Calia aprofitar l'aniversari per transmetre a tots els components de la colla l'esperit de pertànyer a un grup humà que té cinquanta anys d'història, en el qual el més important és posseir el sentiment col·lectiu de superació. Aquest esperit fa gran la colla, independentment que estiguem en un gran moment o que passem un període més difícil. El respecte no tan sols es guanya per les victòries i els èxits, sinó que també s'adquireix per la capacitat de tornar a remuntar els moments dolents».

Així mateix el Pere assenyalava que «la meua il·lusió fóra que totes les persones que han estat de la colla la sentissin molt a dintre seu sempre, tant en èpoques d'esplendor i d'èxits, com en els moments difícils; tant en les èpoques en què poden venir a moltes sortides i a molts assajos, com en èpoques en què no hi poden venir gairebé mai. És molt important que tots els qui hem passat per la colla tinguem clar que hi ha dies que no hi podem faltar: Sant Fèlix, el concurs, l'1 de novembre... En aquests dies la colla ens necessita a tots, tant els assidus com els qui han deixat de venir regularment, tant els qui estan en plena forma com els qui tan sols poden anar al darrere de la pinya. Tan sols així mantindrem la nostra colla com una de les més grans, i segur que serà la que s'identificarà més amb el seu poble».

Per acabar aquestes consideracions al voltant de la commemoració dels cinquanta anys

«El respecte no tan sols es guanya per les victòries i els èxits, sinó que també s'adquireix per la capacitat de tornar a remuntar els moments dolents»

dels Castellers vilafranquins, el Pere Regull afirma que tampoc no es va oblidar el vessant festiu. «Vam procurar de celebrar el fet tal com es mereixia i, per tant, durant l'any hi va haver diversos actes festius, com balls, concerts, etc. Vam pensar que convenia que Vilafranca i el Penedès sentís el cinquantè aniversari com una cosa seva; per això vam diversificar els actes a fi que molta gent que mai no havia entrat a Cal Figarot, hi vingues». En definitiva, es volia que la colla «celebrés el cinquantè aniversari d'una manera viva i mirant endavant i, al mateix temps, que assumís i consolidés els seus orígens».

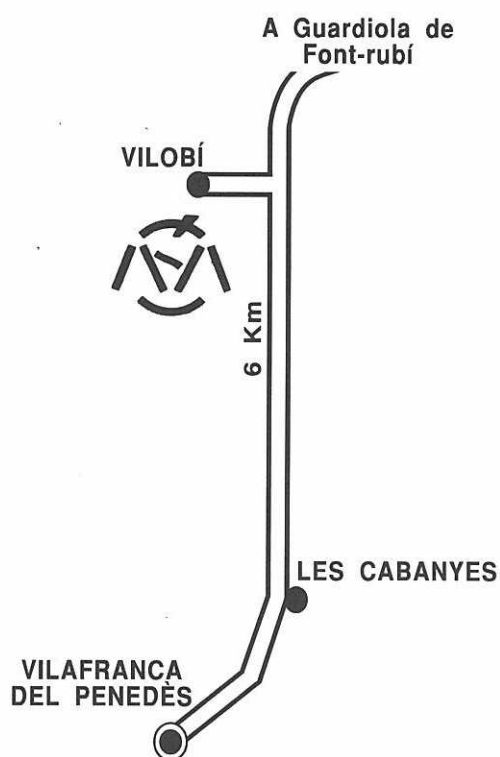
Les properes eleccions

Quan s'acabi aquesta temporada s'obrirà un període electoral que servirà per escollir la junta i la tècnica que hauran de dirigir la colla els propers quatre anys. Sobre aquesta qüestió, el Pere ens comenta que «a hores d'ara encara no sabem si els qui hem dirigit la colla els darrers anys ens tornarem a presentar; però, sigui com sigui, és molt important que hi hagi unes eleccions que obliguin la gent que dirigeix la colla a replantejar-se un programa a complir, uns objectius i unes tasques a dur a terme. Fins i tot en el cas que ens tornéssim a presentar, és evident que hauríem d'analitzar totes les carències que hem tingut i les errades que hem comès per corregir-les i renovar una part de l'equip amb l'entrada de gent nova que vingui fresca i amb ganes de treballar per la colla. En fi, ja en parlarem més endavant. Serà un hivern interessant».

Biel

AV. DIPUTACIÓ, S/N - TEL. I FAX 93 897 86 36
08735 VILOBÍ DEL PENEDES

REMOLQUES PENEDÈS, SL

Remolcs i enganxalls

Fàbrica

Av. Cal Salines, 53
08730 Santa Margarida i els Monjos
Tel. 93 898 30 02 - Mòbil 677 24 21 21

- Fabricació de remolcs en general, amb més de deu anys d'experiència.
- Finançament a mida de les seves possibilitats.
- Muntatge d'enganxalls per a tot tipus de vehicles.
- Des de 19.800 pessetes.

Caça

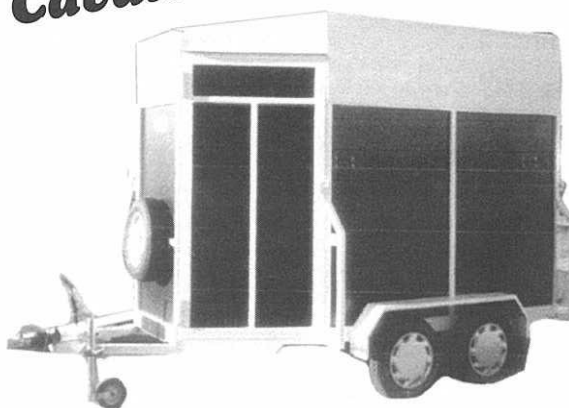
Càrrega

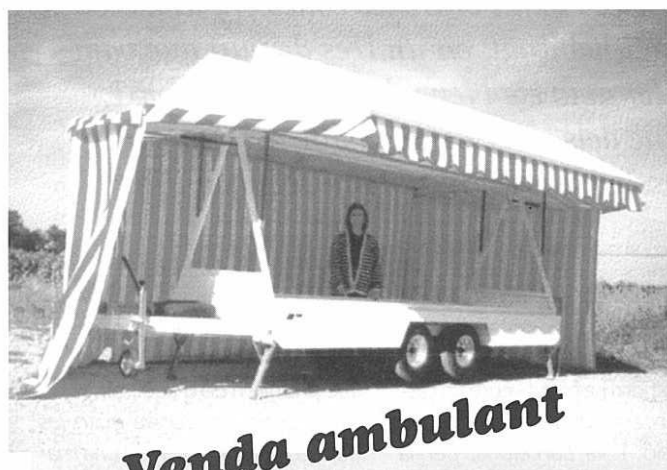
Motos

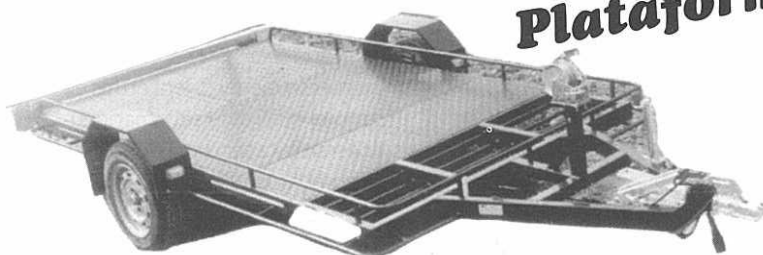
Cavalls

Venda ambulant

Plataforma

En Ramonet, un casteller de tota la vida

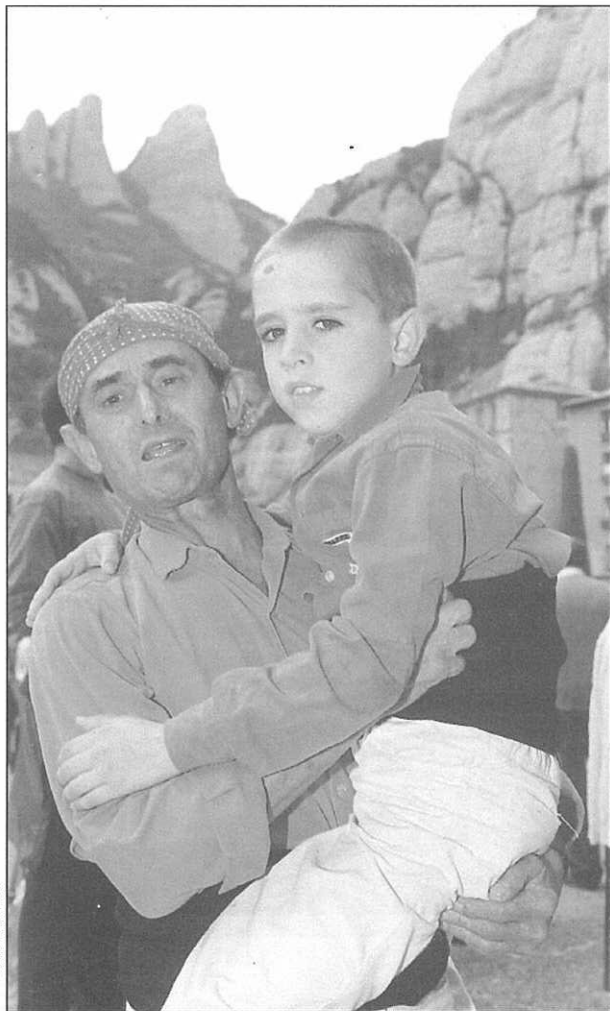

Foto: Félix Miró

En Ramonet, nom amb què és conegut en Ramon Giménez Ojeda a la colla, és un casteller de tronc gairebé de tota la vida i un currículum casteller ben particular l'ha portat a ser una de les persones que té més coneixements tècnics dins la colla. Actualment és un dels encarregats de la canalla.

Com nosaltres, segur que intuïu que ens en podria explicar de tots colors i que té un gran feix d'anècdotes i d'històries al sarró. Per això agraïm al Josep Miret, casteller amb molta més solera que nosaltres i que ha compartit amb ell molts més castells, que ens ajudés a descabdellar el fil de la conversa i a descobrir fets, situacions curioses, esdeveniments...

Comencem pel començament. En Ramonet, el petit de cinc germans, nascut l'any 1937, va debutar com a casteller a Sant Marçal l'any 1949 on va fer d'enxaneta d'un pilar de cinc. Això de fer castells segur que li ve d'herència perquè, dels cinc germans, els tres més petits van fer castells: l'Antolín, l'Enric (Gimenall) i el Ramon (Ramonet).

En Ramonet potser és dels pocs castellers que ha vestit no només una camisa, sinó que n'ha dut unes quantes: la de Vilafranca, primer la rosada i després la verda, la dels Nens del Vendrell i la de la Vella de Valls; tot i que sempre ha estat dels verds. Aclarim-ho: abans l'ajut entre les colles era una cosa molt habitual; el fet casteller estava sortint de la decadència i el nombre de castellers en una colla era força inferior a una colla mitjana d'ara. Així, *«en un tres de vuit que vam fer al Vendrell el 1951, cinc dels setze components del tronc érem de Vilafranca i un era dels Monjos; era una cosa normal ja que costava molt arregar gent. Una vegada vam anar a Vilanova (l'any 62 o*

de vuit en un mateix any era un fet extraordinari», afegeix el Miret.

Ja ho hem dit, la manca d'efectius propiciava una estreta col·laboració entre les colles. La de Vilafranca «deixava» la seva canalla, que era molt bona, als Nens del Vendrell. Així, amb els Nens, l'agost de l'any 1949 el Ramonet ja va pujar a Igualada al quatre de vuit i a la torre de set d'acotxador. Va aprendre a pujar en molt poc temps, ho feia molt bé i per als castellers va arribar a valer el seu pes en or. Fins i tot va viure una temporada a can Julivert. Recíprocament, els Nens ajudaven la colla de Vilafranca. Així, el 31 d'agost de 1949, la primera Festa Major en què la colla vilafranquina participava, membres dels Nens van pujar al tronc dels verds, com el Jan Julivert, que va parar una torre de sis a segons amb l'Oriol Rosell. Va ser una torre en la qual el Ramonet va fer d'acotxador, com també en el tres de set i en el quatre de set, els primers castells de set de la colla. D'aquesta manera, *«quan la colla de Vilafranca va començar a fer castells de vuit, ja*

«Abans l'ajut entre les colles era una cosa molt habitual; en un tres de vuit que vam fer amb els Nens del Vendrell el 1951, cinc dels setze components del tronc érem de Vilafranca i un era dels Monjos»

el 63) quaranta-dues persones a fer un tres de set». Per acabar-ho d'adobar, abans no era com ara, que tothom ha pogut veure un castell, encara que només sigui per televisió, i *«a Barcelona, per la Mercè, o a llocs sense tradició castellera, la gent no s'acostava a fer pinya i fins i tot els guàrdia urbans feien apartar la gent pel mal que es poguessin fer»* (això fent el tres de set o el quatre de set; imagineu-vos si arriba a ser un tres de deu!). *«Penseu que era una època que s'assolien menys quates de vuit que no pas ara quates de nou en una temporada. Sis o set quates*

n'havia fet amb els del Vendrell.» (Que ve a dir que va fer un màster amb els del Vendrell... i tot això que ja teníem els d'aquí, oi?)

«El problema sorgia quan les dues colles coincidien en una mateixa actuació» i això succeïa al concurs de Tarragona. Així, un any va pujar amb els Nens del Vendrell i amb els de Vilafranca. Així, *«m'enfilava en un castell, baixava, em canviava de camisa i anava a pujar a l'altre»*. Podia donar-se el cas que baixés d'un quatre de set per anar a coronar un quatre de vuit.

Ens comenta: *«els nens d'aquella època tenien molta fortalesa fi-*

*«Quan la colla de Vilafranca
va començar a fer castells de vuit,
jo ja n'havia fet amb els del Vendrell.»*

sica, molta més que ara, tenien moltamunyeca perquè eren molt moguts i s'emparraven a tot arreu». Al Ramonet li agradava molt pujar i ell i els seus germans aprofitaven qualsevol moment per assajar el pilar. «Vivíem al carrer del Cid i a prop hi havia un terreny amb sorra. El meu germà Antolín s'enterrava a la sorra fins als genolls i fèiem el pilar de tres una vegada i una altra». Mira, jugaven a fer castells.

Tant el Ramonet com el Miret recorden que la pràctica d'assajar és d'un temps cap aquí, que abans dels anys 60 pràcticament no n'hi havia, d'assaigs. Només se'n feien al juliol i a l'agost, els divendres, i una mica! Els castells eren força improvisats, precisament perquè hi havia molta gent de fora. Així, l'assaig de veritat es feia als carrers abans de l'actuació perquè era el dia que estaven tots junts. Els castellers es reunien unes quantes hores abans. Per exemple, a Igualada o a la Bisbal, si l'actuació era a la una, en comptes d'anar-hi a les dotze, ja hi eren a les nou del matí i a partir de les deu feien castells pels carrers. D'aquesta manera, per Sant Fèlix, mentre es feia l'ofici, les colles duïen a terme el que en deien «les proves»: la Vella a Sant Ramon; els Nens a la Carnisseria; la Joves al costat del campanar. I feien provatures importants, no us penseu: els Nens havien arribat a fer el quatre de set net i el tres de set net en aquestes proves.

Fa uns quants anys, de vegades, els castellers rebien una retribució econòmica per fer castells, era un incentiu més ja que hi havia molta més necessitat que ara. El Ramonet recorda que una vegada li van donar 100 pessetes per haver estat l'acotxador d'un castell de vuit (un treballador guanyava 2.000 pessetes al mes).

Després va passar al pis de quints on es va estar molts anys. Ja hi anava en l'intent de quatre de vuit del 1968 amb els Castellers de Vilafranca. La gent quedava bocabadada veient com pujava, «semblava que l'estiessin amb una cor-

da», diu el Miret, i afegeix que a Valls, al Vendrell, a tot arreu, hi havia aficionats que anaven a veure com pujaven el Ramonet i tot el pis de quints, amb qui compartia aquesta manera de saber fer. Un fet que avala les seves qualitats succeí a començaments dels anys 80 quan, en un dia que no hi havia quints va haver de pujar ell per salvar la situació. Així, va fer de quint amb quaranta-quatre anys. Busqueu-nos algú altre que també ho pugui explicar això.

Ara ve el torn dels pilars. Ja va fer de terç d'un pilar de cinc amb catorze anys a Torredembarra. També va provar el pilar de sis amb els Nens i amb la Vella de Valls.

Ens diu que fent castells mai no s'ha fet tant de mal com un vegada que va tenir un accident laboral. Va caure d'un tercer pis fent de paleta i va trencar-se el fèmur. Però va tenir una bona recuperació i va tornar a pujar als castells. Després s'estaria una època sense fer-ne per afers personals.

L'Eloi Miralles i l'Oriol Rossell van plantejar-li ser cap de colla quan encara era molt jove. Abans la funció del cap de colla era diferent a la d'ara. Abans era qui ho decidia tot i, en canvi, ara la feina es reparteix entre tot un equip. Quan en Carles Domènech va ser cap de colla la primera vegada, el Ramonet va ser el segon cap de colla. La segona vegada, l'any 1975, va ser de la tècnica de la colla.

Quan va fundar-se la colla dels Xicots van proposar-li d'anar-hi, però va quedar-se amb els verds. Diu que «allí hauria de tornar a començar de nou amb castells que ja havia fet».

Ara fa dotze anys que no és al tronc, però encara el podem veure parar castells de tant en tant en alguna actuació esporàdica o a la processó de la Festa Major. Actualment ensenya a pujar a la canalla i tothom el coneix amb el nom de Ramonet.

**Jordi Galtés
Neus Castells**

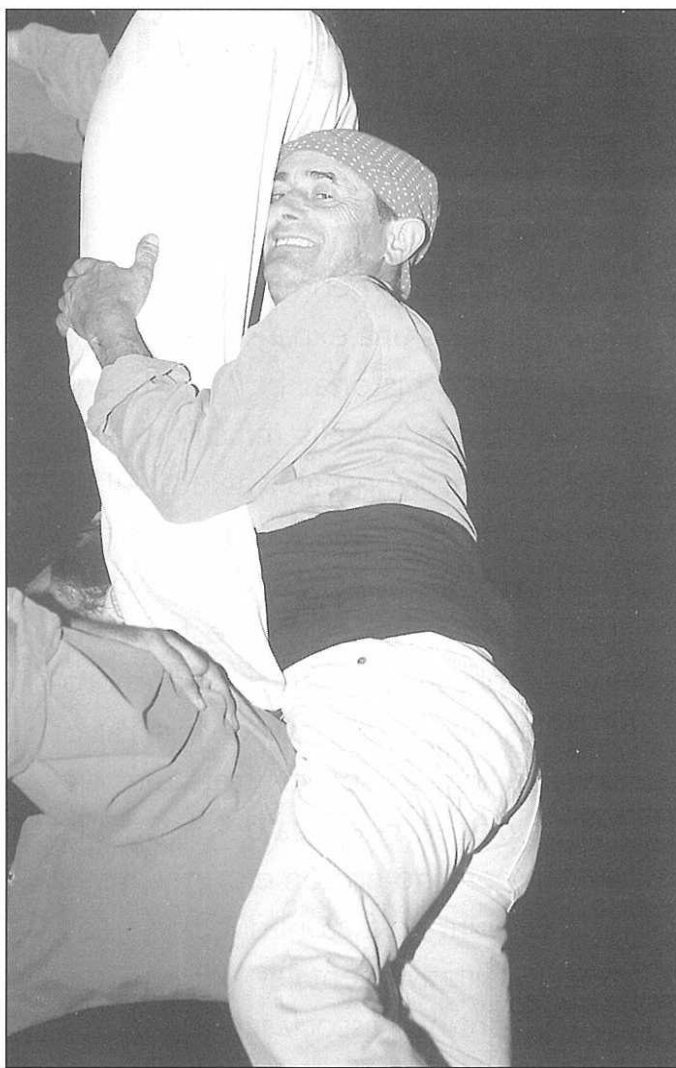

Foto: Fèlix Miró

La gestió en les colles castelleres

El fet casteller ha experimentat en aquests últims deu anys una expansió sense precedents en la història. Per una banda, s'han recuperat castells mítics del segle passat i s'han aconseguit aixecar altres construccions que fins fa molt pocs anys eren impensables; per l'altra, l'afició per l'art d'aixecar castells s'ha estès d'una forma sorprenent i s'han creat nombroses colles de castells arreu dels Països Catalans. Aquests són els trets més significatius d'aquesta època de platí del fet casteller, però no en són els únics. Hi ha tot un conjunt de factors que han transformat qualitativament les colles castelleres en tant que associacions i que han contribuït decisivament a assolir l'extraordinari moment actual i, al mateix temps, han obligat les colles a dur a terme uns esforços més importants en matèria d'organització i de gestió per assolir plenament els seus objectius.

Factors de transformació de les colles

1- Disposar d'una seu social pròpia és segurament un dels aspectes més rellevants d'aquesta transformació per a moltes colles, tant per la dinàmica que crea, com per les tasques organitzatives que comporta. El fet de tenir un local, com que és un punt de trobada ideal per a tots els castellers, ha possibilitat que la colla ofereixi tot un conjunt de *serveis* complementaris a l'estricta activitat d'aixecar castells. Tenir un bar, un gimnàs o unes sales de reunions ha fet augmentar la relació entre els membres de la colla i ha possibilitat que s'organitzin activitats com exposicions, competicions esportives, cursos de formació, excursions, festes populars, projeccions de vídeo, etc.

2- El nombre de castellers que integren les colles actualment és un altre factor important d'aquest canvi ja que, en molts casos, se sobrepassa la xifra de les 300 persones.

3- Els convenis que es mantenen amb les **administracions públiques** són també un element rellevant per a les colles avui en

dia, i són molts cops determinants perquè aquestes funcionin.

4- Els contactes amb els mitjans de comunicació més o menys constants han tingut una gran incidència en aquesta transformació. De la inicial relació amb el setmanari i la ràdio locals, s'ha passat a la que es manté actualment amb diaris, ràdios i televisions d'àmbit nacional i estatal.

5- Funcionar amb pressupostos importants és també un altre dels factors d'aquest canvi qualitatiu. La majoria de les colles mouen avui en dia un volum de diners força més elevat que no pas en èpoques anteriors.

6- L'edició de butlletins i revistes ha experimentat un creixement important, tant qualitativament com quantitativament. Això ha fet possible que hi hagi una comunicació més gran entre els membres de la colla i que es difonguin millor les seves activitats, així com el fet casteller en si.

7- Ampliar el nombre d'actuacions a tots els mesos de l'any i fer viatges a l'estranger d'una manera més o menys regular, són unes altres transformacions que han conegut les colles en els darrers anys.

Aquest conjunt de factors fan necessari que les colles s'hagin d'organitzar d'una manera més complexa que no pas en dècades anteriors. L'objectiu principal de la colla de castellers continua sent aixecar millors castells, però la resta de *serveis* que la colla ofereix als seus membres continua augmentant, i són considerats importants pels integrants de les colles. En aquest context, és necessari desenvolupar tècniques de gestió i d'organització adequades a les noves demandes i necessitats; tant per coordinar aquesta gran massa social que és la colla a fi d'aconseguir l'objectiu comú, com per satisfer les aspiracions personals dels seus membres.

Fotos: Fàlix Miró

Qüestions de gestió que les colles han de tenir en compte

Direcció i liderat

Les colles castelleres es componen normalment d'un equip administratiu, d'un equip tècnic i de diverses comissions. Moltes vegades sorgeixen problemes per una falta de definició clara de les funcions de cada un dels grups. És important, doncs, tractar de descriure amb precisió les diverses responsabilitats de cada grup perquè no sorgeixin interferències. També és necessari que cada colla disposi de líders que siguin capaços de fer funcionar els diversos equips i les comissions, i així tirar endavant l'entitat. Potser avui en dia ja no cal parlar tant de líders en el sentit tradicional, sinó de l'assumpció de responsabilitats per part de cada membre de l'organització. Així, doncs, la qüestió central és la necessitat de preparar persones que sàpiguin motivar els membres de les seves colles; persones que representin les colles amb professionalitat en les relacions externes; persones que centrin els esforços de les colles, i, finalment, persones que sàpiguin crear equip i donin joc a tota la gent del seu voltant.

Producció i promoció de serveis

Tota colla de castells, en tant que associació, ofereix un servei als seus membres: fer castells, amics, sortides, dinars o festes; sentir-se part d'un col·lectiu, etc. Aquest servei que ofereixen ha d'interessar un determinat nombre de persones perquè la colla funcioni. La gent ha de poder reconèixer el servei, saber quin és el benefici que li aporta i poder localitzar la colla. El públic ha de saber que la colla existeix i com ha de posar-s'hi en contacte en el cas de voler fomar-ne part. Això ens porta a un dels grans reptes per a moltes colles que és saber promocionar-se i saber comunicar el que fan. En l'era dels mitjans de comunicació no és fàcil trobar la manera d'arribar amb rapidesa i eficàcia al públic. Probablement, per trobar nous mitjans cal aprendre altres formes de comunicació que no siguin les tradicionals. En aquests moments ja hi ha colles que utilitzen Internet com un mitjà de promoció i d'informació.

«És necessari desenvolupar tècniques de gestió i organització adequades a les noves demandes i necessitats; tant per coordinar aquesta gran massa social que és la colla a fi d'aconseguir l'objectiu comú; com per satisfer les aspiracions dels seus membres a nivell personal.»

Per altra banda, per aconseguir les fites que la colla es proposa, és imprescindible comptar amb la participació i la intervenció de tots els membres i els simpatitzants. Cal que, quan els responsables dissenyin aquests objectius, pensin en la millor manera que tenen a l'abast per implicar els membres i els simpatitzants a fi d'aconseguir-los. Per això, és important que la colla sàpiga a quines persones s'adreça, quins són els seus interessos?, què necessiten?, què volen? Cal tenir en compte, també, que les activitats i els serveis que organitza la colla es duen a terme gràcies a l'aportació voluntària dels seus membres, i que tenen un cost molt baix. Això ha provocat que fins ara no hi hagi hagut gaire preocupació

per pensar detalladament la manera com s'organitzen les activitats o es presten els serveis. Ara bé, cada vegada més, la manera d'organitzar activitats o de prestar certs serveis diu molt a favor de la colla en concret. Així, doncs, cal que les colles dissenyin prèviament les activitats i els serveis que ofereixen als membres i els simpatitzants.

Gestió de recursos humans

La captació, la formació i la motivació dels membres d'una colla castellera són aspectes que no han arrelat d'una manera igual en totes les colles, i s'hi hauria de donar més atenció. Les colles, en general, dediquen pocs esforços a captar i a formar nous membres i a motivar-los, i quan n'hi dediquen ho fan

improvisadament i puntual. És molt probable que, per poder superar any rere any les fites castelleres, l'atracció de membres cap a les colles requereixi en el futur més atenció per part dels equips directius.

Un dels trets més importants per aconseguir que una organització funcioni bé és motivar els seus membres. Aquest punt està molt relacionat amb les expectatives que tingui el casteller individualment. També és necessari preparar mínimament cada casteller per a la feina que ha de fer. Formar els membres de la colla no és més complicat que dotar-los d'una sèrie de coneixements bàsics -sobre l'estructura organitzativa de la colla, sobre la col·locació en cada posició de la pinya, sobre la preparació prèvia a l'esforç que suposa bastir un castell, etc.- que el casteller podrà fer servir tant en la pràctica de la seva feina, com en la relació amb la resta de membres de la colla. Un dels problemes amb què es poden trobar algunes colles és que existeixi un conflicte entre els objectius marcats per la direcció de la colla i les aspiracions de la resta de castellers. La dificultat pot sorgir quan l'equip tècnic demani més als membres de la colla del que ells estan disposats a donar. Per evitar això, cal que la comunicació entre l'equip directiu i la resta de membres sigui molt fluïda i que, sobretot, existeixi un contacte psicològic entre la colla i el casteller.

En general, els responsables de les colles han tret poc profit de la potencialitat, diguem-ne professional i tècnica, dels seus membres. És cert que s'han utilitzat les característiques físiques dels castellers per bastir castells, però no s'han aprofitat les qualitats professionals dels castellers per construir una colla més forta en tots els aspectes. Els equips directius haurien de trobar la manera de fer participar el màxim de gent en les nombroses tasques que comporta el funcionament d'una colla. Amb tanta gent com hi ha en una colla, segur que molts castellers poden aportar valor afegit a l'entitat a tots els nivells. Un altre aspecte a tenir en compte en la gestió de recursos humans de la colla és que l'equip directiu ha de comunicar d'una forma continuada i efectiva a tots els seus membres els valors de la colla i els objectius més immediats.

Gestió econòmica

La major part de les colles castelleres obtenen una part dels seus recursos de l'administració pública. Seria aconsellable que les colles no s'acostumessin a dependre econòmicament de les administracions, i més tenint en compte el moment de crisi pressupostària que viuen les administracions públiques. És, doncs, important trobar altres formes de finançament, sense descartar la possibilitat que els membres de la colla tinguin més responsabilitat econòmica envers l'entitat. Per altra banda, és important que els equips administratius sàpiguin gestionar els diners. Actualment, a part de portar la comptabilitat, cal posar atenció a la gestió financera de la colla. Un altre aspecte a tenir en compte és la transparència de cara al públic, a les administracions públiques i a les empreses privades, que doten de recursos aquestes organitzacions.

Estratègia i canvi

Els equips que dirigeixen les colles no han de permetre que el dia a dia impedeixi traçar les línies de futur de les colles. Cal que en les colles s'introdueixi la planificació estratègica per tenir clars quins són els objectius a mitjà i llarg termini i no perdre contacte amb els membres de l'entitat. Un altre aspecte important que han de desenvolupar els responsables de les colles castelleres és la seva actitud cap al canvi, o dit d'una altra manera, preparar-se per situacions inesperades o per transformacions sobtades. Cal que els dirigents treballin perquè la seva colla accepti els canvis d'una forma natural, i ho faci sense problemes. Finalment, és necessari pensar en l'avaluació de la feina feta: si el treball que ha portat a terme la colla està assolint els objectius plantejats, si està sent eficaç i, en cas que no ho sigui, si s'ha decidit canviar allò que calgui per aconseguir-ho. En les colles castelleres, i potser més que en cap altre col·lectiu, és important aprendre del que s'està fent bé i malament, i a partir d'aquí poder millorar-ne l'actuació.

Conclusions

Cal mirar el futur de les colles castelleres amb optimisme, tant pel que fa al vessant dels castells que s'assoliran en els pròxims anys, en què hi haurà un augment conside-

«És evident que totes les colles han vist que és necessari posar al dia la seva organització i dedicar més temps a aspectes com la programació, la definició d'objectius, la formació, la promoció, la gestió econòmica, la captació de recursos, la participació, el lideratge i la dinamització»

«És en moments de creixement que s'han de construir les bases sòlides de tota organització; no s'ha d'esperar que arribin moments de crisi, amb manca de membres de l'entitat o de recursos econòmics, per fer-ho.»

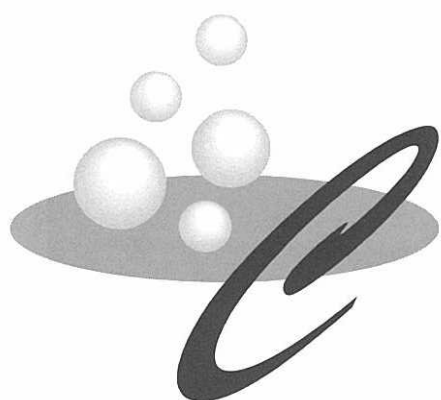
table de les colles de vuit, de nou i de gamma extra, com pel que fa al tema de la gestió i l'organització.

Cada vegada més, les colles van adoptant unes formes d'organització que estan més d'acord amb el volum d'activitat i de serveis que generen, el volum de diners que administren i el nombre de persones que en són membres. Encara que els progressos en matèria de gestió no se succeeixen d'una manera tan ràpida com en el cas de les fites pròpiament castelleres, és evident que totes les colles han vist que és necessari posar al dia la seva organització i dedicar més temps a aspectes com la programació, la definició d'objectius, la formació, la promoció, la gestió econòmica, la captació de recursos, la participació, el lideratge i la dinamització, entre altres aspectes esmentats anteriorment. És en moments de creixement que s'han de construir les bases sòlides de tota organització; no s'ha d'esperar que arribin moments de crisi, amb manca de membres de l'entitat o de recursos econòmics, per fer-ho.

És cert, però, que no totes les colles es troben en el mateix nivell pel que fa a organització i a gestió, però també ho és que les colles són el reflex de la gent que les componen i del moment que són creades. No és el mateix una colla que tingui més del 50% dels membres menors de 30 anys que una colla que es trobi en la situació contrària, és a dir, una colla que tingui la meitat dels castellers que siguin majors de 30 anys; no és el mateix una colla creada als anys 40, que una altra creada als anys 70, o que una altra que s'hagi creat a finals dels 90. El moment històric de creació de la colla i les motivacions de la gent que l'impulsa influiran d'una manera diferent a l'hora d'estructurar l'entitat i de definir-ne les bases.

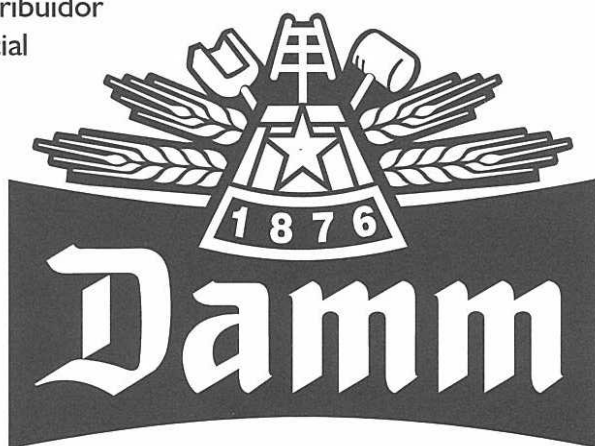
Així, doncs, podem concloure que, tot i la diversitat de formes organitzatives i del diferent nivell de gestió que presenten les colles, la tendència en la majoria d'agrupacions és prestar cada cop més atenció a aquests temes. Sens dubte, és important que sigui així per poder consolidar-les com a entitats socials i així poder continuar aixecant castells durant molts anys.

Miquel Ferret

Carbòniques
CASTELLVÍ

Distribuidor
Oficial

Polígon Industrial Casa Nova
c/ dels Països Catalans, 16
Tel. 93 898 02 85 - 93 818 62 85
Fax 93 818 61 60
SANTA MARGARIDA I ELS MONJOS
Barcelona

Al seu servei

erreteria
BADIA S.A.

c/ Clascar, 12 - Telèfon 93 890 16 44
VILAFRANCA DEL PENEDEÈS

Tenim pàrquing per als nostres clients

Foto: Pau Asensio

Un deu per als cinquanta

Tots estàvem d'acord, quan tot just començàvem a plantejar-nos els objectius de l'any 1998, que la millor manera de celebrar els primers cinquanta anys de la colla que es complien en aquell any era plantant grans castells. I a fe de Déu que l'efemèride va tenir uns castells a l'alçada. Durant l'any, ens vam anar regalant unes construccions de primeríssima línia i cada cop que n'aconsegüem una era com si apaguéssim una espelma d'un pastís d'aniversari. No cal dir que sobretot recordem la torre de nou i el quatre de nou amb folre i l'agulla descarregats per Sant Fèlix; el pilar de vuit carregat per Sant Ramon o la sensacional actuació que ens va permetre guanyar el concurs de Tarragona, amb aquell titànic cinc de nou amb folre de l'última ronda. Junt amb aquests castells principals, també vam anar completant tresos i quatres de nou, pilars de sis i de set, quatres de vuit amb l'agulla, tresos i quatres de vuit... i molts altres castells que ara repassarem en la crònica de l'any.

Tanmateix, cal destacar que tot plegat va culminar en la darrera actuació de l'any quan vam trencar la frontera del nou. El 15 de novembre del 1998, els Castellers de Vilafranca plantàvem el tres de deu amb folre i manilles i, d'aquesta manera, érem la primera colla que feia l'aleta a un castell de deu pisos. Ningú no havia arribat abans tan amunt. Era el premi just a la feina d'un any inoblidable; era treure un deu en l'any del cinquantenari.

Foto: Pau Azeiteiro

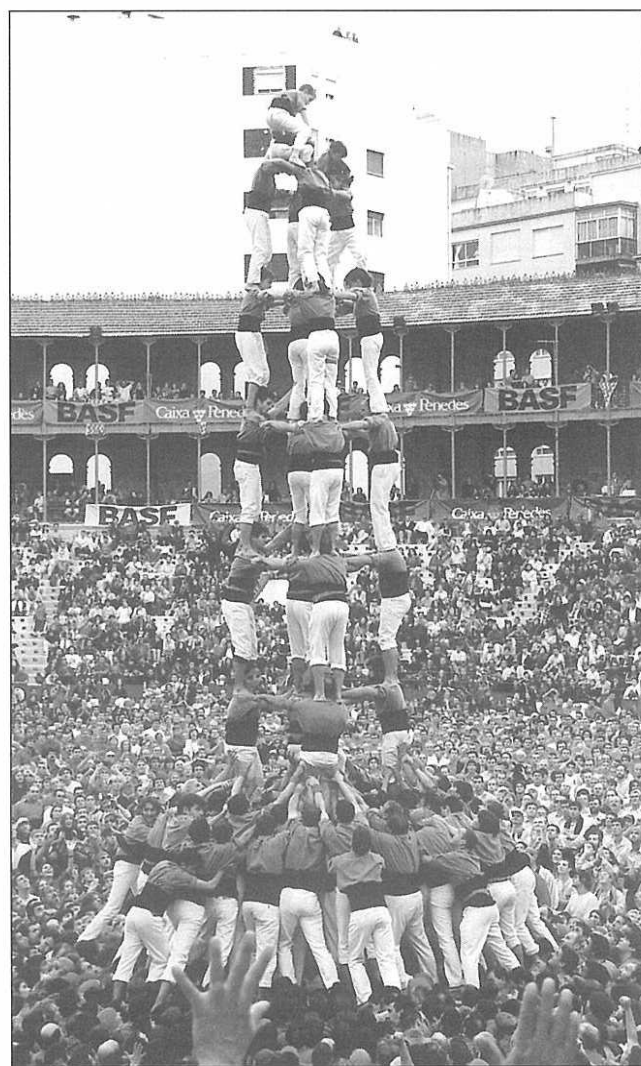

Foto: Miquel Castells

Sant Raimon o els últims castells d'una excel·lent temporada.

La darrera -o la primera- sortida de l'any va servir per prendre el primer pols als castells de set i sobretot per a alguns joves que van tenir l'oportunitat de bastir els primers castells. Així, el primer castell de l'any va ser el quatre de set amb l'agulla. En segona ronda, es va alçar un cinc de set i, per acabar, la primera torre de set del noranta-vuit i dos pilars de cinc simultanis. (*Festes de Sant Raimon, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès, 11 de gener*).

Dues rondes, sardines i fideuà.

En la primera sortida de la temporada, vam desplaçar-nos al barri marítim de Tarragona. Hi vam fer un cinc de set i el primer quatre de vuit de la temporada. Al final només vam poder carregar el pilar de sis per arrodonir l'actuació. Això sí, es va sopar d'allò més bé assaborint unes gustoses sardines i la ja típica fideuà a què ens tenen acostumats. (*Mostra Pescadora i Marineria, Tarragona, El Serrallo, 4 d'abril*).

Padrins al país de l'embotit.

Com a padrins dels Sagals d'Osona vam assistir al seu bateig particular a Vic. L'actuació es va dur a terme a la més que coneguda plaça porxada de Vic, on vam bastir tres castells de set: el quatre, el tres i el cinc. A la ronda dels pilars, vam carregar un altre espadat de sis que la dissort va impedir que arribés a bon port. Refets amb un suculent dinar, i després d'una batalla de plats volàtils, ens vam desplaçar al municipi veí d'Aiguafreda, on vam plantar quatre castells a corre-cuita (torre de sis, quatre, tres i cinc de set i un vano de cinc) a causa de la pluja. (*Plaça Major, Vic, 5 d'abril*).

Rosa, rosae... En la càlida tarda d'aquest dissabte de maig vam anar cap a Sant Feliu de Llobregat, on se celebra la Festa de la Rosa. Els Castellers de Vilafranca vam descarregar un cinc de set, un quatre de set i un tres de set. En acabar, les tres colles van compartir un copió piscobis que era més aviat un sopar de formatge i embotit. (*Festa de la Rosa, Sant Feliu de Llobregat, 9 de maig*).

Hakkinen, Hakkinen i

Tres quarts de la feina feta

El diumenge després de Sant Jordi, com cada any, se celebra la diada dels Bordegassos de Vilanova i nosaltres hi vam ser convidats. Vam iniciar l'exhibició amb un sòlid quatre de vuit. En segona ronda vam bastir una superba torre de vuit folrada, que es va descarregar amb molta serenitat. I en tercera ronda vam plantar un cinc de set després de fer un intent de tres de vuit que va caure. Al final, dos pilars de cinc de cara al balcó. (*Aniversari dels Bordegassos de Vilanova, plaça de la Vila, Vilanova i la Geltrú, 26 d'abril*).

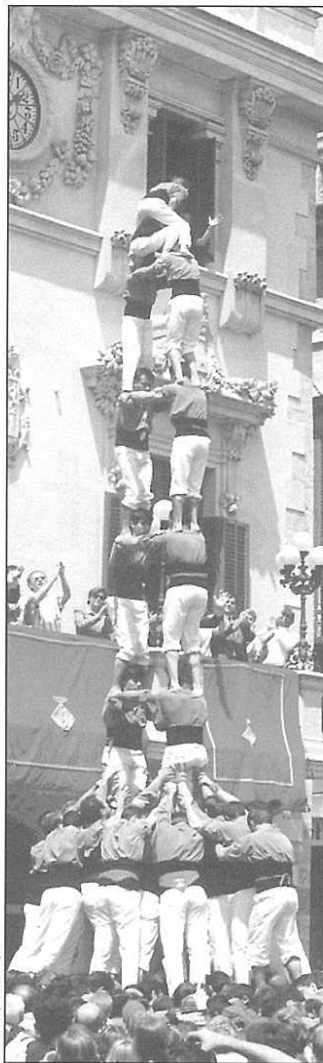

Foto: Miquel Arroyo

Per Fires comencem els actes del cinquantenari amb bon peu

El temps acompanyava, feia sol i una calor més pròpia de l'estiu que de la primavera. La colla, agafant el toro per les banyes, va enlairar, de sortida, un ferm tres de vuit que es va descarregar amb gran seguretat. El segon castell va ser la segona torre de vuit de la temporada. En tercera ronda vam completar el carro gros que, tot i algun mal de panxa, es va carregar amb la solidesa dels castells consolidats i descarregar amb gran mestratge. Per acabar, vam bastir dos pilars de cinc, un de cara a la plaça i l'altre de cara al balcó. (*Fires de Maig, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès, 17 de maig*).

Foto: Miquel Arroyo

Foto: Fèlix Miró

Primer pilar de set a plaça de l'any del cinquantenari

La sortida de Reus va servir per aportar nova saba als troncs: la petita Míriam va aconseguir el seu primer tres de vuit, mentre que l'Anna Clavé feia, amb només 13 anys, un alleugerit carro gros. En tercera ronda, una nova torre de vuit folrada. Però la capital del Baix Camp s'ha avesat als espadats folrats bastits de verd i, per això, el nou tàndem Marc-Francesc bastí el seu primer pilar de set a plaça quan encara no feia un dia que l'havien aconseguit a assaig. (*Festa Major de Reus, plaça del Mercadal, Reus, 20 de juny*).

Tres castells de vuit a Cornellà

En l'actuació realitzada a Cornellà de Llobregat vam demostrar que les coses anaven bé. Així, vam aconseguir un tres de vuit en primera ronda, un quatre de vuit amb el pilar -el primer de la temporada- que fou carre-

gat i una altra torre de vuit folrada. Per si això no fos prou, el nou duet dinàmic Marc-Francesc va aconseguir el seu primer espadat de sis a plaça. (*Festa Major de Cornellà, Cornellà de Llobregat, 14 de juny*).

Foto: Felix Miró

Foto: Felix Miró

Foto: Felix Miró

més Hakkinen! Un gran premi, sí senyor!... i una bona assolellada també! Ara, tot s'ha de dir: qui es va passejar a pleret per l'interior del circuit? Qui va trepitjar el mític asfalt de Montmeló? Qui va travessar el *paddock* ple d'escuderies? Qui es va trobar envoltat d'helicòpters que aterraven o s'enlairaven? Qui va ser aclamat per 65.000 espectadors en directe? Qui va plantar tres castells -cinc de set, quatre de set i quatre de set amb l'agulla-, un d'ells davant de *boxes* a la recta de tribuna? I qui va poder tocar amb els dits el Silver Arrows del pilot Fangio? Doncs, nosaltres: els verds! (*Circuit de Catalunya, Montmeló, 10 de maig*).

L'Esperit serà amb nosaltres. El diumenge de Pentecosta, a la tarda, vam fer una bona obra, ja que vam anar a lluir les nostres construccions al pavelló firal de Vilafranca on es feia l'Aplec de l'Esperit. Allí, com a cloenda dels actes, vam descarregar un cinc de set i un vano de cinc enmig de l'eufòria dels assistents, més de sis mil persones, la majoria dels quals deuen estar poc acostumats a veure castells. (*Pavelló Firal, Vilafranca del Penedès, 31 de maig*).

Castells de set al torneig L'Anxaneta. La visita a la pista d'hoquei vilafranesca ens va servir, a part de fer castells (cinc, tres i quatre amb l'agulla, tots de set, i un vano de cinc), per prendre mides. Però les mides que s'havien de prendre no eren les de cap castell en particular, sinó les de l'edifici en si. Sí, és cert; al pavelló de les goteres, només n'hi cabien de set i, per tant, és més baix que la nostra nau. (*Torneig l'Anxaneta, pavelló d'hoquei, Vilafranca del Penedès, 6 de juny*).

Tres de Seat. L'atípica sortida al port marítim sitgetà va permetre bastir un castell inèdit: el tres de Seat; segurament l'únic castell amb més gent al tronc que al peu. I per reblar aquesta actuació tan insospitada no hi ha res millor que aixecar dos espadats de cinc coberts amb una banderola que el vent va impedir mantenir ferma (una mica més i ens cauen els pilars!). (*Sitges, 10 de juny*).

Poca fortuna a Perpinyà.

El retorn a les terres catalanes del nord prometia un espectacle casteller com mai no s'havia vist a l'estranger. Hi actuaren quatre de les colles punteres juntament amb els nounats Castellers del Riberal. Però un altre cop l'infortuni es va aliar amb nosaltres i el quatre de vuit amb el pilar va caure sense ni tan sols ser coronat. Per tal de refer-se d'aquest desafortunat ensurt, vam plantar un altre tres de vuit, així com una torre de set. En la ronda dels pilars vam sorprendre fent un estrany intent de pilar de sis que no va acabar d'arribar a bon port, ja que va ser desmuntat. (*Perpinyà, 27 de juny*).

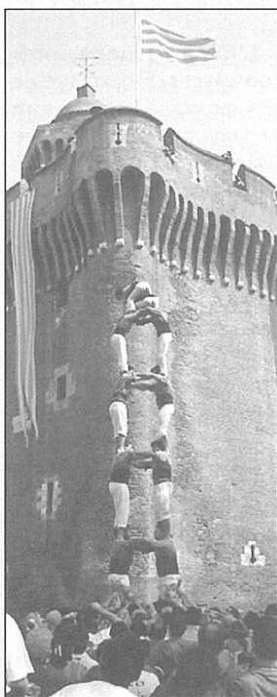

Foto: Josep M. Pèrrus

La calor de Sant Pere.

Enmig de l'arenal de Sant Pere, en un ambient tòrrid que el suau vent anhelat aconseguia calmar, vam plantar un cinc de set, un quatre de set amb el pilar (després d'un intent de torre de set) i un tres de set, com també dos pilars de cinc de comiat. (*Festa Major, Sant Pere Molanta, 28 de juny*).

Castells de set al barri de Sant Julià.

A la plaça de la sardana hi vam descarregar un cinc de set, un tres de set i un quatre de set amb l'agulla, tots fets amb molta seguretat. Les anècdotes van venir a l'hora dels pilars, ja que s'hi estrenava com a segon de pilar de cinc el Xavi Mayol, que ho devia trobar fàcil, ja que a assaig també n'havia descarregat un de net a baix. L'altre nota anecdòtica va ser que el baix de l'altre pilar de cinc

Castells de postal

És ben cert, tal com diu una coneguda tornada de cançó llatina, que "la vida te da sorpresas, sorpresas te da la vida...". I si no que ho preguntin a aquells que, refrescant-se abans de l'actuació, van veure en un fullet festamajorenc l'anunci que els Castellers de Vilafranca intentarien el castell de nou. Encara bo que, després de tot, allò era una falsa alarma. Després van venir Mataró, Llorenç i la Bisbal...!

Per molt que ho diguéssim al paper, nosaltres vam anar a la nostra: castells de vuit, que, de quets, semblaven una postal (o versió moderna- hologrames).

De primer, un carro gros; de segon, un tres de vuit maco, maco; com la torre de vuit. I per acabar, un altre cop l'espadat de sis. (*Torredembarra, 12 de juliol*).

Castells amb bon tempo

Al cèlebre compositor vendrellenc Pau Casals, se li hauria fos l'arquet si hagués tocat gaire estona a la plaça que porta el seu nom. En canvi, els Castellers de Vilafranca vam aprofitar la calor per fondre'ns en un magma compacte i descarregar un tres de vuit, el primer quatre de vuit amb l'agulla de l'any, una torre de vuit i un pilar de sis. Llàstima que el tempo de la canalla fos una mica massa *sostenuto*.

Sigui com sigui, la colla va oferir un bon cartell de castells de vuit descarregats abans de començar a afrontar els castells de nou, una setmana després, a Mataró. (*Festa Major dels Monjos, plaça de Pau Casals, Santa Margarida i els Monjos, 19 de juliol*).

Foto: Felix Miró

Foto: Josep M. Pèrrus

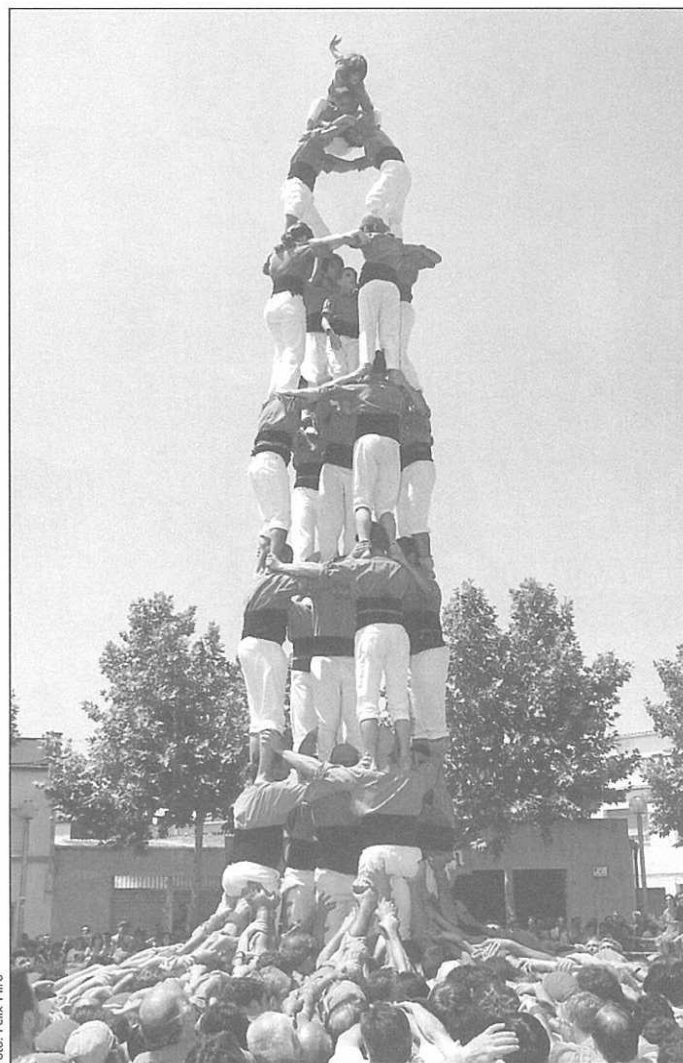

Foto: Felix Miró

Estrena dels castells de nou

L'actuació a la plaça de Santa Anna que s'ha consolidat com l'estrena anual dels castells de nou vilafranquins no va quedar enrere en un any en què semblava que costava arrencar. Al costat d'uns Capgrossos eufòrics, que es van entossudir fins a descarregar el quatre de vuit i encara intentar el tres de vuit, els Castellers de Vilafranca van posar fil a l'agulla d'un quatre de nou molt ben quadrat que van carregar, però que va anar perdent força progressivament als pisos del mig i que no van aconseguir descarregar. La torre de vuit amb folre que van plantar i descarregar entre els dos imponents castells de nou va servir per acabar de desentumir la musculatura. Finalment, el tres de nou folrat va quedar *favat*. Calia que la fotografia sortís bé perquè es tractava del cinquantè castell de nou descarregat per la colla, un cicle que també s'havia iniciat amb un tres de nou folrat l'any 1989. La intenció pilanera feia honor a l'actuació que la precedia, però malgrat tenir l'estampa d'un gran pilar, el de set amb folre que van intentar va quedar només carregat. (*Festes de les Santes, Mataró, 26 de juliol*).

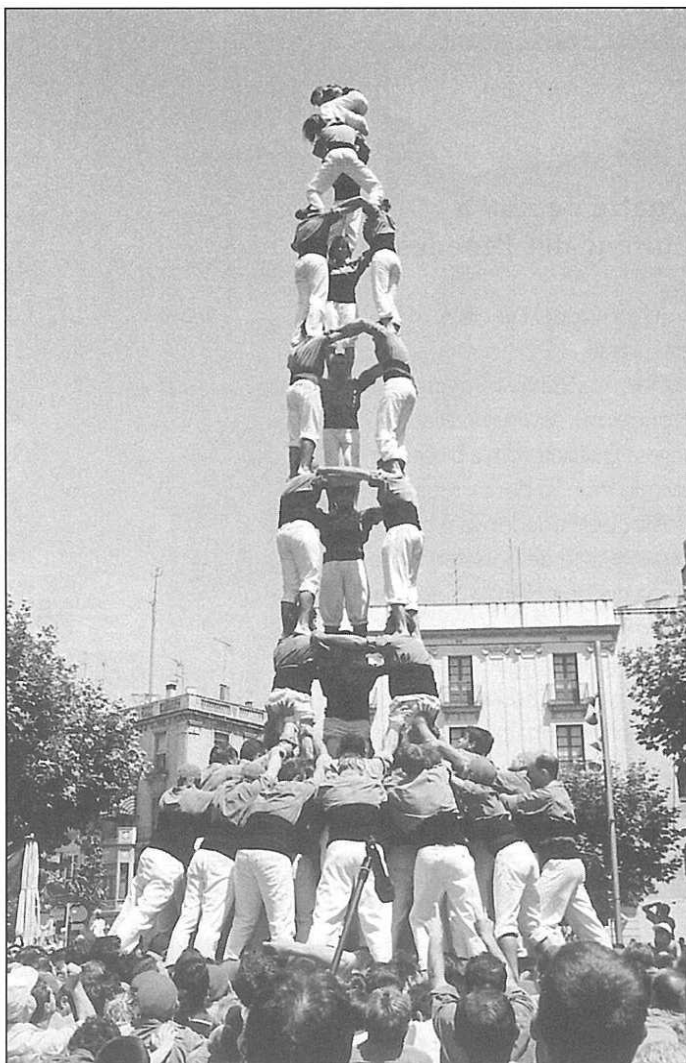

Foto: Joep M. Petrus

Foto: Miquel Arroyo

va ser el veterani i incombustible Jaume Palau. Qui pogués fer-ho a la seva edat! (*Festa del barri de Sant Julià, plaça de la Sardana, Vilafranca del Penedès, 4 de juliol*).

Els verds a l'Aventura. El diumenge dia 5 de juliol, els Castellers de Vilafranca van fer una actuació de tres de set, quatre de set amb agulla, cinc de set i vano de cinc, a la zona Mediterrània de Port Aventura. En arribar, al voltant de les onze del matí, els castellers van entrar per l'entrada de servei de la zona de Mediterrània. Les atraccions estan bé, tot i que n'hi ha alguna en la qual qui escriu aquesta crònica pensa que no val la pena de fer-hi gaire cua, com ara els *Gran Canyon Rapids*, el *Tomahawk*, etc. N'hi ha d'altres, en canvi, que són més divertides, com el *Dragon Khan*, la *Stampida*, el *Tutuki Splash*, el *Tifono* el *Silver River Flume*, entre d'altres. (*Port Aventura, 5 de juliol*).

Foto: Felix Miro

Sardines, porró i castells a Cal Llop. El Llop ni hi cabia. Ell, il·lustre representant de la Comissió de Festes del seu poble, havia aconseguit que els Castellers de Vilafranca trepitgessin les vinyes de la Rovira Roja i hi féssim castells. Va caldre, però, que ens seduís amb un bon plat de sardines a la brasa i un bon porró, a més del caixet pactat. El tres de set, el cinc de set i el quatre de set amb l'agulla van quedar retratats al cor de la Rovira Roja. De comiat, dos pilars de cinc. (*Festa Major; La Rovira Roja, 8 d'agost*).

Pluja a bots i barrals

Això de cada dia un raig, és pel maig, oi? Doncs bé, l'any 1998 es veu que la Verge de les Neus i Sant Pere no es devien avenir gaire perquè l'agost va començar amb una bona i continuada dosi d'aigua.

Tot i amb això, l'actuació de la Festa Major de Vilanova no va fallar a la cita habitual, encara que l'aigua va fer rebaixar els castells que s'hi havien previst inicialment.

Tanmateix, la torre de vuit amb folre, el quatre de vuit i el tres de vuit, així com el pilar de sis, es van fer amb nervi i capacitat de resistència a les adverses condicions climatològiques. *(Festa Major de Vilanova, plaça de la Vila, Vilanova i la Geltrú, 2 d'agost)*

Quatre de nou a Llorenç del Penedès

A Llorenç del Penedès, hi volem placa!

Després d'haver inaugurat Montserrat, Vilanova, Mataró, Sitges i Igualada com a places de castells de nou descarregats -a l'Arboç del Penedès vam carregar el quatre de nou per Santa Llúcia de l'any 1992-, va arribar el torn de Llorenç del Penedès. Si bé algunes d'aquestes places encara no han reconegut l'esdeveniment en una placa, no ens importaria gens que l'Ajuntament de Llorenç ho fes, oi? El magnífic quatre de nou amb folre que va seguir a una torre de vuit folrada i que va precedir el segon quatre de vuit amb l'agulla de l'any, bé s'ho van merèixer. *(Festa Major de Llorenç del Penedès, 9 d'agost)*

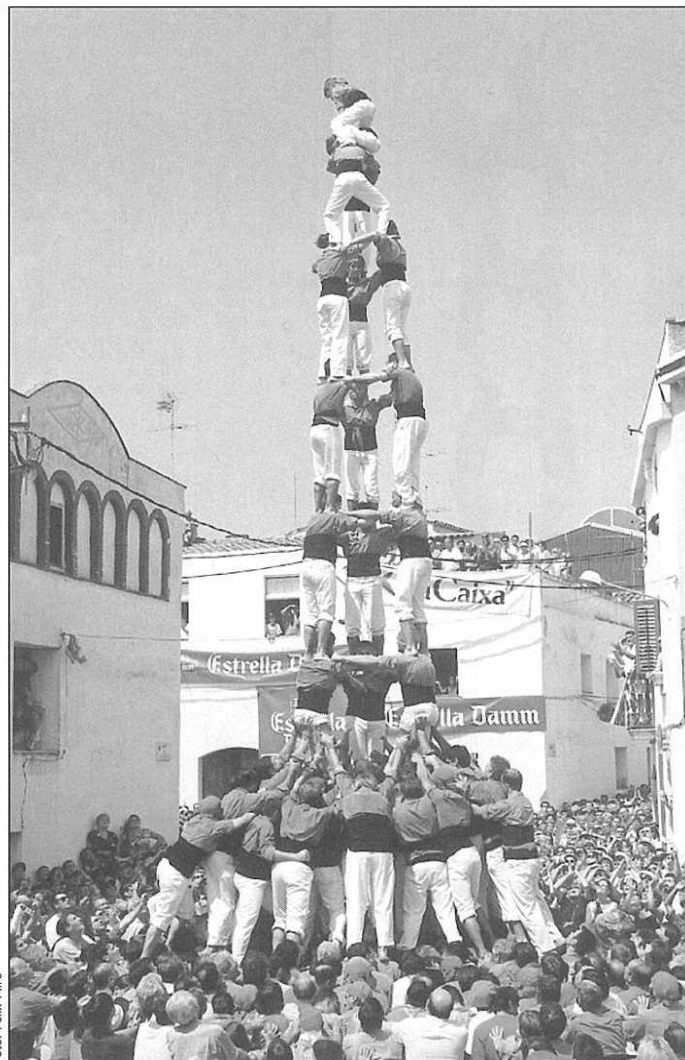

Foto: Felix Miró

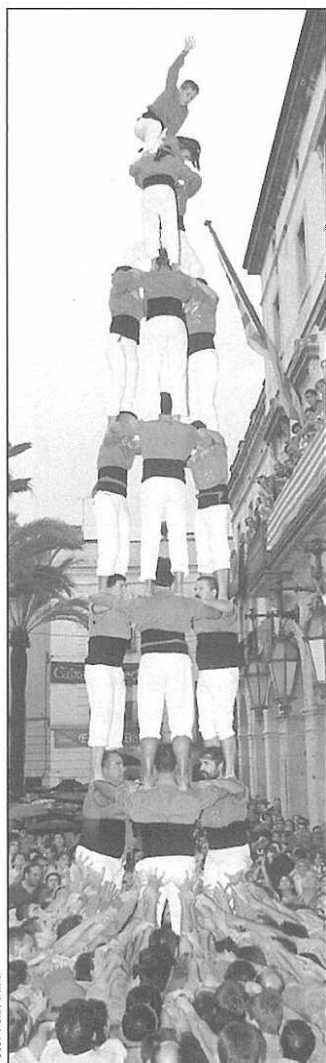

Foto: Felix Miró

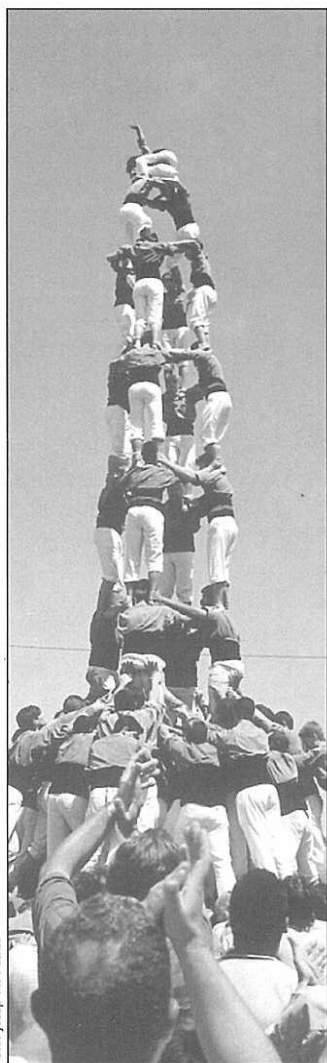

Foto: Josep M. Petrus

Foto: Felix Miró

Tripleta supermàgica a la Bisbal

Com deia en Santi Vidal – pseudònim de Santi Terraza – a *El País* fa un parell d'anys: *La màquina verde no tiene freno!* Déu n'hi do de l'afirmació, però després de la Bisbal, la màquina tornava a estar prou greixada per recórrer la ruta castellera a plena caldera amb escales importants a l'Arboç, Vilafranca, Tarragona, Montserrat i arribar a la destinació final un altre cop a Vilafranca. La Bisbal va veure la tripleta supermàgica: quatre de nou amb folre, tres de nou amb folre i quatre de vuit amb l'agulla. Tot descarregat! Van ser castells de treball, d'esforç i de suor; molta suor; sobretot el primer, però a mesura que avançava l'actuació, les coses van anar cada vegada més fines. (*Diada de la Mare de Déu d'Agost, plaça de Sant Jordi, La Bisbal del Penedès, 15 d'agost*).

La millor actuació a l'Arboç

Va ser la millor diada castellera mai feta a l'Arboç i va concloure amb tres pilars de sis descarregats. D'entrada la colla va descarregar amb convicció un quatre de nou amb folre i, amb la mateixa convicció, després va intentar un tres de nou folrat. Qui no ho tenia tan clar era l'aixecador i el castell es va haver de desmuntar. La segona ronda va quedar completada, doncs, amb un altre gran castell, el quatre de vuit amb l'agulla, i la tercera sí que va veure el tres de nou arrodonit. (*Festa Major de l'Arboç del Penedès, carrer Major, L'Arboç del Penedès, 23 d'agost*).

Foto: Felix Miró

Foto: Felix Miró

Foto: Felix Miró

Foto: Felix Miró

Encebant la màquina

El primer dia de Festa Major, com cada any, ens serveix per escalfar els motors de cara a l'actuació més important de *la més típica*, i aquest any no va ser una excepció. Així doncs, a *la més castellera*, hi vam plantar la torre de vuit amb folre, el tres de vuit i el quatre de vuit amb l'agulla, castells que van deixar els pistons i les bieles ben greixats per poder-los intentar amb un pis més a la gran diada de Sant Fèlix. (Plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès 29 d'agost).

Uns dies abans vam aixecar un pilar de cinc -que va girar tant com l'estructura donava de si- davant del Fòrum Berger en la presentació de la targeta Visa dels Castellers de Vilafranca, feta amb Caixa Penedès. (Rambla Nostra Senyora, Vilafranca del Penedès, 24 d'agost).

Foto: Fèlix Miró

Peu, folre, manilles...

Foto: Pau Asensio

i canelons!

Una vegada més, arriba el dia D, o més ben dit el dia 30, i és que, com és habitual en els últims anys, els nostres rivals "directes" (o no?), van marxar ben "tips" de la plaça més castellera. I n'hi havia per això i més ja que el menú del dia va ser per quedar-ne fins als ..., bé, per quedar-ne ben "fart": d'entrant, torre de nou amb folre i manilles descarregada; de primer plat, un quatre de nou amb folre i l'agulla al mig "amb salsa verda"; de segon plat, un intent impressionant de tres de deu amb folre i manilles, i d'acompanyament un tres de nou amb folre descarregat, i per postres, un pilar de set amb folre descarregat amb alè de canelons.

Un cop vist el menú que la casa Cal Figarot "va cuinar" per a tota l'afició, potser podem entendre millor les colles foranes quan diuen que cada cop els costa més anar a processó: la veritat és que per poder digerir aquest àpat, no n'hi ha prou amb la benedicció de Sant Fèlix. ?????

Aquest cop, atenent la petició d'entesos en la matèria, desvetllem quin ha estat el secret d'aquesta recepta. Fins i tot potser algun dia algú elaborarà un pica-pica de les mateixes característiques ja que, veritablement, la cocció d'aquest àpat de Festa Major no té secret: és genuí.

Inicialment, els ingredients bàsics per aconseguir uns resultats òptims (de regust "agre" per al consumidor)?? són una bona dosi de motivació, tot un pot sencer de concentració, un grapat d'il·lusió i voluntat i, per donar el toc de gràcia, és fonamental una mica de "mala llet". No cal dir que no hi han de faltar les setrillers: força, equilibri, valor i seny.

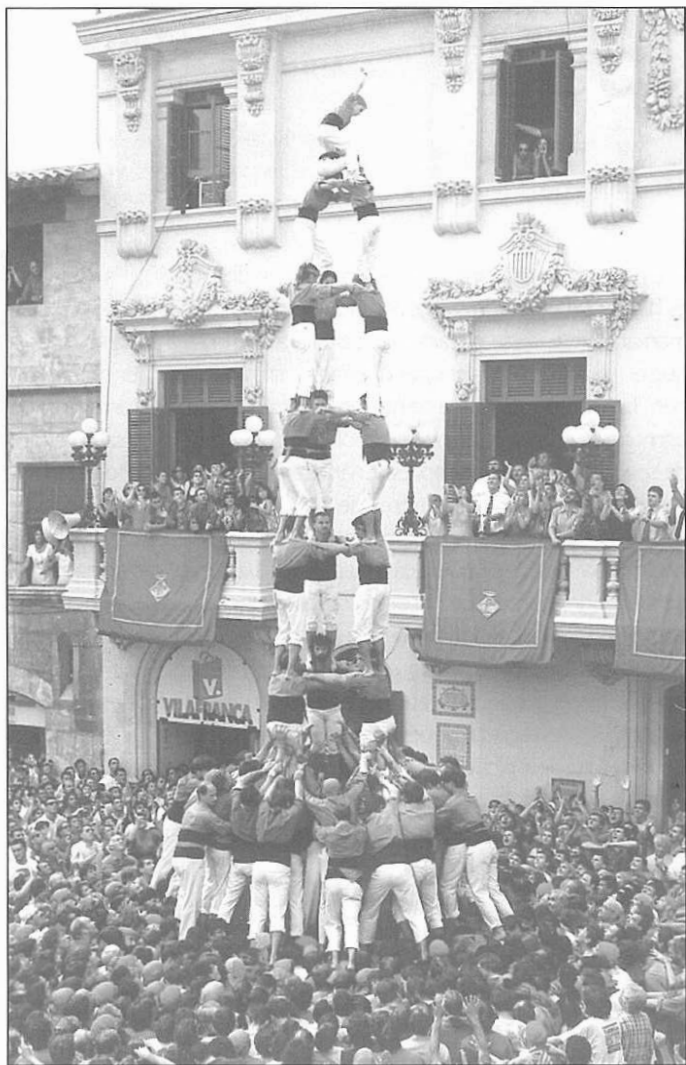
L'àpat, un cop eren a punt els cuiners, els cambrers, els *sommeliers*, el *maitre* i els ajudants (pinyes, troncs, poms de dalt i afició), es va començar a preparar cap a un quart de dues del migdia, quan tothom ja era a taula, a punt de ser servits (???). Ens havíem proposat que tots es llepsin els dits i ho vam aconseguir: aquest cop gairebé tot el que havíem preparat era al punt.

Vam començar per una torre de nou amb folre i manilles que vam descarregar amb una facilitat "insultant", tal i com va expressar una comentarista casteller deixat anar segurament per l'emoció de veure i poder tastar una cuina d'alta qualitat: l'elaboració de la torre va ser molt ràpida i acurada i en cap moment ningú no va patir que se'ns "tallés l'allioli". Quan la gent ja tenia la mel als llavis, vam començar a bastir el quatre de nou amb folre i l'agulla al mig: era un quart i cinc de tres del migdia i es va definir una sincronització total entre l'estructura del quatre i el pilar. En un dels moments més difícils, quan la primera estructura ja era descarregada i quedava l'esvelt pilar, es va demostrar una professionalitat indiscutible dels pilaners, després que rebessin una forta sacsejada i la pareessin amb evident destresa i serenitat. Veient-ho només se'ns acut de treure'ns-hi el barret i dir-los: "*Chapeau*".

Havent fet un glop d'aigua, ja que la cuina (la plaça) era un forn, vam preparar per primera vegada un tres de deu amb folre i manilles: un plat molt selecte, que només és apte per a les grans ocasions. Així, doncs, el vam anar elaborant amb gran saber fins que, havent salvat un dels moments crítics com era parar el folre i les manilles, ens va caure una tassa de bitxo en l'elaboració i el plat se'n va anar en orris. Tot i així, amb un gust una mica fort, vam poder observar que el procés era el correcte. Seguidament, vam preparar una variant del mateix plat, però sense tanta guarnició, i, tot i que ens va fer suar la cansalada -ja que era un tres de nou amb folre-, es va descarregar obligant a fer un treball intens per part de tothom.

Per postres, com una de les especialitats de la casa, vam servir un impecable pilar de set amb folre, l'execució del qual va ser digna de la gran i deliciosa diada que acabàvem de dur a terme: hom fins i tot recorda algun pilaner demanant ja... els canelons!

Francesc Taravilla

Fotos: Felix Miró

Un altre pilar de vuit per Sant Ramon

Després de l'extraordinària gamma aconseguida en els dies anteriors, Sant Ramon va ser el marc ideal per tirar, un cop més, "l'espadat", el gros. En primera i segona ronda, es van descarregar un quatre de vuit i una torre de vuit folrada i a la tercera va venir el gran pilar. Va ser el tercer que es carregava en diverses diades de Sant Ramon. (*Diada de Sant Ramon, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès, 31 d'agost*).

Celebrem els 50 anys amb el poble de Vilafranca

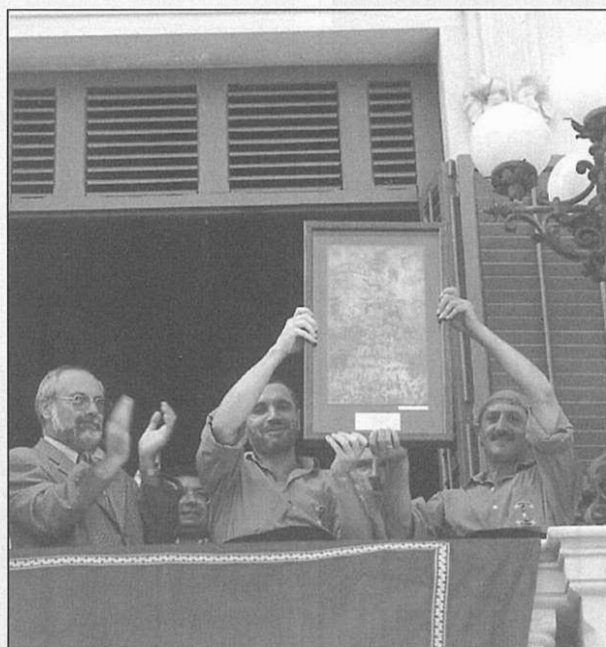

Foto: Felix Miró

Aprofitant la diada de Sant Ramon, l'Ajuntament de Vilafranca, en representació de tots els vilafranquins, va voler celebrar el nostre cinquantè aniversari amb nosaltres i ho va fer regalant-nos unes obres artístiques de motius castellers. El president de la colla, Pere Regull, i el cap de colla, Francesc Moreno *Melilla*, van rebre de mans de l'alcalde, Joan Aguado, el valuós present al balcó de la Casa de la Vila.

50 anys després, gairebé dia per dia, a Sant Cugat Sesgarrigues

La sortida pretenia repetir el que havien fet els nostres antecessors cinquanta anys abans, quan el 14 de setembre de 1948 van sortir tots dalt d'un camió, el del Buisan de la fruita, cap a Sant Cugat Sesgarrigues per fer la primera actuació com a colla, amb camises rosades. En aquesta ocasió, vam sortir de Cal Figarot al voltant de les sis i, com que amb els anys la colla s'ha fet gran, van caldre dos *trailers* amb caixes descobertes perquè ningú no es quedés a vila. Semblàvem un exèrcit que aprofitava la calma del diumenge a la tarda per atacar el poble veí, i és que no es veia ni una ànima tombant per la població: érem els amos dels carrers per on passàvem.

Després de travessar en cercavila Sant Cugat Sesgarrigues vam descarregar, amb seguretat, un cinc de set davant de Cal Trens, en el qual van pujar membres històrics de la colla i alguna canalla nova. També hi vam descarregar dos pilars de quatre a contravent. Com una riuada verda ens vam dirigir a la plaça de l'Església, lloc on s'havien concentrat la majoria dels habitants de Sant Cugat Sesgarrigues, i és que era on s'havia de fer l'actuació central de la diada. Vam descarregar un tres de set que va durar com si fos de vuit, ja que *l'estranger de l'equip*, el Schuster, ja rampuava ja, però fins que el terç i el quart no el van haver ajudat no es va col·locar de cassoleta. Després el Ricard el va carregar i la resta el vam descarregar. Dalt les escales, davant la porta de l'església, hi vam carregar un *vano* de cinc; els pilars van pujar amb seguretat, tot i que el de la dreta una mica més lent, l'enxaneta del pilar de cinc, que amb prou feines va esperar que es carregués el pilar de la dreta, va iniciar la davallada, amb tan poca finor que va fer caure l'espadat.

Per acabar vam participar en la inauguració de la plaça de la Cooperativa, plantant un esplèndid pilar de cinc, i descarregant un quatre de set, carregat d'històrics com el Ramonet, el Ràpid i el Melilla, entre d'altres. (*Commemoració de la primera sortida de la colla. Sant Cugat Sesgarrigues, 13 de setembre.*)

Foto: Josep M. Petrus

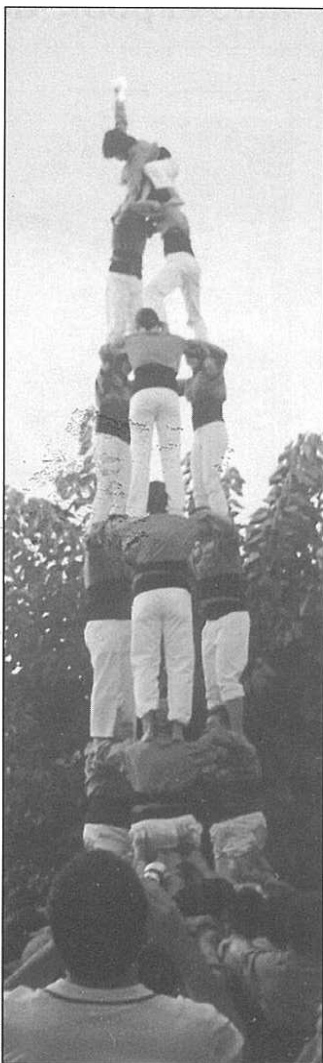

Foto: Josep Roldán

Foto: Josep M. Petrus

Assaig general

L'actuació de la diada del nostre patró la vam començar amb una d'aquelles torres de vuit que ja són gairebé més habituals que les altres: "les de folre amb manilles". En segona ronda, ens vam "emprovar" el quatre de nou que havia d'abrigar el pilar una setmana més tard. En aquest castell es va estrenar el Schuster, l'aixecador-enxaneta que una setmana més tard hauria de treballar tant. En tercera ronda, la versió reduïda del castell que ens "emprovàvem" a la segona: el quatre de vuit amb l'agulla. Tot descarregat. (*Diada de Sant Miquel, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès, 27 de setembre.*)

Primer quatre de vuit amb l'agulla descarregat a Sitges

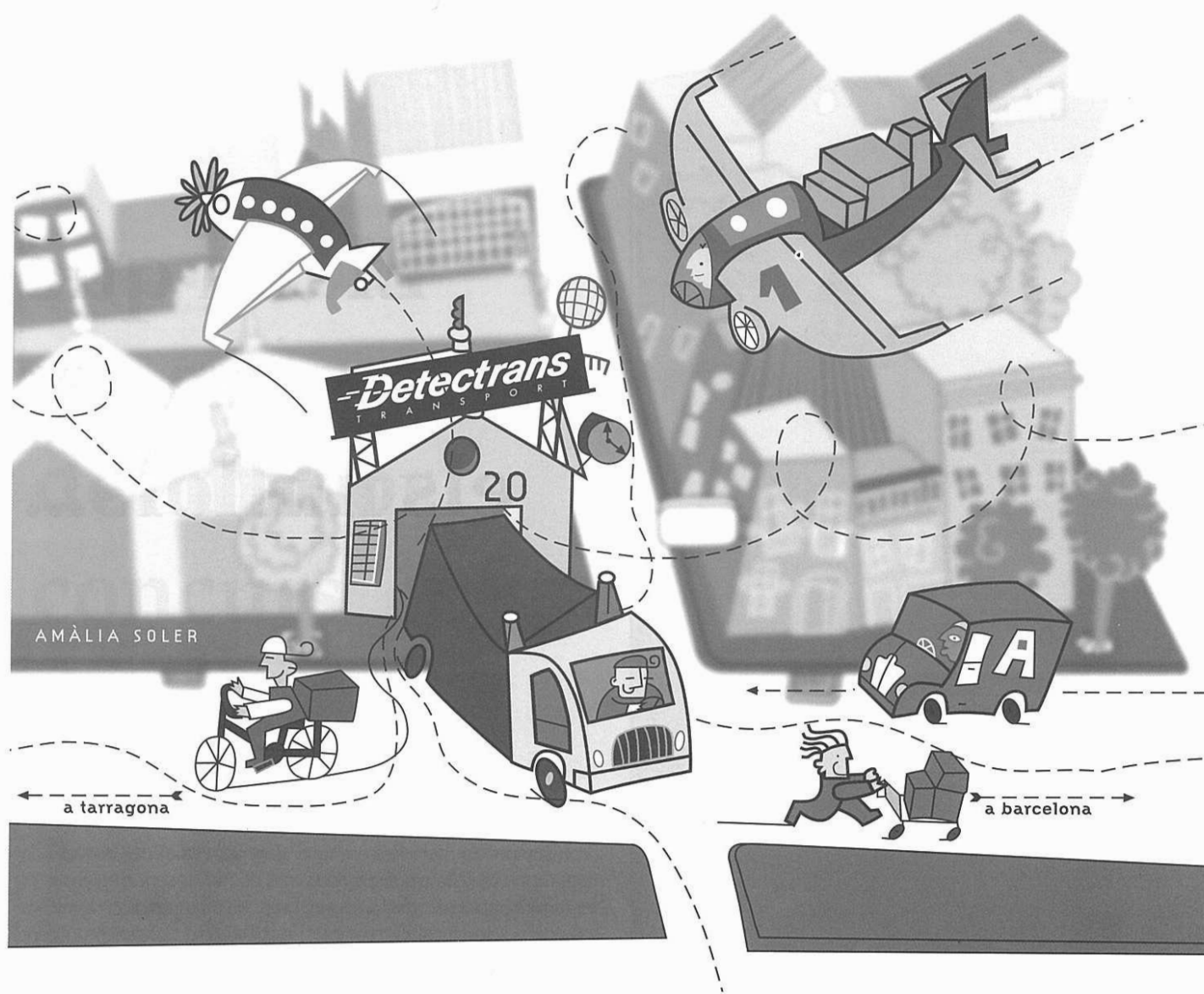
Ens vam desplaçar a Sitges amb la intenció de fer-hi i desfer-hi grans construccions. La primera va ser una sòlida torre de vuit amb folre, que la vam descarregar xiulant. El segon castell, i va quedar en intent, va ser un quatre de nou folrat, que no va arribar a bon port per falta d'efectius i per un excés de nervis. Curiosament, el següent castell va ser el primer quatre de vuit amb l'agulla que descarreguem al Cap de la Vila de Sitges. L'última construcció que vam oferir al públic va ser un cinc de set descarregat, de bonica estampa. Finalment en la ronda de pilars vam sortir de plaça amb dos pilars de cinc perfectament executats. (*Festes de Santa Tecla, Cap de la Vila, Sitges, 19 de setembre.*)

Foto: Josep M. Petrus

Torre de vuit a Càpsulas Metàliques

Tot celebrant el centenari de l'empresa i, per què no, el nostre cinquantè aniversari, vam aixecar una torre de vuit amb folre que —en fotografia— al Petrus li va quedar de postal, i un quatre de set amb l'agulla. (*Càpsulas Metàliques, 20 de setembre.*)

MUDANCES

D EXPRES

TOTPORTS

Amàlia Soler, 20

tel. 93 890 48 27 fax 93 890 43 22

08720 Vilafranca del Penedès

Transport

LA NOSTRA EMPRESA OFEREIX UN SERVEI
COMPLET DE MUDANCES, PAQUETERIA I
SERVEI RÀPID AMB TOT TIPUS DE VEHICLES
ARREU DE CATALUNYA, DE L'ESTAT ESPAN-
YOL I DE L'ESTRANGER.

-Detectrans
TRANSPORT

Foto: Felix Miró

El dia que vam ser els millors...

Si en el concurs del 96 vàrem haver de fer la revalida dels dos anys de hegemonia castellera que exercíem des de l'any anterior, en el del 98 teníem l'obligació de fer el doctorat. I a fe que ho vàrem aconseguir! Va caler patir i lluitar fins al final, completant de passada la que en el moment d'escriure aquestes ratlles és la millor actuació documentada en la bicentenària història dels castells, perquè el que vàrem fer aquell dia, com diuen els castissos, "No està ni en els escrits". Cal dir que dúiem una bona llebre, la colla Vella dels Xiquets de Valls, que va ser l'única colla que ens va disputar la victòria ja que tant la colla Joves Xiquets de Valls, com la Jove dels Xiquets de Tarragona varen quedar distanciat a les primeres de canvi. Els de la Vella vallenga varen assolir castells que els seus avant-passats no havien fet des del segle passat, cas del pilar de vuit amb folre i manilles, o que no havien fet mai, cas del quatre de nou amb l'agulla folrat, però el devessall de castells que férem va ofegar l'actuació rosada, que en una altra ocasió hauria estat un èxit esclatant, però que en ser feta en una competició en què *només* assoliren la segona posició, va tenir sens dubte un gust agredolç.

Ara anem ronda a ronda per l'important, els castells:

Primera ronda (torre de nou amb folre i manilles)

Vàrem ensenyar com fer una torre de nou amb folre i manilles per amor a l'art. A la fi aquesta torre no va puntuar i això que era el millor castell fet en l'anterior concurs. Que aquest concurs fóra dur ja es va veure en el cinc de nou amb folre que tot seguit descarregaren els de la Vella, que de passada ens obsequiaren a distància amb un diàleg gestual que sense dir cap paraula ho deia tot. Les altres colles amb possibilitats varen punxar i varen quedar abocades a lluitar per l'esglaó més baix del podi.

Segona ronda (intent de quatre de nou amb l'agulla folrat)

Vàrem davallar a l'infern, o així ens ho va semblar quan, a poc de carregar-se, el nostre intent de quatre de nou amb l'agulla folrat va caure. Per acabar-ho d'arreglar els vallengs carregaven el seu primer intent d'aquest castell, ai, ai, ai...

Tercera ronda (quatre de nou amb l'agulla folrat)

Descreguts! Què us pensàveu? Tot va ser tornar a provar el quatre de nou amb l'agulla folrat i descarregar-lo. Curiosament els punts de diferència que hi va haver entre descarregar-lo en repetició o haver-lo carre-

del millor concurs

gat quan el vàrem intentar en la segona ronda, cosa que en un primer moment ens hauria satisfet, va significar guanyar el concurs. La Vella fallava en el seu primer intent de pilar de vuit amb folre i manilles.

Quarta ronda (pilar de vuit amb folre i manilles carregat)

Per començar, carregàvem el primer pilar de vuit amb folre i manilles aixecat a Tarragona. Per continuar, la Vella també carregava el pilar de vuit: era la seva última alegria i també era l'última volta que es posava per davant al concurs.

Cinquena ronda (cinc de nou amb folre carregat)

Miracle! Ens havíem venut l'ànima al maligne? No! Treball a l'assaig, sobretot en l'últim abans del concurs. Si no, com s'explica que una colla que en tota la temporada no ha fet cap cinc de vuit carregui en canvi el cinc de nou amb folre que només la lentitud d'una menudíssima canalla -no se'ls hi podia demanar més- va impedir fins i tot descarregar-lo. Ens posàrem al davant tot i que els rivals vallencs en un últim rampell varen intentar un quatre de nou que no va arribar enlloc.

Sisena ronda: campions! oé, oé, oé, oé...

Tant nosaltres com la Vella ja en teníem prou i deixàrem passar la ronda en blanc. En resum, el primer premi del concurs de castells de Tarragona 98 viatjava cap a l'Alt Penedès.

Després de vuit hores de lluita èpica, el trofeu de campions i les pessetones del primer premi foren entregades pel president de la Generalitat al nostre cap de colla i a la nostra canalla. I per no allargar més aquesta crònica, apunteu-vos el quadre d'honor del Concurs:

1 Castellers de Vilafranca	26.410 Punts
2 Vella dels Xiquets de Valls	26.390 Punts*
3 Jove Xiquets de Tarragona	16.717 Punts
4 Joves dels Xiquets de Valls	16.337 Punts
5 Xiquets de Tarragona	14.077 Punts

*(Vint punts de diferència! Vegeu la tercera ronda)

Jordi Mir

Foto: Felix Miró

Foto: Felix Miró

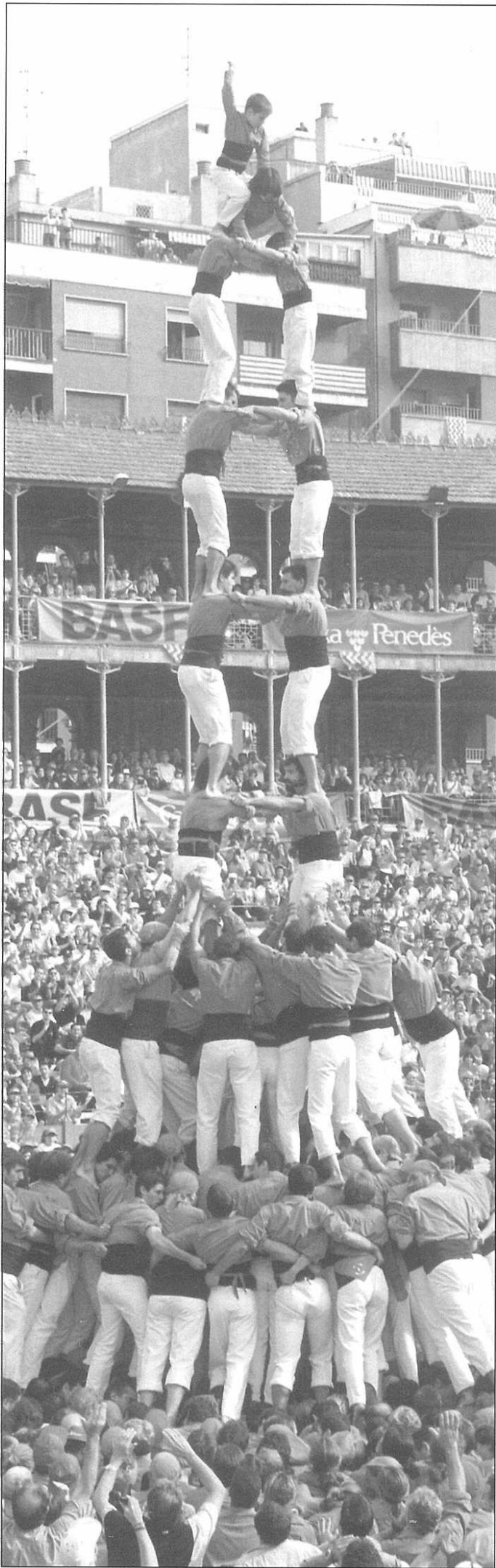

Foto: Felix Miró

Foto: Felix Miró

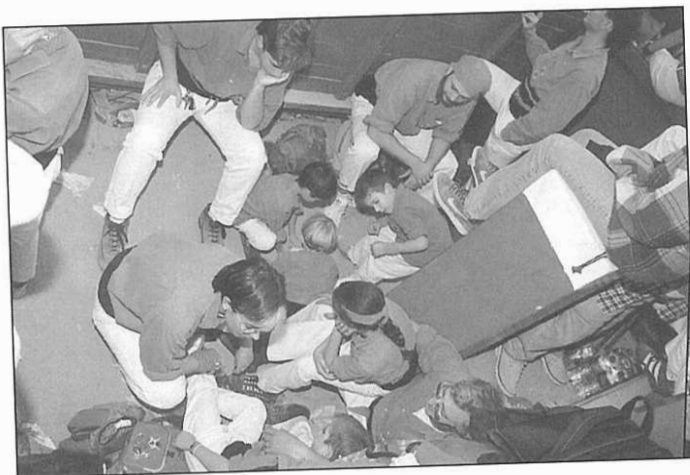
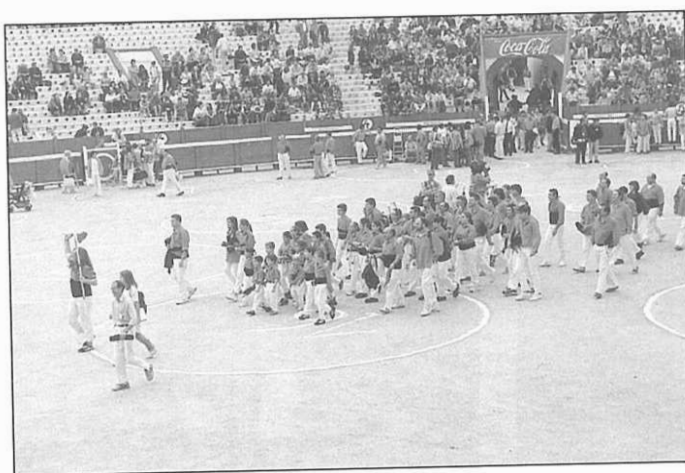
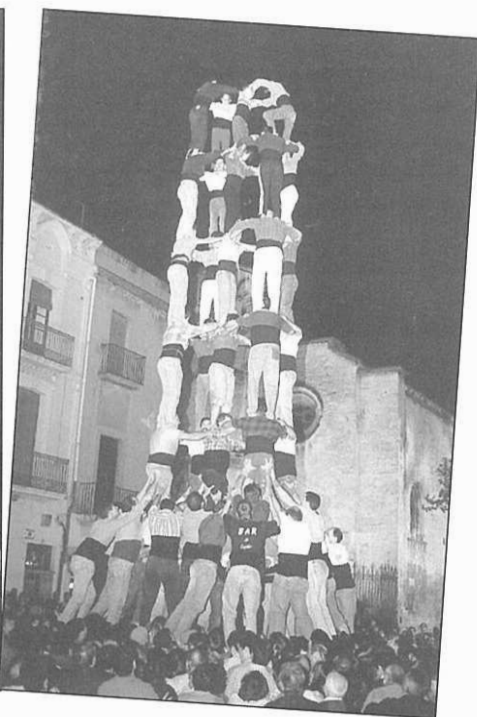

Foto: Felix Miró

Castells de set a Caldes de Montbui. El gruix de la colla no va assistir, ni de bon tros, a l'actuació a la Festa Major de Caldes, i això va fer que s'haguessin de rebaixar les expectatives de castells de vuit. En un ambient molt de Catalunya Nova, ball de valencians, moixiganguers, falconers i castellers van compartir la plaça de la Font del Lleó. L'aigua que sortia a setanta graus de la boca del lleó no va ser prou per escalfar el dia i l'actuació va consistir en un tres de set, un quatre de set amb l'agulla i un cinc de set. Es van descarregar tots els castells i els pilars que es van fer abans i després. (*Festa Major, Caldes de Montbui, 11 d'octubre*).

Foto: Félix Miró

Més castells de set. L'endemà a Cal Rubió es va repetir la mateixa fórmula castellera i després d'assaborir les sardines que cada any ens ofereixen (bé, les que compren noves cada any), també vam descarregar un tres de set, un quatre de set amb l'agulla i un cinc de set. (*Festa Major, Cal Rubió, 12 d'octubre*).

Proves de tres de deu a Montserrat

Per si no n'hi hagués prou amb els assaigs i les proves a Cal Figarot, també les anem a fer a Montserrat. El tres de deu havia de ser nostre i durant la romeria de Vilafranca es va descarregar —no sense treballar-lo— un tres de vuit agafat per manilles. Abans però, vam bastir una torre de vuit amb folre i un quatre de vuit amb l'agulla. (*Actuació de la Romeria, plaça del Monestir, Montserrat, 18 octubre*).

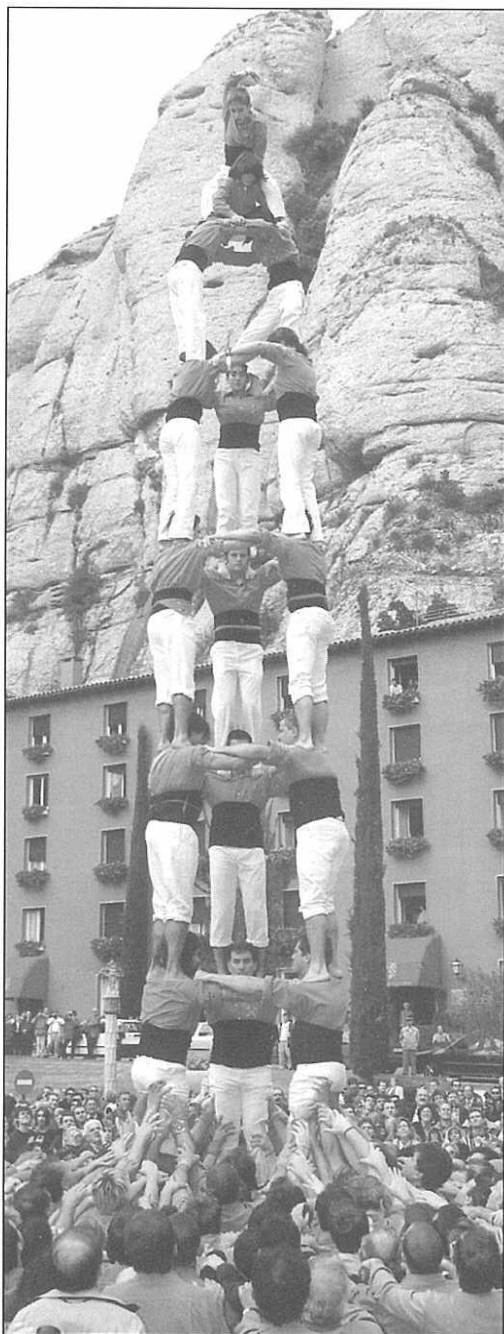

Foto: Félix Miró

Castells amb la Muixeranga d'Algemesí

Mig actors, mig espectadors, després d'un assaig especial en què vam col·locar aixecador al tres de nou amb folre, vam anar davant el Palau Baltà per gaudir de l'exhibició de la magnífica i estimada Muixeranga d'Algemesí i continuar fent proves de cara a Tots Sants. Després de plantar una torre de vuit de les que duen el folre a terra, vam encarar un altre tres de nou. En aquest cas, el castell no va semblar que oferís prou garanties i es va preferir desmuntar-lo a l'alçada de dosos per no arriscar més del compte quan faltava tan poc per Tots Sants. (*Plaça Jaume I, Vilafranca, 24 d'octubre*).

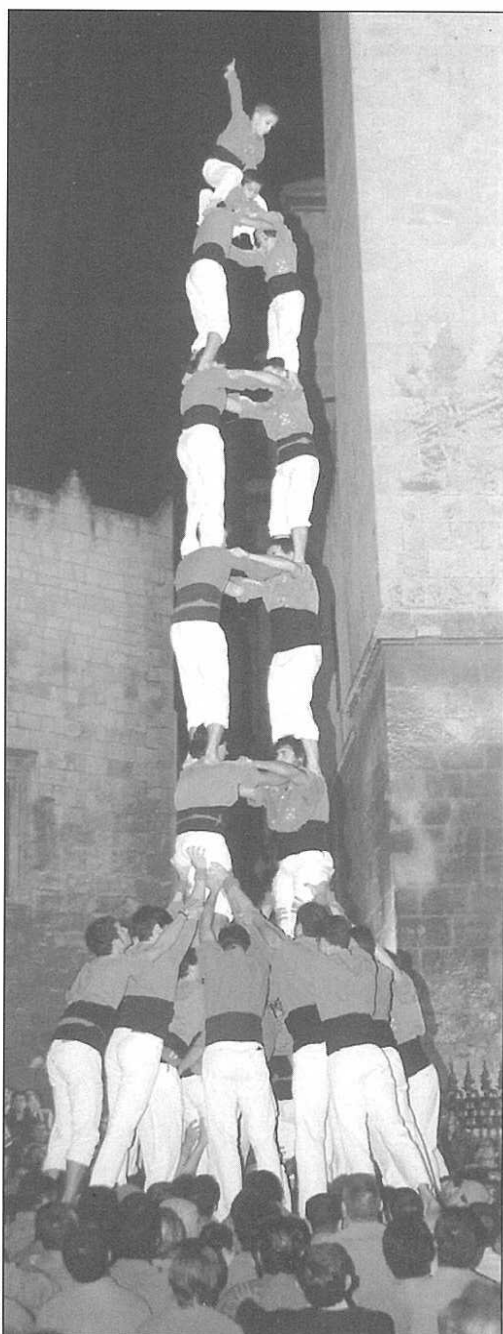

Foto: Félix Miró

A un pam de la glòria

Foto: Felix Miró

Tothom esperava. Esperava que aquell dia de Tots Sants fos el gran dia, el dia que els verds s'havien de convertir en la primera colla de deu, però la sort no va acompanyar de cap de les maneres. Tot i amb això, no ens va passar el mateix que dos anys enrere en la mateixa diada, ja que aquesta vegada vam arribar molt més lluny que en aquells dos peus de quatre de deu enfonsats.

Però anem a pams. La diada va començar amb la torre de nou amb folre i manilles, que havia de servir per escalfar motors i agafar confiança, tot i que a l'hora de la veritat aquesta va caure a l'entrada de l'aixecador. És la torre de nou un castell per treure nervis? Arribats en aquest punt, va ser l'hora d'atacar l'objectiu de la jornada i es va començar a bastir el tres de deu amb folre i manilles, però el mastodòntic castell es va esfondrar amb l'aixecador col·locat. Després de fer dos intents de tres de deu, en un dels quals se'ns va enfonsar el peu, vam canviar els plans i vam acabar la diada descarregant la torre de vuit amb folre, el tres de vuit i el quatre de vuit, a més de dos pilars de cinc simultanis. Les colles convidades a la diada van ser els Capgrossos de Mataró i els Castellers de Lleida. Ara bé, el tres de deu va ser tan a prop de tocar el cel que uns dies més tard es va comentar la possibilitat de tirar-lo el dia 15, cosa que al cap i a la fi va donar molts bons fruits. (*Diada de Tots Sant, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès, 1 de novembre*).

Foto: Felix Miró

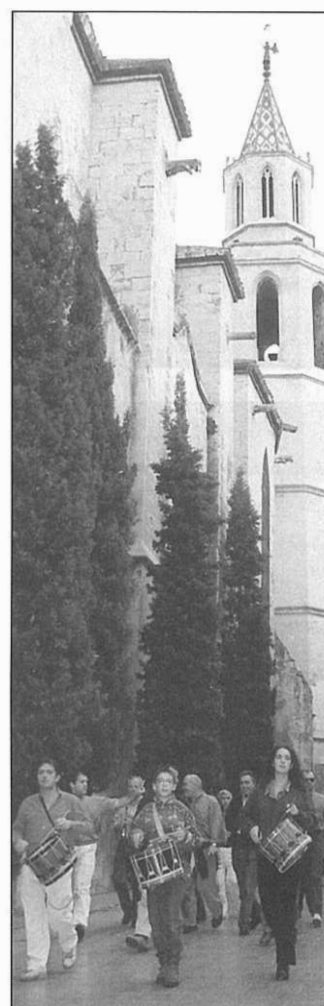
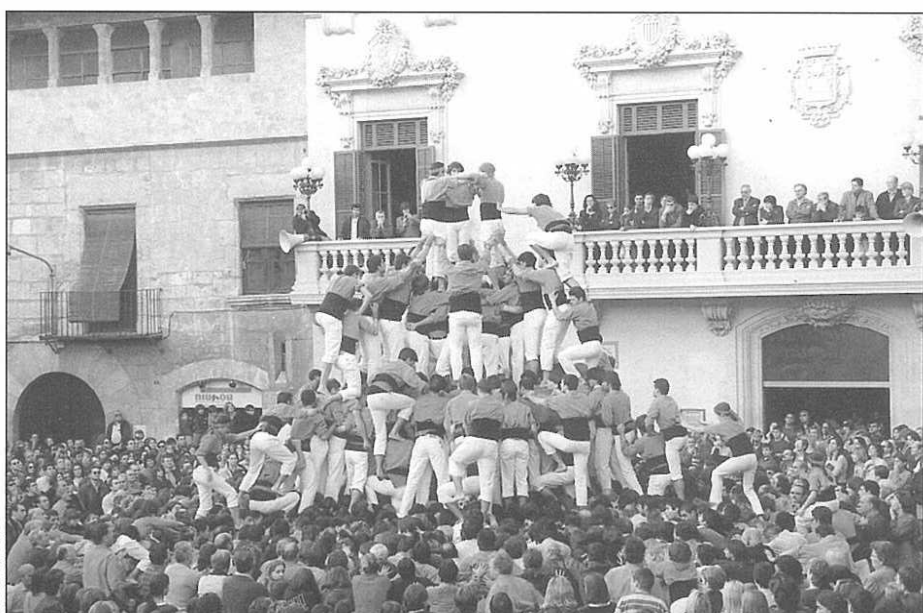

Foto: Felix Miró

Fotos: Felix Miró

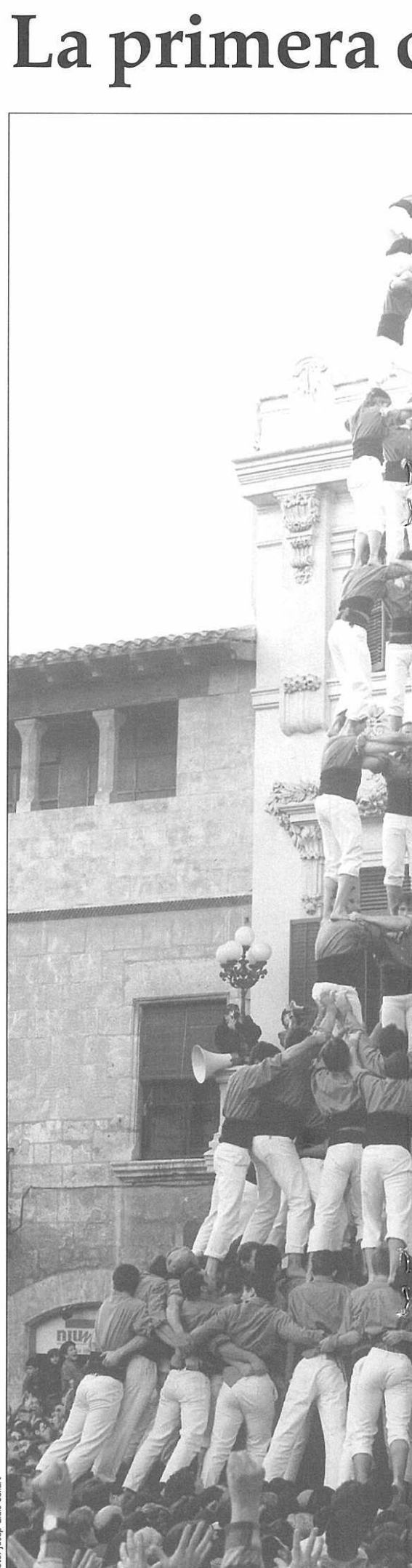
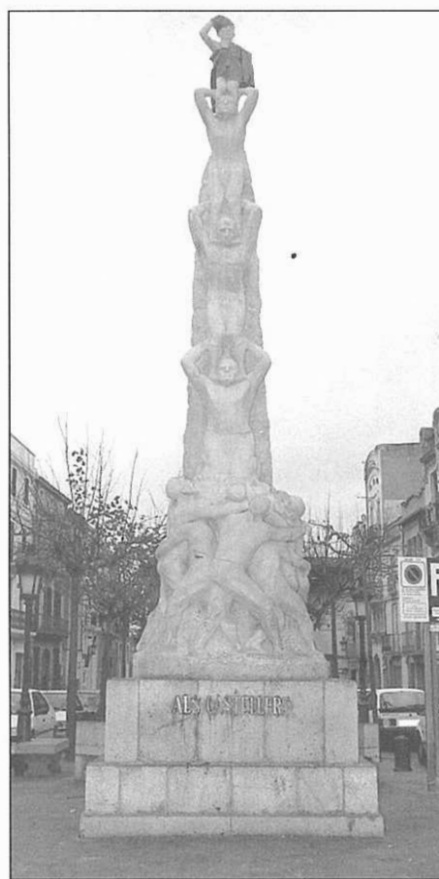

Foto: Josep Lluís Sellart

La primera c

colla de deu

Un referèndum en què van participar els components de la colla va decidir que es tornés a intentar el tres de deu el dia 15. Tot i que la consulta popular va anar a favor del tres de deu, molts components de la colla no les tenien totes, ja que en un dels intents del dia de Tots Sants s'havia enfonsat un peu i molta gent havia quedat mig aixafada.

Un cop arribats a la plaça, vam comprovar que era plena de gom a gom com per les diades importants i que estava al nostre costat, ja que la jornada s'ho mereixia. Actuàvem sols.

Per començar es va decidir anar directament al gra: el tres de deu amb folre i manilles. Després de desmuntar el peu en dues ocasions, la construcció es va començar a bastir, però, tal com havia passat el dia 1, el castell va cedir. Llavors va ser quan es va optar per asserenar els ànims i descarregar la torre de vuit folrada, per tornar a encarar el colossal castell. I aquesta va ser la bona, la quarta i no pas la tercera com es diu sempre. Era el primer castell de deu de la història. Érem la primera colla de deu pisos.

Finalment, i un cop aconseguit l'objectiu de la diada, es va tancar l'actuació amb un quatre de vuit i dos pilars de cinc simultanis. (*Vilafranca del Penedès, la plaça més castellera, 15 de novembre.*)

Jordi Galtés

L'últim castell de nou de l'any

La setmana següent a la Diada de Tots Sants, ens vam desplaçar fins a Lleida on compartíem plaça amb els Castellers de Lleida i vam descarregar-hi una torre de vuit amb folre, un superb quatre de nou amb folre i un tres de vuit, agafat només per les manilles del tres de deu. Per finalitzar, dos pilars de cinc, i com ja és habitual en terres lleidatanes, on ens cuiden molt bé, cap al restaurant a dinar. (Lleida, 8 de novembre).

La Festa del Vi Novell al Palau de la Generalitat. Per commemorar el naixement del primer vi de la collita del 1998, vam acompanyar la gent de l'INCAVI al Palau de la Generalitat on vam plantar un pilar de cinc, que va servir per portar una brúcia de pi al balcó de la Generalitat. (Barcelona, plaça de Sant Jaume, 11 de novembre).

Festes de Sant Raimon de Penyafort. Primera actuació de l'any 1999 amb motiu de les Festes de Sant Raimon. Vam començar l'any carregant una torre de set, que es va trencar poc després de carregar-la, un cinc de set i un quatre de set amb l'agulla, tots dos descarregats. Per finalitzar, dos pilars de cinc alhora. (Exhibició de les Festes de Sant Raimon, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès, 17 de gener de 1999).

Castells amb pilotes.

Per començar el mes de febrer no hi ha res més adequat que fer una festa que reuneixi els millors futbolistes del passat mundial de futbol de França i la millor colla del món casteller. Doncs això és el que vam anar a fer a la Gala FIFA que es va celebrar a Barcelona. Val a dir que les anomenades estrelles més que mai van ser fugaces ja que Ronaldo, Zidane i companyia no es van deixar veure gaire, tot i l'acolorit quatre de set amb l'agulla que vam *bastir* tots vestits amb les samarretes de les seleccions nacionals que van participar al mundial. En agraïment a la nostra presència, una coneguda marca de roba esportiva ens va regalar uns elegants xandalls, que els afortunats castellers que van assistir a l'esdeveniment només llueixen en diades assenyalades i en casaments. D'aquí la raó que els altres membres de la colla que no van tenir la sort d'assistir-hi no han pogut veure'ls. (Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona, 1 de febrer de 1999).

Fotos: Fèlix Miró

Els castells del 98

Data	Lloc	Motiu	1/5	2/6	4/7	3/7	4/7 a	5/7	2/7	4/8	1/6	3/8	2/8 f	1/7 f	4/8 a	4/9 f	3/9 f	2/9 fm	1/8 fm	5/9 f	4/9 af	3/10 fm
11-01	Vilafranca	Festes Sant Raimon	2D				D	D	D													
04-04	Tarragona	Mostra Pescadora i Marineria						D	D	D												
05-04	Vic	Presentació Sagals	D		D	D		D	D		C	C										
	Aiguafreda	1100 aniversari	D	D	D	D		D			C	C										
24-04	Vilafranca	Assaig							D													
26-04	Vilanova	Aniv. Bordegassos	2D					D	D	D	D											
09-05	Sant Feliu Ll.	Fires	2D		D	D		D	D			I	D									
10-05	Circuit Catalunya	GP Fórmula 1			D		D	D														
15-05	Vilafranca	Assaig							D													
17-05	Vilafranca	Fires	2D						D	D												
22-05	Vilafranca	Assaig							D			D	D									
31-05	Vilafranca	Aplec de l'Esperit	D					D														
05-06	Vilafranca	Assaig									D											
06-06	Vilafranca	Torneig l'Anxaneta	D			D	D	D														
10-06	Sitges	Congrés Seat	2D		D																	
14-06	Cornellà	Festa Major									D	D	D		C							
18-06	Vilafranca	Inaug. Taverna Lizarran	D																			
19-06	Vilafranca	Assaig												D								
20-06	Reus	Festa Major	D							D		D	D	D								
27-06	Perpinyà	Exhibició	D						D		d	D			I							
28-06	Sant Pere Molanta	Fira-Mercat	2D			D	D	D	I													
04-07	Vilafranca	Festa Sant Julià	2D			D	D	D														
05-07	Port Aventura	Exhibició	D			D	D	D														
12-07	Torredembarra	Festa Santa Rosalia								D	D	D	D									
17-07	Vilafranca	Assaig							D				D									
19-07	Els Monjos	Festa Major									D	D	D		D							
26-07	Mataró	Festa Major											D	C		C	D					
31-07	Vilafranca	Assaig								D												
02-08	Vilanova	Festa Major								D	D	D	D									
05-08	Vilafranca	Assaig								D												
07-08	Vilafranca	Assaig								D												
08-08	La Rovira Roja	Festa Major	2D			D	D	D														
09-08	Llorenç del Pdès.	Festa Major	D								d		D		D	D						
15-08	La Bisbal	Festa Major	3D												D	D	D					
22-08	Vilafranca	Assaig											D									
23-08	L'Arboç	Festa Major									D				D	D	d/D					
24-08	Vilafranca	Visa Castellers	D																			
25-08	Vilafranca	Assaig							D													
27-08	Vilafranca	Assaig																				
29-08	Vilafranca	Vigília	9D	2D								D	D		D							
30-08	Vilafranca	Sant Fèlix	7D/C	D	C									D			D	D		D	I	
31-08	Vilafranca	Sant Ramon	6D			D				D			D					C				
13-09	Sant Cugat Ses.	50è aniversari	1D/C			D	D	D														
19-09	Sitges	Santa Tecla	2D					D					D		D	d						
20-09	Sant Cugat Ses.	100 aniv. Càpsulas Metàliques					D						D									
25-09	Vilafranca	Assaig							D													
27-09	Vilafranca	Sant Miquel	D								D		D		D	D						
02-10	Vilafranca	Assaig									D		D									
04-10	Tarragona	Concurs	D															D	C	C	I/D	
11-10	Caldes Montbui	Festa Major	2D			D	D	D														
12-10	Cal Rubió	Festa Major	2D			D	D	D														
18-10	Montserrat	Romeria	2D									D	D		D							
24-10	Vilafranca	Visita Muixeranga	2D									D	D				d					
28-10	Vilafranca	Assaig							D													
01-11	Vilafranca	Tots Sants	2D							D		D	D				I					I
08-11	Lleida	Diada de la colla	2D									D	D		D							
11-11	Barcelona	Festa Vi Novell	D																			
15-11	Vilafranca	Exhibició	2D							D			D									I/C
20-11	Vilafranca	Caixa Penedès	D																			
11-12	Vilafranca	Nit Santa Llúcia	D																			
Descarregat			73	4	4	13	11	17	9	12	9	12	23	3	8	5	4	2			2	
Carregat			2		I						2			I	I	I			2	I		I
Intent desmuntat											2					I	2					
Intent llenya									I			I			I			I			I	3

Jordi Mir

BAR MUSICAL

*Desitja als Castellers de Vilafranca que segueixin
amb els èxits aconseguits durant aquests 50 anys.*

L'ESPAI MUSICAL OBERT A LA IMAGINACIÓ CREATIVA
VILAFRANCA DEL Penedès

C&P Ortopèdia del Penedès

ORTOPÈDIA TÈCNICA

Plantilles i calçat a mida

Faixes rígides (Boston - Jewett - Milwaukee, etc.)

Faixes semirígides

Pròtesis de mama

Aparells de contenció d'hèrnies

ORTOPÈDIA ESTÀNDARD

Cadires de rodes, caminadores, bastons,
genolleres, etc.

Clascar, 5 - Tel. i fax 93 890 41 22 - Vilafranca del Penedès

Connecta't amb l'Ajuntament
Connecta't amb l'Alcalde

www.ajvilafranca.es

Ja està en marxa la nova web de l'Ajuntament de Vilafranca a Internet.

Hi pots trobar:

Informació municipal:

anuncis i convocatòries, acords de plens i de Comissió de Govern, tràmits, articles de premsa, ordenances i reglaments, serveis municipals, etc.

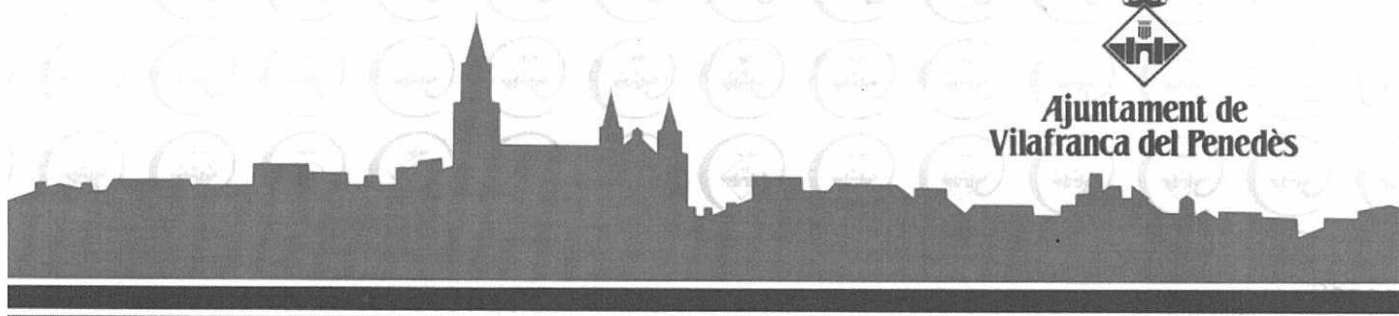
Informació d'activitats:

espectacles, exposicions, cursos, entitats, farmàcies de guàrdia, transports, etc.

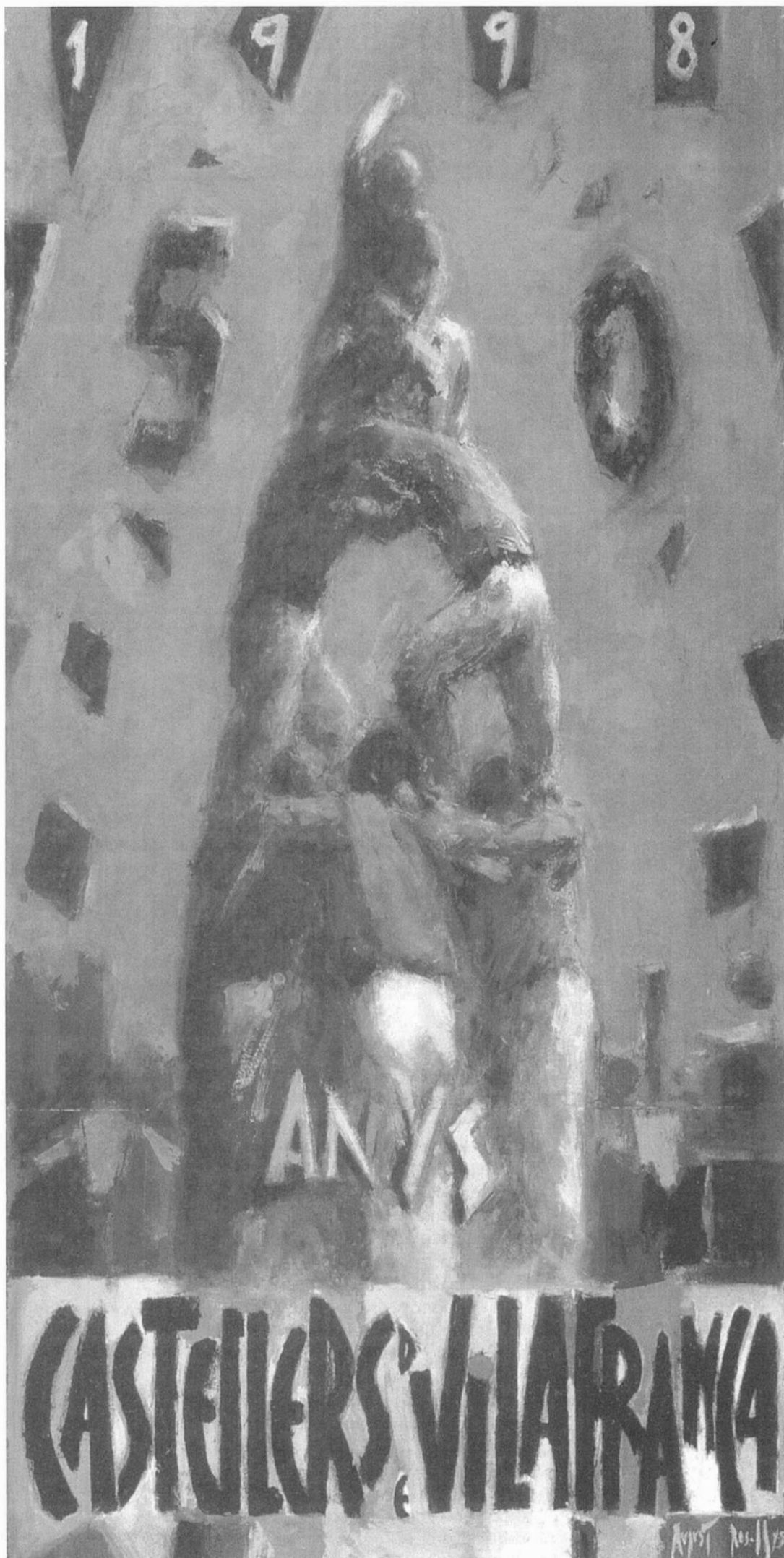
A més, pots fer **tràmits municipals per Internet** i posar-te en contacte amb l'alcalde per correu electrònic a través de l'apartat **Directe a l'Alcalde**, per exposar-li o suggerir-li el que vulguis.

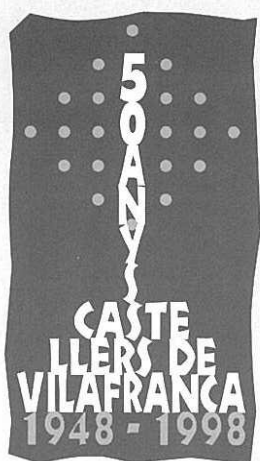
Ajuntament de
Vilafranca del Penedès

Aquest any, cinquanta!

Quadre commemoratiu del cinquantari; Agust Rosell

El president del Parlament de Catalunya inaugura els actes del cinquantenari

L'atapeïda agenda de l'any 1998 va estar plena a vessar d'actes variats per satisfer tots els gustos: festa grossa per celebrar el 50è aniversari de la fundació de la colla.

Una comissió formada pel Jordi Carbonell, el Josep M. Figueres, l'Ernest Giral, l'Eloi Miralles, el Lluís Molas, el Pere Regull, el Joan de Déu Reyes i el Biel Senabre es va encarregar de programar tot un seguit d'actes que, des de mitjans de maig fins a finals de novembre, vam anar trobant anunciats a les cartelleres i a les portes d'alguns comerços de tot Vilafranca en uns cartells característics.

Ara hi havia un ball, ara una exposició, ara el concert dels dijous, ara una cursa, ara un sopar o un debat, ara una projecció cinematogràfica... i és clar, per descomptat, també anunciaven actuacions i grans castells.

El president del Parlament de Catalunya, Molt Honorable Senyor Joan Reventós i Carner, va pronunciar el pregó d'inauguració de la celebració del cinquantenari de la colla.

L'acte va tenir lloc al saló de sessions de l'Ajuntament de Vilafranca el dia de l'actuació de les Fires de Maig, uns moments abans d'aixecar castells a la plaça de la Vila.

La inauguració va comptar amb la presència del president i dels expresidents de la colla, del cap de colla i dels excaps de colla, de l'alcalde de Vilafranca i dels regidors, i de molts castellers i castelleres amb camisa verda.

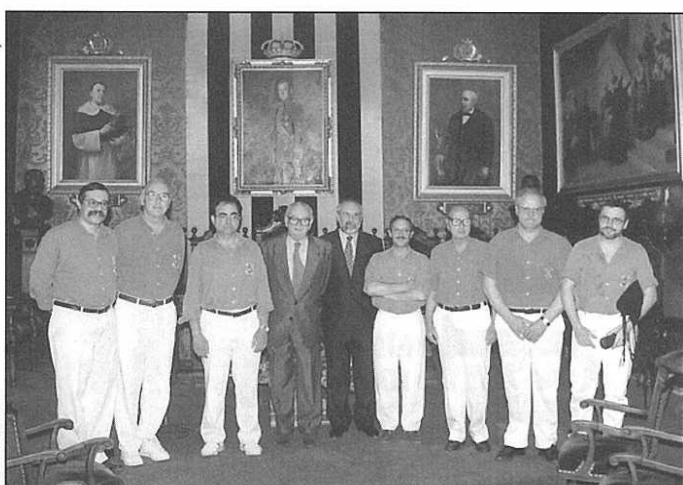
Prèviament, el president del Parlament de Catalunya havia visitat les dependències del nostre local social, Cal Figarot. (17 de maig).

El president del Parlament de Catalunya, Joan Reventós, va dedicar unes paraules als Castellers de Vilafranca en el llibre d'honor de la colla.

Diferents membres de la junta actual i excaps de colla van acompanyar el president del Parlament de Catalunya, l'alcalde de Vilafranca, Joan Aguado, i altres membres del Consistori en la visita que van fer a Cal Figarot.

Fotos: Fèlix Miró

Els expresidents de la colla, els excaps de colla i el president i el cap de colla actuals van acompanyar Joan Reventós i Joan Aguado, en la solemne inauguració dels actes del cinquantenari, que va tenir lloc al saló de sessions de l'Ajuntament.

Pregó de commemoració dels 50 anys de la colla Castellers de Vilafranca

«El fet casteller és una escola de ciutadania difícil de superar»

Il·lustríssim senyor alcalde, regidores i regidors de l'Ajuntament, amics i amics dels Castellers de Vilafranca,

Les meves primeres paraules volen ser de felicitació i d'agraïment. De felicitació als Castellers de Vilafranca pels seus primers cinquanta anys que celebren en el moment de màxima plenitud de la colla. I d'agraïment per haver-me donat l'oportunitat de compartir amb tots vosaltres i amb la ciutadania de Vilafranca aquest moment tan important i emotiu per a tots. També ho és per a mi.

Dit això, tinc la intenció que aquest pregó dels actes commemoratius del cinquantenari de la colla dels Castellers de Vilafranca sigui una reflexió sobre els castells i sobre la vostra colla, feta per una persona apassionada des de molt jove pel fet casteller. Una passió que va néixer al Vendrell, de la mà de la colla dels Nens del Vendrell.

La reflexió que us vull proposar amb les meves paraules gira entorn d'una idea bàsica que m'ha acompanyat en tota la meua trajectòria pública: la convicció profunda que el fet casteller és una escola de ciutadania difícil de superar. Això ho he observat en tots els pobles i viles amb colla castellera. La colla castellera irradia els seus valors al conjunt de la vila, del poble o del barri que la manté.

I quins són aquests valors? En primer lloc, un valor profundament identitari. **Els castells són un signe de la nostra identitat nacional.** Són una singularitat que només es dona a Catalunya. Som l'únic poble que planta castells, que els carrega i els descarrega. Els castells són un costum, una manera de fer per la qual el nostre poble expressa, d'una manera ben plàstica, allò que és i allò que sent. Però, a més d'haver esdevingut un signe d'identitat nacional, els castells són un signe d'identitat particular de les viles, dels pobles i dels barris que tenen una colla castellera. En certa manera, són diferents de la resta en expressar una determinada manera de viure col·lectivament.

Al costat del valor identitari dels castells, també hi ha un conjunt de valors socials que hi són vinculats. De tots ells, en vull destacar uns quants, sempre lligats a la relació entre castells i ciutadania. **Els castells són una escola de diàleg.** Els castellers, parlant de castells, fan un exercici pràctic de diàleg, de debat obert basat en el respecte a l'opinió de l'altre. Així, la plaça castellera s'emparenta amb l'àgora grega o el fòrum romà i ens insereix en la tradició dialogant de la plaça mediterrània.

Els castells són una escola d'iniciativa i de lideratge. En l'origen de les colles sempre trobem una iniciativa d'arrel popular. Una iniciativa que s'encarrila cap a una organització col·lectiva de la mà d'uns líders naturals. Sense aquest lideratge natural -a vegades compartit i d'altres individual- no es pot explicar el naixement, el creixement i la maduració d'una colla castellera. En el vostre cas és ben palès. És impossible explicar els orígens dels Castellers de Vilafranca sense la personalitat d'Oriol Rossell, el vostre primer cap de colla. El conec de fa molts anys. La seva constància, la seva tenacitat han estat fonamentals per a forjar l'esperit que ha fet possible cinquanta anys d'història reeixida de la vostra colla.

Els castells són una escola de cooperació, on podem aprendre a resoldre la necessitat de no estar sols i a acceptar els deures de la vida en comú. Ser casteller és una opció lliure i voluntària. Mai ningú no

ha estat obligat a ser-ne! És des de l'opció voluntària de tots i cadascun dels castellers d'una colla que es basteix la voluntat col·lectiva necessària per aixecar els castells. L'esperit casteller és, en aquest sentit, molt similar a l'esperit del moviment cooperatiu. Sense aquest esperit de cooperació seria inexplicable que una colla com els Castellers de Vilafranca hagi arribat als cinquanta anys d'història. D'aquest esperit de cooperació neixen la tenacitat, la voluntat d'arribar i la confiança necessàries per gosar plantar i aixecar els carros grossos.

Els castells són una escola de feina ben feta. Tots els valors que he citat fins ara -diàleg, iniciativa, lideratge, cooperació- són bàsics i imprescindibles en una colla. Són valors previs que cal completar amb l'esforç, el treball i la tècnica necessaris per plantar i aixecar els castells. La tècnica castellera -com tots sabeu- no s'improvisa ni és un producte de laboratori. La tècnica castellera és un conjunt de coneixements acumulatius, assumits poc a poc, basats en l'experiència i que forma part de la memòria col·lectiva de la colla. És, en definitiva, un dels intangibles característics que singularitzen cada colla castellera.

Els castells són una escola de

competitivitat. No de la competitivitat individualista i agressiva, sinó d'una competitivitat sorgida de l'afany col·lectiu de superació i del repte prometeic d'assolir sempre fites més difícils. Els nous reptes són els que permeten la renovació permanent de la il·lusió d'una colla. I la competitivitat va associada a la rivalitat entre colles. Una rivalitat que dona vida a la fet casteller. La voluntat d'emulació ha estat decisiva en l'eclosió del moviment casteller que estem vivint en aquests moments a tot Catalunya. Ara bé, una de les grans lliçons que vaig aprendre fa molts anys d'en Oriol Rossell va ser la dels límits de la rivalitat castellera. Una rivalitat que ha de ser estímul, que ha d'evitar tancar-se en una mena de política de campanar i que ha de ser noble. Un casteller no pot alegrar-se mai quan cau un castell d'una altra colla. Un casteller ha de sentir-se orgullós quan pot ajudar

una colla rival que necessita ajuda.

Els castells són una escola de ciutadania. Per acabar aquest repàs als valors, vull tornar al que crec que és el valor que recull tots els altres. La vida d'una colla castellera és un model a petita escala del que pot ser la vida d'un poble, d'una vila, d'un barri, d'una ciutat. És escola de les regles del joc de la convivència entre persones lliures: de la democràcia interna, de l'autogestió, de la corresponsabilització, de la disciplina voluntàriament acceptada, del respecte a l'autoritat lliurement elegida.

És escola d'igualtat. En un castell tots són necessaris. Això és molt important. Tothom se sent necessari. En un castell no hi sobra mai ningú, des dels baixos que no surten mai a la foto als segons fins a l'enxaneta o fins al casteller que posa el cap sota una aixella a la pinya per aguantar el pes dels que pugen.

És escola de solidaritat i de fraternitat. En un castell no hi ha rics ni pobres. La voluntat individual es transforma en voluntat col·lectiva, cimentada per la solidaritat, l'esperit de sacrifici i l'ajuda mútua. L'abraçada col·lectiva de la pinya és forja de ciutadania integradora.

Us demano, en acabar les meves paraules, que continueu sent fidels a tots els valors que us han portat fins al vostre cinquantenari i que irradieu aquests valors de ciutadania de la colla castellera a tot Vilafranca.

Per molts anys, Castellers de Vilafranca!

Joan Reventós, president del Parlament de Catalunya.

Pere Regull: «Ser dels Castellers de Vilafranca és la nostra manera de ser vilafranquins i penedesencs»

M'agradaria començar aquest acte d'obertura dels actes del cinquantè aniversari dels Castellers de Vilafranca explicant el que pretenem celebrant aquest cinquantenari. Volem agrair a totes aquelles persones que, ja sigui pujant al tronc, ja sigui des de la pinya, o fins i tot des de fora i d'una forma més fosca, han tirat endavant aquesta entitat i l'han portada als nivells en què es troba en aquests moments.

Per aquests motius, i d'una forma molt breu, m'agradaria fer un repàs històric del que ha estat la colla durant tots aquests anys. Aquest repàs s'ha de començar remuntant-nos a l'any 1948 per ressaltar el valor i el mèrit que va tenir qui fou el fundador de la colla, l'Oriol Rossell, que a més tenim l'honor de tenir-lo aquí presidint l'acte. Va tenir el valor i el mèrit d'aglutinar una colla de gent de Vilafranca i del Penedès amb la idea de fer castells, cosa que ja s'havia portat a terme anteriorment, però sempre ajudant colles de Valls o del Vendrell.

L'Oriol Rossell, buscant un símil colonial, va ser qui ens va independitzar de les metròpolis. Aquesta independència va tenir un preu, i per això podríem parlar d'una primera etapa en què la colla, comandada pel Sala, el Pedrola, el Garça, va treballar bàsicament per consolidar-se, en una època en què hi havia una sèrie d'interrelacions amb les colles grans que provocaren moltes anècdotes que avui ens semblen divertides sobre amagades de canalla davant la voracitat de les colles grans, sobre alguns trànsfuges... En fi, que hi va haver una forta lluita per consolidar la nostra entitat. Evidentment no podem tancar la referència a aquesta etapa sense agrair profundament a totes aquelles generacions que van treballar per aconseguir el que era el més difícil: arrancar una entitat i crear a Vilafranca i al Penedès una genètica casteller, que avui constatem que ha arrelat fortament.

Una segona etapa ja seria la de la consolidació dels castells de vuit, etapa en què la colla fou comandada per homes com el Gabi Martínez i el Lluís Giménez. En aquest període, el fet mateix de consolidar els castells de vuit refermà la independència de la colla, que ja entrava en la lluita per arribar a la supremacia del món casteller. A més, vull remarcar que en aquella època la colla no tenia local propi i, per tant, encara tenia més valor el que feien en aquella plaça de la Verdura, en aquell local cedit pel Coro... Evidentment, vull tenir un respecte i un agraïment per a tota aquella gent i per a tota la feina que van dur a terme.

La tercera època és la dirigida pel Carles Domènech, en què podríem destacar tres trets bàsics: el primer és la compra de Cal Figarot, fet que entenc que va ser fonamental per a la història de la colla. Cal

remarcar que es va fer en un moment en què els castells no vivien l'auge actual i, per tant, s'ha de valorar la decisió arriscadíssima d'aquella generació, que tenia el Carles Domènech de cap de Colla i el Josep Just de president, primer; i el Josep Mestres, posteriorment, els quals van comptar amb l'ajuda de moltes més persones que van aportar el seu gra de sorra i van col·laborar a buscar i a trobar fons per a aquella gran obra. Aquella decisió va ser la que ens va portar a assolir l'objectiu que és el segon tret que vull remarcar d'aquesta etapa: ser una colla gran. I precisament aquesta qualitat de ser gran ens permetria accedir a la categoria de colla de nou, que és el tercer tret de l'època. Així, doncs, vull agrair sincerament el treball de tota la gent que va formar la colla en aquests anys, gent que en la majoria dels casos són membres actius de la colla. M'agradaria remarcar que, just en aquests moments en què ens hem proposat de tirar endavant una nova empresa com és l'ampliació del nostre local, aquesta generació ens està donant tot el suport. Moltes gràcies.

Parlant de castells, no cal recordar que el Carles Domènech és qui ens portà als castells de nou, fet que ens va portar a aconseguir grans gestes, com ser la primera colla que descarregava dos castells de nou el mateix dia, i moltes d'altres.

Per acabar, entrem en l'època més recent en què la colla és comandada pel Francesc Moreno Melilla, elegit per mitjà d'un procés electoral que certament va ser nou dintre el món casteller. Podríem dir que no hi ha cap colla que hagi seguit un procés electoral amb dues candidatures, amb programes a discutir, amb mítings que a molts partits polítics els agradaria fer perquè reunien més de dues-centes persones... A més, s'ha d'afegir que moltes persones es fregaven les mans perquè pensaven que això ens portaria a una situació desastrosa; esperaven que tot acabaria amb un enfrontament dins la colla que seria definitiu. Doncs bé, tres anys després, podem afirmar que s'ha demostrat que en aquell procés electoral no hi va haver perdedors; que ara anem tots a una.

Finalment, m'agradaria agrair al poble de Vilafranca -i ho faig extensiu als regidors com a representants seus-, i al del Penedès la col·laboració que sempre ens han donat. Esperem que la continuem tenint tant si anem bé com si anem malament, perquè vull que sàpiguen que, quan no anem bé, també fem tot el que podem. Al cap i a la fi, ser dels Castellers de Vilafranca és la nostra manera de ser vilafranquins i penedesencs.

Els castellers de soca-rel es reuneixen en el sopar anual

Des de fa uns anys tots els castellers que han estat homenatjats amb el títol de ser "de soca-rel" es troben per fer un sopar. Aprofitant que ja havien començat els actes de celebració del cinquantenari, es va incloure aquest sopar dins del programa. El sopar, com sempre, va ser molt animat i va tenir alguna sorpresa. (30 de maig).

Sisè sopar del peu, amb concurs i tot

Que tots els membres que habitualment van al peu dels castells es trobin en un sopar anual, ja ha esdevingut una tradició. Cada any el sopar que reuneix tots aquest soferts castellers és més animat, i aquesta vegada es va organitzar un divertit concurs de sobretaula i tot. (6 de juny).

L'orquestrina Cafetera Exprès amenitza la primera revetlla musical

El primer acte per fer conèixer a tothom la celebració del cinquantenari va ser un ball popular amenitzat per l'orquestrina Cafetera Exprès. La revetlla es va organitzar conjuntament amb els veïns del Firal i es va fer a la plaça de Milà i Fontanals. (30 de maig).

El XIV Ral·li Correverdura també serveix per celebrar els 50 anys

Foto: Felix Miró

El vehicle batejat amb el nom de «l'avió del Baró Roig» va guanyar la XIV edició del Ral·li Correverdura, en què van participar cinquanta vehicles. El segon premi, el va guanyar el vehicle anomenat «els camioners», mentre que «el tramvia blau» es va endur el tercer premi. Val a dir que la bicicleta més antiga de tots les participants va ser una peça de museu contruïda entre el 1915 i el 1920. (7 de juny).

Cinema a la fresca amb pel·lícules castelleres

Aprofitant la fresca de l'estiu, al pati de Cal Figarot es va projectar un vídeo elaborat a partir de pel·lícules i de curtsmetratges que recollien alguns dels moments més significatius de la colla entre el 1969 i el 1978, inclosos la primera torre de set i el primer quatre de vuit. D'aquesta manera, molts castellers que han agafat la camisa en els últims anys van poder conèixer un període decisiu en la història dels Castellers de Vilafranca. A més, les imatges van ser comentades espontàniament per alguns dels protagonistes. (13 de juny).

Multitudinari tomb a Font-rubí amb bicicleta

Més de cent castellers i castelleres van treure la pols de la bicicleta i es van sumar als actes esportius del cinquantenari pedalejant primer fins a dalt a Font-rubí i després fins a Cal Figarot, on l'esforç va tenir una suculentíssima recompensa: una completíssima botifarrada. En aquesta trobada esportiva es va fer evident la bona forma física en què es troben molts components de la colla i com a premi per l'esforç, els ciclistes van ser obsequiats amb una samarreta, dissenyada especialment per a l'ocasió. (21 de juny).

Homenatge d'agraïment a El Coro

Foto: Felix Miró

Un concert al pati de Cal Figarot, a càrrec de la Societat Coral El Penedès, el Coro, va servir perquè els Castellers de Vilafranca homenatgessin aquesta entitat vilafranquina que des del 1948 i fins al 1985 ens va aixoplugar cedint-nos una part de la seva seu social. (21 de juny).

Debat casteller uns dies abans de la Diada de Sant Fèlix

Cal Figarot va acollir un debat per parlar de Sant Fèlix, en què hi van participar Josep M. Estiles, de la Joves de Valls; Artur Montal, dels Minyons de Terrassa; Francesc Pinyes, de la Vella de Valls, i Eloi Miralles, dels Castellers de Vilafranca. Pep Bargalló va fer de moderador. (18 d'agost).

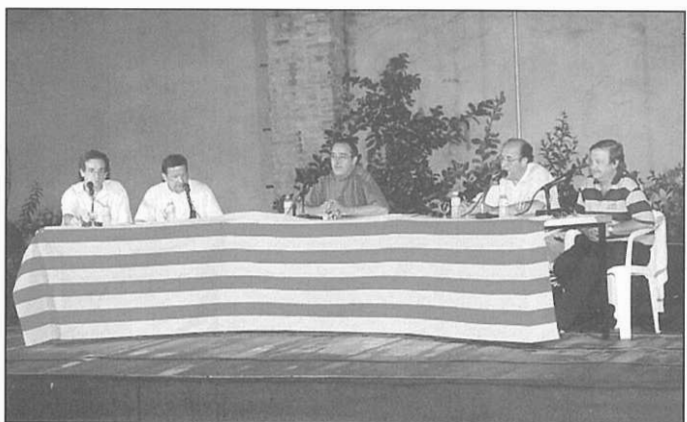

Foto: Felix Miró

Els cinquanta anys dels Castellers de Vilafranca presentats en una exposició

Foto: Josep M. Pinyes

Foto: Felix Miró

El dia 11 de juliol es va inaugurar l'exposició que il·lustrava amb textos i fotografies els fets més destacats dels cinquanta anys de la colla des de diversos vessants: la història, els castells, els viatges, els locals, les colles de grallers, els actes lúdics, etc. La inauguració va anar precedida d'un parlament del casteller i actor arbocenc Joan Vallès. Un cop acabada l'exposició, es van editar unes làmines que en reproduïa els diferents plafons i que va servir de regal el dia del sopar de la colla. (11 de juliol).

Concerts dels dijous a Cal Figarot

Blues & Rock

El conjunt The Banditz, reconstituït per a l'ocasió i amb secció de vent inclosa, van crear molt d'ambient i complicitat amb el públic assistent, el qual va poder escoltar l'inèdit *Himne del cinquantenari* (el Toc de castell a ritme de jazz). (9 de juliol).

Foto: Felix Miró

Havaneres i rom cremat

El grup vilafranquí Xaloc va amenitzar una agradable vetllada en què es van repassar les havaneres més famoses del seu repertori. Durant l'audició es va servir el típic rom cremat. (23 de juliol).

Foto: Felix Miró

No hi podien faltar les gralles

Les colles de grallers que acompanyen habitualment els Castellers de Vilafranca -la Colla de Mar, Els Vernets i Els Grallers de l'Artús- van fer sentir les gralles i els tabals en un pati de Cal Figarot ple de gom a gom. L'entranyable so d'aquests instruments no podia faltar en la celebració dels primers cinquanta anys de la colla (30 de juliol).

Foto: Josep M. Petrus

Espectacle de Dansa

Els grups vilafranquins Col·lectiu Plexe i la Coral Laroc van oferir un espectacle que unia la dansa i el cant. El pati de Cal Figarot es va tornar a omplir a vessar (6 d'agost).

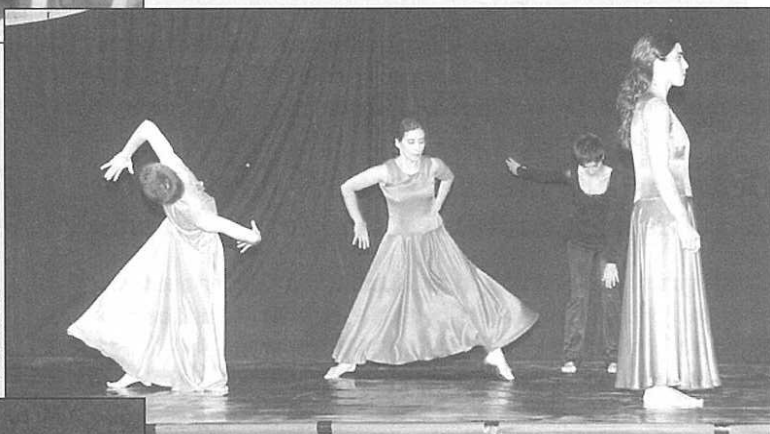

Foto: Felix Miró

Rock de veritat

El jove grup vilafranquí Lapsus Linguae va oferir un concert de rock dur, que va tenir la marxa imprescindible al cas. (20 d'agost).

Foto: Terrades

50 anys després de la primera sortida

A la mitja part del concert-vermut que van amenitzar Els Cosins del Sac al pati de Cal Figarot, l'Oriol Rosell i el Melilla, van descobrir una placa en homenatge a tots els castellers que han passat per la colla durant els cinquanta anys.

A les sis de la tarda, dos immensos camions van carregar els castellers i les castelleres de la colla i van començar el trajecte cap a Sant Cugat Sesgarrigues. Exactament igual com havia passat cinquanta anys enrere.

Fotos: Felix Miró

Recordant una de les primeres fotografies que es guarden d'una actuació de la colla vam plantar uns pilars davant de l'església de Sant Cugat Sesgarrigues. En aquesta ocasió el pilar de cinc central va substituir el Sant Crist de l'any 1948.

Vam fer l'acte

Del 69è aniversari menys 19, és a dir que, com els més espavilats deuen haver suposat, ens referim al mig segle de la "mellor colla do mondo".

Aquesta crònica imparcial, objectiva, i per què no dir-ho, magistral no tan sols pretén sinó que també aconsegueix immortalitzar dos dels esdeveniments que els lliurepensadors i biofilòsofs (Ernest i companyia) de la colla van dissenyar per celebrar tan sonada efemèride.

El primer d'ells va ser l'anada amb camió a Sant Cugat Sesgarrigues per commemorar la primera actuació. Corria el mes de setembre de 1948 quan els Oriol Rosell Boys van anar a la suara esmentada població, per aquell enguany coneguda com a *San Cucufate de los Carrascales*, i van sembrar la llavor de la més reeixida entitat penedesenca. *Al tanto*, no confongueu suara amb suada; suara vol dir "ara fa un moment", i suada és com hauríem de tenir tots la camisa en acabar qualsevol actuació, Melilla i Ramonet inclosos encara que només tinguin carcanada i gens de tall. En tot cas, tant una paraula com l'altra s'han de pronunciar sempre tal i com ho faria *messié* Llop, tasca prou difícil reservada als aborígens de la Rovira Roja. El 13 de setembre de l'any passat, a trenc d'alba, l'apotecari del carrer de la Cort va dir quatre paraules, no res, un parell d'hores, en agraïment a tota la gent que havia passat per la colla. Cal deixar ben clar que aquesta tasca corresponia a l'honorable president Regull, però no va poder ser perquè, diguéssim, tenia limitats els seus drets civils a la duana de l'Índia. Males llengües parlen que l'apotecari lletraferit va subornar la *pestanyí* de l'aeroport perquè el Pere no pogués arribar a temps i així exercir el seu magisteri, que no tan sols es limita a supositoris i condons, home!

A la tarda, el desplaçament amb camió va ser un *xou mandanga*: cants regionals, insults al clero, tuteig a l'autoritat, avalots, i mareig de l'Eduardo, que va estar a punt de treure la primera papilla. Es veu que l'home no estava acostumat a viatjar a coberta, sempre en *bussiness class*, ell. Pel que fa a l'actuació, el juràssic parc va esdevenir protagonista. Totes les velles glòries van lluir el seu mestratge casteller, conscients que aquella nit dormirien plans i no complirien amb el sagrament. Tal i com va succeir cinquanta anys enrere, vam tornar a carregar el pilar de cinc. Qui sap si el pare Miret, segon que el va parar, i aferrissat defensor de la tradició, va, diguéssim, "relaxar-se" un cop carregada l'estructura, malgrat haver demostrat anar sobrat i poder fotre-li el lloc al seu fill si fos necessari. Perquè som partidaris que, el dia 31 d'agost de l'any 2037, quan celebrem el cinquantè aniversari del primer castell de nou carregat, tornem a fer-ne un i just quan l'haguem carregat ens el fotem per barret. La tradició és la tradició, poca broma.

En acabar l'actuació vam ser recompensats amb el plat típic de Sant Cugat, que és el pa amb tomàquet, embotit de garrirot a dojo, i cava a tort i a dret. La ingestió d'aquestes menges, sobretot de l'escumós esmentat, va provocar que la tomada a Vilafranca fos com el toc de vermut del dia 31 d'agost, però en camió. I mentrestant, l'honorable Pere Regull especialitzant-se en dret penal indi...

Entremig de totes aquestes farres, com aquell qui no vol la cosa, vam tornar a guanyar el concurs de TGN. I que vagin badant.

(Continua a l'article *Sopar de gala*).

Mamont

50 anys. Castellers de Vilafranca

Prefaci

Capricis de l'atzar i, més concretament, la impossibilitat de poder arribar a temps del seu viatge a l'Índia - per causes alienes a la seva voluntat i tal com tenia previst - han impedit que el nostre president, en Pere Regull, pogués dirigir-nos avui unes paraules per tal de donar relleu a aquest acte central del nostre cinquantenari. Per sort o per desgràcia - com a aquest vicepresident que diuen que sóc de la nostra colla - em veig obligat, per uns moments, a ocupar el seu lloc. I dic per sort, perquè esdevé un honor immerescut per a mi poder adreçar-me a aquesta concurrència tan castellera en una diada de tanta significació i transcendència. I dic també «per desgràcia» perquè, ben segur, tots hi haureu perdut pel que fa a aquesta improvisada substitució de darrera hora. Però, què hi farem! la vida ens presenta a voltes alguns imponderables als quals cal fer front amb tota la bona voluntat del món, això sí - i, donat el cas, intentaré sortir d'aquest envit de la millor manera possible.

Predicot

Vilafranquins i penedesencs; castellers i aficionats; amics tots.

Benvinguts! Siau benvinguts al nostre casal que és també casa vostra, la casa de tots, perquè tots sabem que els Castellers de Vilafranca, sense el suport incondicional del poble i de l'afició, no hauríem pogut arribar on ara som: al cimall de la castellística moderna i amb possibilitats de seguir aquesta trajectòria ascendent per tal de continuar fent història. Demà farà 50 anys que unes poques dotzenes de convilatans nostres, enardits per la febre castellera, van decidir tirar endavant l'aventura lloable de constituir una colla que fes honor a la història i a la categoria de Vilafranca com a plaça castellera. Per sort, avui encara podem comptar entre nosaltres el veritable pioner i engrescador d'aquella experiència: l'Oriol Rossell.

I no cal dir que si per a tots els qui ens hem aplegat aquí aquesta efemèride del cinquantenari ja és prou notable i ens omple de satisfacció, com no ho ha de ser per a qui, amb el seu impuls, va propiciar aquella gestació. És de justícia, doncs, agrair al nostre fundador la seva bona pensada que fa que avui, ara i aquí ens trobem tots plegats, castellers i aficionats, per tal de commemorar els 50 anys d'aquella entranyable experiència. I cal agrair, així mateix, la seva dedicació a tots els altres castellers que la feren possible. Gràcies, en el record, a tots aquells que ja no hi són i gràcies, moltes gràcies, als qui sortosament encara avui ens ho poden explicar...

Des d'aquell 14 de setembre del 1948, a Sant Cugat Sesgarrigues, ha plogut molt. Els rius han fet passar molta aigua per sota els ponts i tot ha canviat en el nostre entorn. La vila ha crescut i la colla s'ha fet gran també i forta. No faré pas un repàs exhaustiu a la trajectòria de 50 anys dels Castellers de Vilafranca perquè no és ara el moment de fer-ho i és de sobres coneguda per a la majoria dels que som aquí. Sí que voldria, però, posar especial èmfasi a remarcar els diversos períodes que la colla ha viscut en aquest cinquantenari, per tal d'extreure'n la lliçó corresponent.

1r - El període inicial que va des del 1948 al 1956 quan els Castellers de Vilafranca vam néixer i créixer amb camises de color rosat com a distintiu. Època de consolidació dels primerencs castells de set; però envoltada de problemàtiques i tensions amb elements autòctons i foranis que abocarien la colla a la seva dissolució temporal.

2n - Les tretze temporades compreses entre el 1957 i el 1969. El color verd esdevindrà el definitiu per a la nostra institució. Es comença a consolidar gairebé la pràctica totalitat dels castells de set, s'aconsegueix actuar per primera vegada a la diada de Sant Fèlix, el 1965, i la creació d'un Patronat Casteller posa els fonaments per tal d'assentar definitivament la colla i menar-la cap a la consecució dels castells de vuit.

3r - Un curt trajecte de cinc anys - 1970-74 - en què els Castellers de Vilafranca comencen a dir-hi la seva dins del context castellier. El quatre, el tres i la torre de vuit i també el pilar de sis marquen la pauta. El Concurs de Tarragona del 1972 esdevé el premi més reconfortant en aquest lustre. Comencen els viatges fora del país que en el darrer quart de segle ens han portat a visitar no menys de quinze estats europeus diferents.

4t - 1975-84. Període d'un cert estancament, amb castells de vuit - el quatre essencialment, i en ocasions la torre -, fins a la recuperació del tres de vuit, l'agost del 1984, que significa un relleu de la colla i que coincideix amb l'adquisició, mesos abans, i amb el condicionament del local on ara ens trobem: Cal Figarot (fins a aquell moment, hom havia pogut disposar d'unes dependències cedides per la Societat Coral «El Penedès»).

5è - 1985-94. Deu anys d'avanç sense treva. Cinc de vuit, primeres proves de castells de nou que donen els primers fruits el 1987. Consolidació dels tres i quatre de nou (recordem especialment la diada de Tots Sants del 1990) i la nova perspectiva que s'albira amb la recuperació del pilar de sis carregat a l'Arboç, a finals del 1994. La colla rep com a distintius la Medalla de la Vila i la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

6è - L'època actual. D'ençà el 1995 és tan abasagador el domini vilafranquí de les darreres quatre temporades que sobren comentaris. Per als aimants de les estadístiques aportaré, però, per tancar aquest capítol, el balanç de grans castells - del quatre de vuit en amunt - que la colla ha anat sumant fins al moment present.

	Descarregats	Carregats	TOTAL
Quatre de vuit	226	42	268
Tres de vuit	122	26	148
Pilar de sis	35	11	46
Torre de vuit amb folre	113	29	142
Pilar de set amb folre	19	10	29
Cinc de vuit	19	8	27
Quatre de vuit amb l'agulla al mig	33	7	40
Quatre de nou amb folre	32	7	39
Tres de nou amb folre	18	9	27
Torre de nou amb folre i manilles	7	1	8
Pilar de vuit amb folre i manilles	1	7	8
Cinc de nou amb folre	1	2	3
Quatre de nou amb folre i l'agulla al mig	4	1	5
Tres de deu amb folre i manilles	0	1	1
			791

Fins a finals del 1998

No cal dir que la victòria repetida al Concurs de Tarragona del 1996 ha estat també un dels fets cabdals del darrer període i convindreu amb mi que fóra bo que enguany, tots plegats, poguéssim posar la cirereta a les celebracions del nostre cinquantenari amb la renovació del títol al certamen tarragoní. Així ho esperem!

Voldria acabar aquest predicot fent-me ressò d'alguns dels paràgrafs de l'article commemoratiu dels nostres primers 50 anys, publicat al programa de la Festa Major d'enguany i que ens poden servir per acabar de resumir el que ha estat la trajectòria castellera de la nostra colla en aquests cinc decennis:

«... La història ha estat densa, prolífica i carregada de records; amb èxits - també amb decepcions - i anècdotes de tota mena i per a tots els gustos. Durant aquestes cinc dècades hem passat gradualment dels castells de cinc i de sis als de vuit i de nou; de novicis a capdavaners; d'aprenents a dominadors; de rellogats a propietaris d'un patrimoni que

desvetlla admiració i enveja; de portar camises rosades a lluir-les de color verd que, en aquest cas, no és solament d'esperança, sinó que també és de victòria. Ha estat un mig segle de vida que ha donat molt de si; que ens ha fet i ens ha vist créixer i que ens ha infós aquella grandesa només reservada als escollits, fins al punt de fer-nos protagonistes d'incomptables gestes castelleres, algunes de les quals només els Castellers de Vilafranca hem tingut la sort i el goig de poder tastar i assaborir.

Per la colla hi ha passat molta gent; uns amb més dedicació que altres, tot s'ha de dir. De segur que sense l'esforç de molts dels qui ara ja no hi són no hauríem pogut arribar on ara ens trobem. És de justícia, doncs, retre un merescut homenatge de recordança a tots ells, un sentiment que volem personificar en les figures d'aquells que, havent estat caps de colla, no ens poden acompanyar avui, dissortadament, en la solemnitat que ens ocupa: el Ramon Sala; el Josep Pedrol, *Pedrola*; el Joan Bolet, *Garsa*; i el Gabi Martínez. Amb ells i amb molts altres castellers anònims s'ha escrit una bona part de la crònica castellera vilafranquina, una història de la qual adés ens sentim gojosos tots aquells que estem en condicions de poder-la rememorar i celebrar-la com cal.

I ja que hem parlat de caps de colla, deixeu-me fer un incís per tal de fer referència també als qui encara avui poden compartir amb nosaltres aquest goig per la nostra celebració. Ja he parlat de l'Oriol Rossell, fundador i primer cap de colla, que d'aquí a uns moments descobrirà la placa commemorativa d'aquest cinquantenari, que porta aquesta inscripció: «A tots els qui amb el seu esforç han fet possible que els Castellers de Vilafranca celebrem 50 anys».

El Carles Domènech ha estat el cap de colla amb més durada en el càrrec i en dues etapes diferents; carismàtic, combatiu, conciliador; més de mitja vida dedicada als castells amb tot i per tot; amb moments molt engrescadors i altres més difícils, però sempre - són les seves paraules - «en lluita constant i sense treva». El Lluís Giménez va saber donar a la nostra «col·lectivitat humana» - com li agradava de dir - aquell toc de distinció de gran colla i preparar-la convenientment per a noves singladures. I del Francesc Moreno no caldria ni parlar-ne; el «Melilla» és tan popular que no para de sortir als mitjans de comunicació castellers i amb això ja n'hauria de tenir prou. Però avui (o demà) fem 50 anys i ell també mereix l'homenatge de reconeixement de tots nosaltres a la seva tasca. La seva proverbial simpatia va de bracet amb la seva seriositat a l'hora de dur-la a terme i sota el seu guiatge - tots «alaguai» - la colla dels Castellers de Vilafranca ha esdevingut en els darrers anys la reina entre totes.

Tampoc no voldria deixar de banda els qui han ocupat la presidència de la nostra entitat. El Josep Just - amb una tasca també molt prolongada -, el Josep Mestres després; i ara el Pere Regull, amb tots els membres dels equips que han conformat les diferents juntes, han sabut portar el timó d'aquesta nau - a voltes enlluernant, a estones difícil - en què viatgem tots els castellers, sempre encarats cap a nous èxits i noves fites, la darrera de les quals ha estat l'adquisició de la nau contigua a aquest pati/jardí que molt aviat haurà d'entrar en funcionament.

«Ens disposem ara a emprendre el nostre segon cinquantenari. No hi ha dubte que el podrem dur a terme amb la mateixa dignitat de sempre o més, si es pot, per poc que els esdeveniments ens siguin favorables. Encara una cosa més a desitjar: que tots aquells que d'aquí a cinquanta anys celebraran el primer centenari dels Castellers de Vilafranca puguin fer-ho amb idèntica satisfacció que la que sentim avui tots els qui formem part de la colla. I, si és possible, que puguin continuar fent vàlida aquella premissa que va popularitzar en Carles Domènech i que s'ha fet més palesa que mai en el decurs dels darrers anys, aquella voluntat ferma i decidida de ser els millors. Amunt Castellers de Vilafranca! I que sigui per molts anys.»

Vilafranca, 13 de setembre del 1998

Eloi Miralles

*«Que tots aquells que d'aquí
a cinquanta anys celebraran
el primer centenari
dels Castellers de Vilafranca
puguin fer-ho amb idèntica
satisfacció que la que sentim avui
tots els qui formem part de la colla.
I, si és possible, que puguin continuar
fent vàlida aquella premissa
que va popularitzar en Carles Domènech
i que s'ha fet més palesa que mai
en el decurs dels darrers anys,
aquella voluntat ferma
i decidida de ser els millors»*

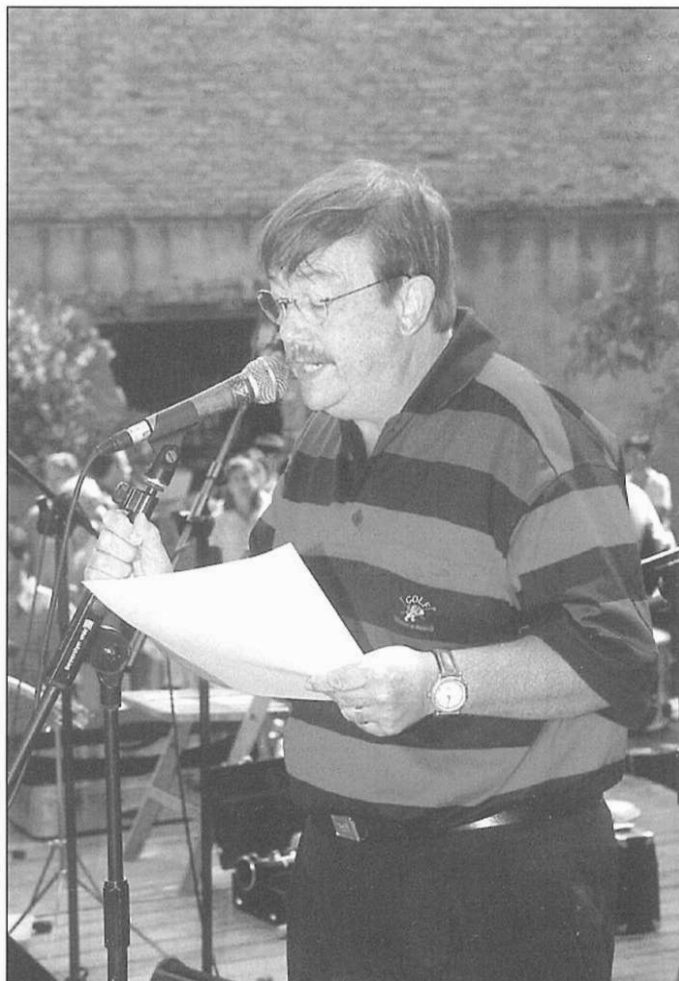
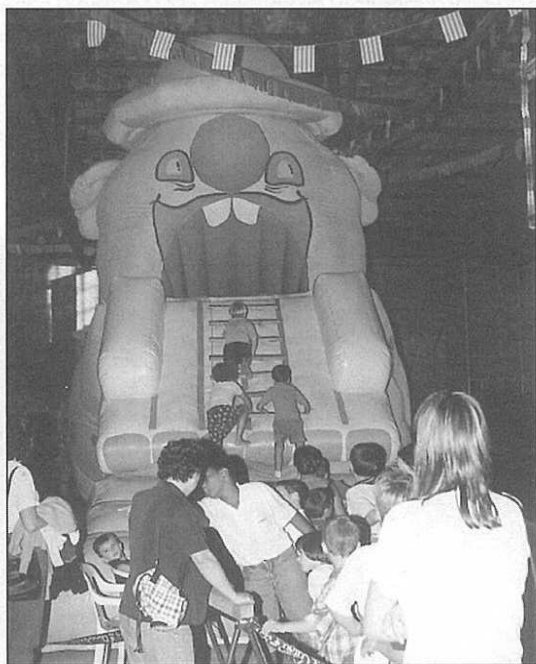

Foto: Félix Miró

Can 50 casteller

El dia 16 de setembre va ser un dia dedicat a la canalla. Es van organitzar tota mena de jocs de gimcana i entreteniments distribuïts per tot Cal Figarot: castells inflables, afaitada de globus, cursa de sacs, pont de mico, parxís gegant, túnel de la por, futbolins... (16 de setembre).

Fotos: Félix Miró

Anada a Montserrat a peu

Foto: Félix Miró

Com que a l'actuació de l'endemà a Montserrat es complien cinquanta anys des que la colla va actuar per primera vegada a la plaça del Monestir, alguns castellers van fer el trajecte de Vilafranca a Montserrat a peu per recordar-ho. Montserrat ha estat una de les sortides més habituals en aquests cinquanta anys. (17 d'octubre).

Estrena de la superproducció *Green Heart* i revetlla popular

Foto: Félix Miró

Per tal de celebrar la victòria al Concurs de Tàrragona, es va estrenar la "superproducció" *Green Heart*, un film que relata d'una manera molt peculiar els esforços que vam haver de fer per guanyar el concurs tarraconí. Posteriorment, l'orquestra Girasol va amenitzar un lliu ball a la plaça de la Vila. (24 d'octubre).

Mitja marató castellera per relleus

Un altre acte esportiu va ser la mitja marató castellera per relleus. Els equips participants, formats per quatre castellers cada un, van demostrar tenir un gran esperit competitiu i moltes ganes de passar-s'ho bé. (7 de novembre).

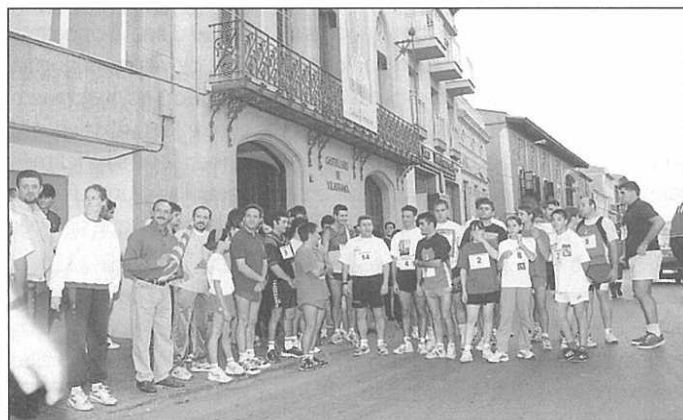

Foto: Félix Miró

Actuació de germanor de la Muixeranga d'Algemesí i dels Castellers de Vilafranca

Era la tercera vegada que la Muixeranga d'Algemesí actuava a Vilafranca, però per a nosaltres aquest cop era ben especial perquè venien a afegir-se als actes de celebració dels cinquanta anys. Ens van oferir vistoses figures com el cinc d'oros, la Sènia, la Tomasina, i la coneguda torreta. Especialment emotiu va ser el moment en què van desplegar una gran pancarta per felicitar-nos. (24 d'octubre).

Fotos: Fèlix Miró

Exposició d'olis i dibuixos de Guillem Noya

L'exposició «50 per 50. Olis i dibuixos de Guillem Noya sobre temes castellers» presentava diferents treballs del timbaler de la Colla de Mar. Així s'hi podien veure construccions senceres i trossos de castells, molts dels quals amb la plaça de la Vila com a teló de fons. (30 d'octubre).

Foto: Fèlix Miró

Sessió de jazz en viu als cups

En el marc incomparable dels cups que hi ha al local social, Cal Figarot, el grup Jazzstà va tocar temes clàssics de jazz que van fer oblidar el fred i les baixes temperatures que en aquesta època començaven a prendre ja protagonisme. (12 de novembre).

Foto: Fèlix Miró

Sopar de gala

A continuació passem a descriure el sopar de gala que vam celebrar en una guarnidíssima nau de Cal Figarot el dia 21 de novembre de 1998. Va ser de gala perquè no hi havia closca. Si n'hi hagués hagut, seria de cigala. El *jameo* va ser espectacular: un tou de bèsties mortes rostides com l'Àstèrix, molt de mam i molt d'ambient, els inevitables discursos i el lliurament dels soca-rels, que van correspondre al Pedrito, al Josep Mes-
tres, al Xavi de Guardiola i a l'Eloi Miralles, que se'l va autoadjudicar, perquè si ell és qui fins ara ho ha decidit i ara li han donat a ell, ha estat ell qui també ho ha decidit. I qui no ho entengui és que és *tonto* compra la Fura.

I aquí queda per a la posteritat aquesta vera crònica, reflex fidedigne del que s'ha esdevingut. En donem fe.

Mamont

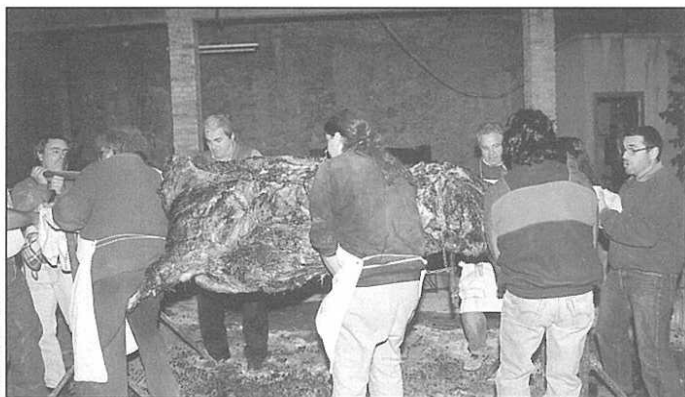
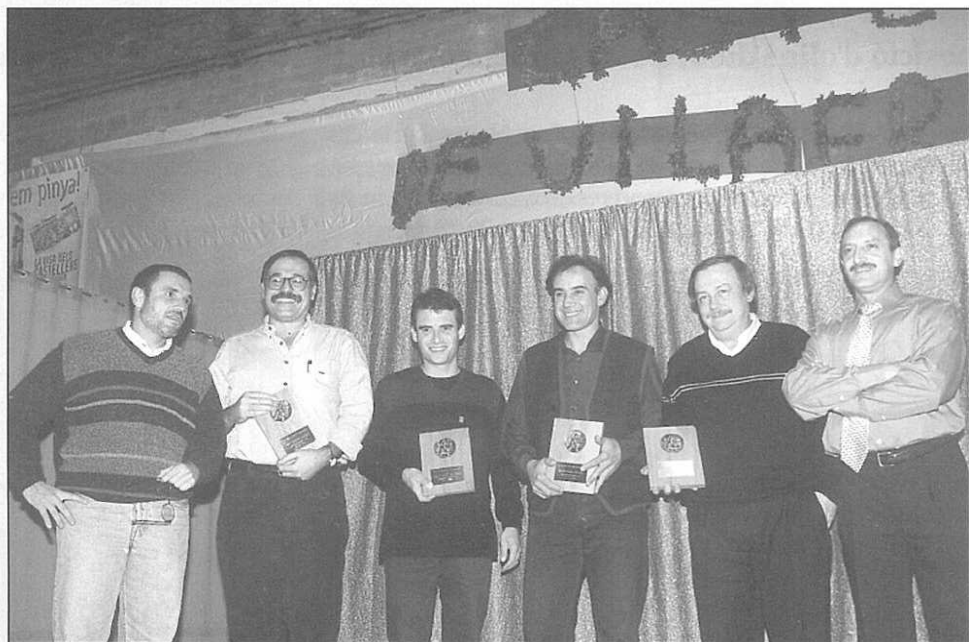

Foto: Felix Miró

Quatre nous castellers de soca-rel

Aprofitant que el sopar formava part dels actes del cinquantenari, el tradicional lliurament dels títols honorífics de castellers de soca-rel van tenir un significat especial. En primer lloc, perquè se'n van donar quatre en lloc dels dos habituals i, a més a més, perquè es van donar a quatre castellers que tenen una llarga trajectòria a la colla: el Josep Mestres, el Pere Giménez, el Xavier Bages i l'Eloi Miralles.

Entreteniments castellers

Mentre al costat de la nau adjunta al pati de Cal Figarot s'anava couent els bous que després van ser el segon plat del sopar, als cups s'hi feien uns divertits «entreteniments castellers», en els quals uns quants components de la colla van demostrar que posseïxen unes insòlites habilitats artístiques que toquen tots els estils. (21 de novembre).

Sessió de màgia a càrrec de «Els Trapelles»

El grup de màgia «Els Trapelles» van amenitzar el sobretaula del sopar de la colla. Durant la seva actuació els membres del grup, encapçalats pel casteller Santi Martí, van fer tota mena de trucs que van aconseguir captar l'atenció de tots els presents. (21 de novembre).

Fotos: Felix Miró

Més cinema casteller

Un dels últims actes de la celebració del cinquantenari de la colla va ser la projecció d'uns quants vídeos castellers al gimnàs del nostre local social, Cal Figarot. Un d'aquests vídeos tenia imatges classificades segons la diferent gamma de castells: pilars, torres, tresos, quates i cinc. Les imatges eren d'ara i d'uns quants anys enrere, i cada tipus d'estructura anava acompanyada d'una música particular. Els altres vídeos reproduïen alguns viatges fets per la colla a diversos països d'Europa. El gimnàs es va omplir de gom a gom per veure aquestes interessants imatges. (27 de novembre).

Fem envetats
tipus pinxo,
taverner i paleta

Envetats
per a balls populars
(bastoners, geganters, diables,...)

FÈLIX I JOSEFINA BALANÀ MONTANER, SCP
VILAFRANCA DEL Penedès

Honorable cloenda

El president de la Generalitat de Catalunya va presidir l'acte de cloenda del cinquantè aniversari, celebrat el dia 28 de novembre a Cal Figarot. En aquest acte, que va tenir lloc en el gimnàs del local social -engalanat per a l'ocasió-, Jordi Pujol va dir que tenia moltes ganes de tancar els actes de commemoració del cinquanta anys dels Castellers de Vilafranca perquè els castells, en general, i la nostra colla, en particular, contribueixen a *«integrar la societat a la catalanitat; a fer país»*. Pujol va remarcar que existeix un clar paral·lelisme entre els la construcció dels castells i la construcció del país perquè els castells *«representen tot allò que necessitem per fer un país»*, i, per exemplificar aquesta afirmació va afirmar que *«és més important construir que destruir; és més important sumar que restar»* i els castells reuneixen un conjunt de persones que s'esforcen per aconseguir un objectiu comú *«sense rebre cap compensació econòmica»*. Per això, el president de la Generalitat creu que els castells s'identifiquen amb el país, i per aquesta identificació esdevenen una activitat *«autèntica i entranyable, que ajuda molta gent a incorporar-se a la catalanitat»*.

Això de banda, Jordi Pujol va aprofitar que era a casa nostra per recordar que els primers contactes que ell havia tingut amb els castells havien estat a Vilafranca, precisament. En concret, va ser pel Sant Fèlix de 1959, diada en què va veure un quatre de vuit *«que va fer una colla que no era de Vilafranca, perquè llavors no teníeu un currículum tan brillant com ara»*. A més a més, el president de la Generalitat també va recordar que l'any 1995 havia de ser a la plaça de la Vila per veure el primer intent de pilar de vuit amb folre i manilles que es feia en el segle XX. *«Vaig arribar tard, va dir, però no em vaig perdre res perquè aquell dia no el vaig completar»*.

Per acabar el seu parlament, Jordi Pujol va felicitar la colla pels cinquanta anys, per la magnífica seu social que tenim, per la temporada que havíem fet i, evidentment, pel tres de deu que havíem aconseguit uns dies abans.

Abans de dirigir aquestes paraules als nombrosos castellers i aficionats que omplien el gimnàs de Cal Figarot, el president de la Generalitat havia visitat les dependències del local social. Sobretot va dedicar una bona estona a visitar les dues exposicions que hi havia instal·lades: la del Guillem Noya i la del cinquantenari -aquesta, als cups de Cal Figarot-. També va observar amb interès la nau contigua al pati, que aleshores encara no s'havia remodelat, les caves de sota la nau i, en general, les altres sales de la casa.

Mobilitzar un poble

En l'acte de cloenda del cinquantenari, també va parlar el president dels Castellers de Vilafranca, Pere Regull. En la seva intervenció, Regull va destacar que el 1998 serà un any important per a la colla gràcies a la celebració del cinquantenari, gràcies a l'adquisició del nou local i gràcies a l'excel·lent temporada castellera que la colla havia completat. En aquest sentit va qualificar el 1998 de *«increïble»*.

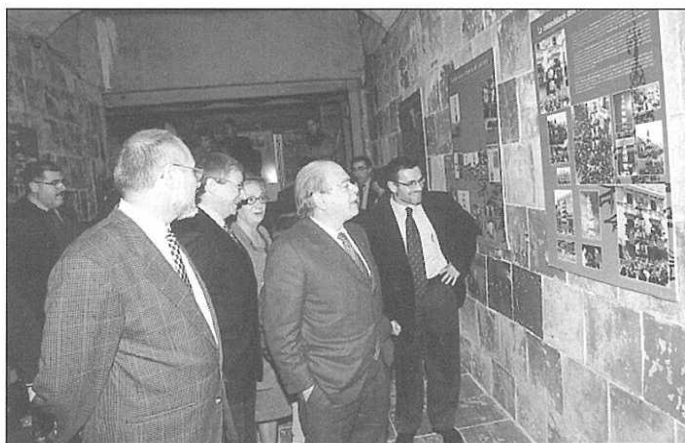
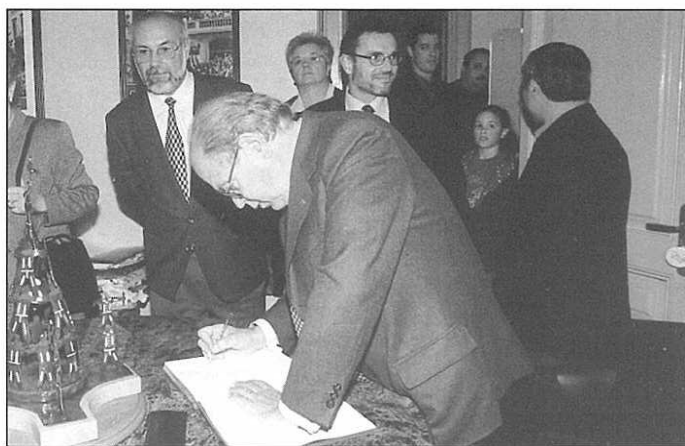
Tot seguit va tenir un record per als homes que el 1948 van fundar la colla, encapçalats per la figura d'Oriol Rossell. Regull va destacar *«l'esperit indomitable»* que des d'un bon començament han tingut els castellers vilafranquins, per virtut del qual s'han superat moments difícils i se n'han viscut altres de gloriosos.

Per acabar, el president dels Castellers de Vilafranca va destacar el creixement que havia tingut la colla, creixement que ha permès passar del grupet de pocs castellers que va anar a la primera sortida el 1948 a ser una colla que *«és capaç de mobilitzar sis-centes persones en una pinya; que és capaç de mobilitzar tot un poble»*. En paraules de Pere Regull, aquesta circumstància permet que els Castellers de Vilafranca se sentin molt identificats amb la vila i amb la comarca, i *«aquesta identificació ens fa sentir la màxima plenitud»*.

Element viu de participació i d'integració

L'alcalde de Vilafranca, Joan Aguado, també va dirigir unes paraules als assistents a l'acte, en les quals, a banda dels èxits que els Castellers de Vilafranca hem assolit ens els últims anys, va destacar que la colla fa una important feina social: *«és un element viu de participació i d'integració a la societat local i comarcal»*.

Després dels parlaments, la canalla de la colla va donar un ram de flors a l'esposa del president de la Generalitat, Marta Ferrusola, i van regalar un

El president de la Generalitat va visitar les dependències de Cal Figarot: la sala de reunions, on va signar al llibre d'honor; els cups, on hi havia l'exposició de la colla; el pati; la nau adjunta i les caves, i la sala del bar, on es va fotografiar amb el president i el cap de colla actuals i amb els que ho havien estat anteriorment.

quadre que reproduïx el primer tres de deu que s'ha vist en una plaça, al mateix president català. També li van lliurar altres obsequis, com la col·lecció de làmines de l'exposició dels cinquanta anys de la colla i un a petita figura que representa un casteller enfilant-se a un pilar. Jordi Pujol va aprofitar l'aveniment per recordar que, al seu despatx, ja hi té la fotografia del quatre de vuit que vam descarregar a la plaça de Sant Pere, al Vaticà.

La clausura del cinquantenari va acabar quan els grallers de la Colla de Mar van interpretar el Cant dels Segadors amb gralla.

Biel

En el seu parlament, el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, va dir que els castells representen tot allò que necessitem per fer un país. Posteriorment li van fer diferents obsequis entre els quals hi havia una foto del tres de deu. El gimnàs es va omplir per seguir l'acte institucional de cloenda.

Fotos: Felix Miró

Solemne acte institucional

Junt a Jordi Pujol, l'acte de cloenda va reunir representants de diferents entitats vilafranquines i penedesenques, de la mateixa administració catalana, de l'Ajuntament de Vilafranca i del Consell Comarcal de l'Alt Penedès. En la taula que presidia l'acte hi havia el president del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional de Catalunya, Joan Vidal i Gayolà; la delegada del Govern de la Generalitat a les comarques de Barcelona, Mercè Tarradellas; el president de Caixa Penedès, Josep Parera (el director general de Caixa Penedès, Ricard Pagès, també va assistir a la cloenda del cinquantenari); el conseller de Cultura, J. M. Pujals; l'alcalde de Vilafranca, Joan Aguado; el president de la Generalitat; el president dels Castellers de Vilafranca, Pere Regull; l'excap de colla i fundador dels Castellers vilafranquins, Oriol Rosell; l'actual cap de colla, Francesc Moreno; l'expresident de la colla, Josep Mesures; els excaps de colla, Carles Domènech i Lluís Giménez, i l'expresident dels Castellers de Vilafranca, Josep Just (cal indicar que Lluís Jiménez, excap de colla, també va tenir un lloc preferencial entre els assistents). A més, també es va comptar amb la representació del Consell Comarcal de l'Alt Penedès, encapçalada per Raimon Gusi.

Castells assolits durant 50 anys 1948-1998

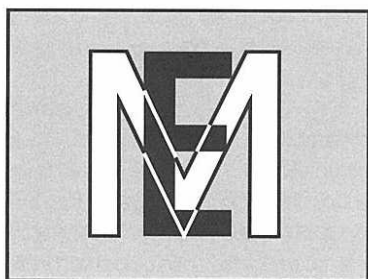
	D	C	Total
3/10 fm	-	1	1
4/9 af	4	1	5
5/9 f	1	2	3
1/8 fm	1	7	8
2/9 fm	7	1	8
3/9 f	18	9	27
4/9 f	32	7	39
4/8 a	34	7	41
5/8	19	8	27
1/7 f	19	10	29
2/8 f	114	29	143
3/8	122	26	148
1/6	35	11	46
4/8	226	42	268
9/7	4	-	4
2/7	410	35	445

Total 1046 196 1242

Jordi Mir

Foto: Félix Miró

**Electricitat de
l'automòbil**

**Electromecànica
MOLAS s.c.**

**c/ Pere El Gran, 22 - Telèfon 93 890 32 37
08720 VILAFRANCA DEL PENEDEÈS**

El primer quatre de set

Li havien dit que aviat pujaria en una actuació, que potser seria l'altre diumenge. En tenia moltes ganes. Feia temps que ho somniava. Admirava els seus companys i trobava que tots ho feien molt millor que ella. No li importava esperar: volia fer-ho bé.

I va arribar el dia. Molts nervis. Sortien de quatre, del seu quatre. Estava preparada. El cor li anava de pressa. Havia canviat el mocador amb el d'un company del mateix pis. Portava sort, deien. Tothom semblava tan tranquil. Les gralles ja tocaven. Cadascú era a la seva rengla, a punt. -Amunt!- va cridar el cap de colla i tots quatre van començar l'ascensió alhora.

Mentre anava rampuant se sentia més capaç, més valenta; les galtes enceses. Li venien al cap els assajos, les proves, les tantes vegades que havia pujat per perfeccionar-ho, per fer-ho finet, per sincronitzar les forces dels components del mateix pis i crear la complicitat necessària; ara era l'hora de dur tot allò a la pràctica, el millor possible. Procurava que els pisos inferiors notessin el mínim balanç i sobretot mirava de no fer cap estrebada estranya que pro-

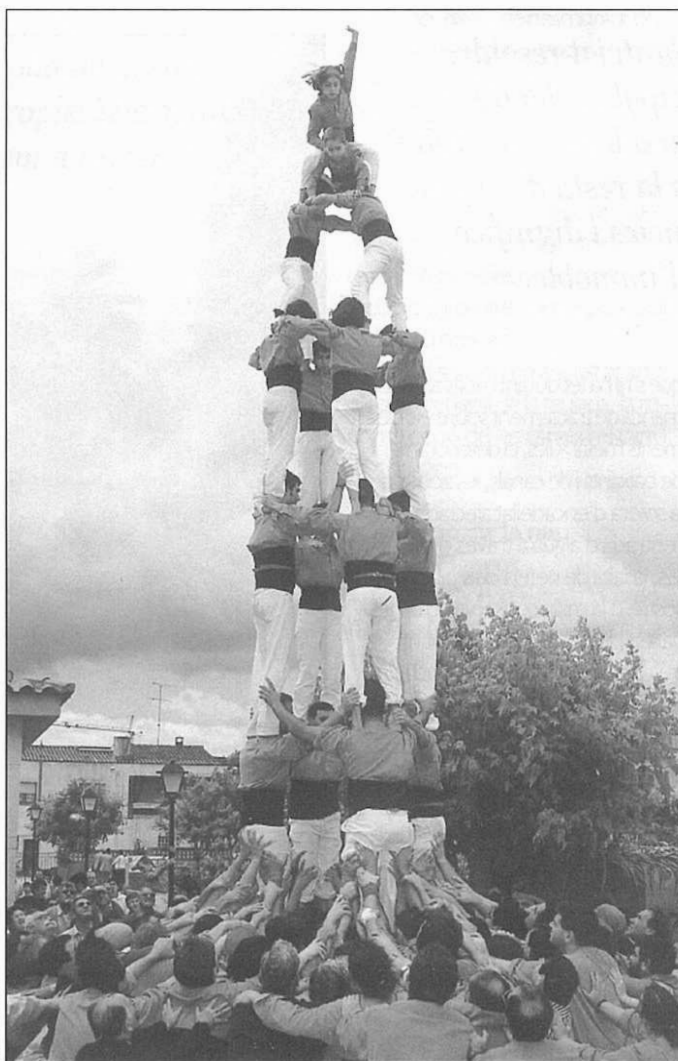

Foto: Felix Miró

voqués que els de sota haguessin de treballar més del compte fent perillar l'equilibri.

La mica de por i els nervis li havien passat. El respecte pel castell era ara la seva força. La construcció anava prou bé. Estava ben quadrada. Mai abans no havia pujat amb el so compassat de les gralles. No se'n va adonar que ja era al capdamunt. Peu a la faixa. Calia posar-se al seu lloc, lligar bé el pis i esperar que el pom de dalt acabés de pujar i l'enxaneta fes l'aleta. Era qüestió d'estar allà i redreçar els moviments perillosos.

No sentia com la gent aplaudia, no sentia res, ni sons ni silenci, res. El seu únic pensament era que allò no podia caure i que s'havia de desmuntar i que havia de fer-ho bé; pels seus companys, per tota la gent del castell. Quan tornaven a no tenir ningú sobre les espatlles, es van mirar: Vinga, tots alhora: genoll a l'espatlla i avall.

Quan va ser a la pinya algú la va agafar i la va deixar a terra. Al cap de poc el castell estava descarregat i ella lluià un somriure inevitable de galta a galta.

Neus Castells

Bar Cal Figarot

Local social dels Castellers de Vilafranca

- *Especialitat en carns a la brasa*
- *Plats combinats*
- *Tapes variades*
- *Menjars casolans*

General Prim, 11 - Tel. 93 817 05 42 - Vilafranca del Penedès

Cal Figarot del segle XXI

La intervenció ha plantejat resoldre tres aspectes principals: adaptar funcionalment l'espai per a la nova activitat; incorporar l'edificació a la resta de la finca, i resoldre les deficiències i dignificar el caràcter de l'immoble.

Com tots sabem, la colla ha ampliat les instal·lacions de la seu social amb la incorporació de la nau industrial que es troba enganxada al costat esquerre del jardí. Aquest espai, que té una forma bàsicament rectangular (20,9 x 31,20 metres), disposa d'una superfície construïda en planta baixa de 651,7 m², com també posseeix unes caves subterrànies resoltes amb volta, l'ús definitiu de les quals encara no s'ha decidit. Cal observar també que l'anexió d'aquest espai possibilita la sortida directa al carrer de Sant Antoni, oposat a l'entrada principal de Cal Figarot.

Característiques constructives

Pel que fa a les característiques constructives, com que és un edifici de planta lliure amb llums importants, l'estructura està resolta amb encavallades metàl·liques suportades per pilars de totxo massís, biguetes amb perfils metàl·lics IPN i parets de maçoneria (pedra agafada amb morter), en la base, i totxo massís de 30 centímetres de gruix, en la part superior. Si considerem que són substancialment les pròpies de l'època (anys 40) en aquest tipus d'edifici, també podem trobar-hi alguna peculiaritat, conseqüència de la feina que s'hi va portar a terme. Seria el cas de la coberta formada amb solera d'encadellat i teula àrab que, a diferència d'una solució possible utilitzant plaques de fibrociment (uralita), resistia millor l'agressió derivada de l'elaboració de vins i caves sobre aquest últim tipus de cobertes.

Les característiques esmentades, juntament amb la correcta secció de pilars i els generosos gruixos de parets, van permetre considerar positivament la solidesa de l'edificació.

No és menys cert, tanmateix, el deficient o nul manteniment general

que s'hi ha fet durant molts anys. La manca de tractament sobre els elements metàl·lics, el deteriorament de baixants i de canals, les zones de la solera d'encadellat afectades per l'entrada d'aigua a través d'aquestes, la falta de neteja dels pilars i del sostre o la mala conservació de les parets, feien que el conjunt mostrés un cert efecte de degradació. Eren deficiències que, tot i que han necessitat que s'hi fes una intervenció de sanejament, no afectaven la solidesa de la construcció en què, d'altra banda, no s'observaven fletxes ni esquerdes significatives.

Fins aquí s'ha definit la situació preexistent. La intervenció ha plantejat resoldre tres aspectes principals: adaptar funcionalment l'espai per a la nova activitat; incorporar l'edificació a la resta de la finca, i resoldre les deficiències i dignificar el caràcter de l'immoble.

Adaptar l'espai a la nova activitat

Pel que fa al primer punt, tot i que l'edifici permet una multifunció per les dimensions que té, la junta va considerar que era prioritari utilitzar-lo com a sala d'assaig a l'hivern, naturalment a l'alçada de la colla puntera que n'és la propietària actual (castells de nou, com a mínim!). En aquest sentit, si bé el carener (punt més alt de la coberta) es trobava a una alçada de 8,8 metres, l'entramat de les encavallades, amb el tirant a 4,8 metres de terra i una separació entre elles de 3,95 metres, podien afectar negativament la sensació de seguretat del pom de dalt del castell. Calia modificar, doncs, una de les encavallades i crear un espai d'amplada suficient i lliure d'obstacles per tal de garantir la seguretat en aquest punt.

Per solucionar aquesta circumstància, i després de descartar altres possibilitats, es va proposar de can-

Foto: Felix Miró

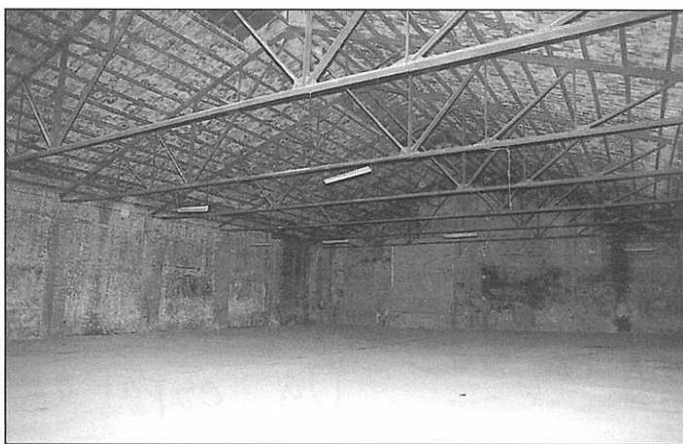

Foto: Pau Asensio

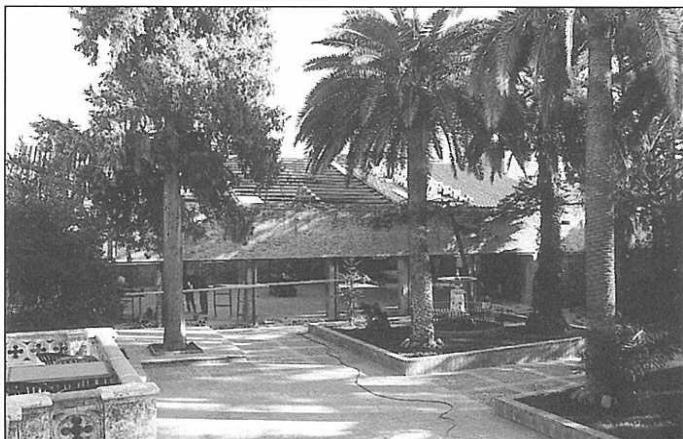

Foto: Felix Miró

Era prioritari utilitzar l'espai com a sala d'assaig a l'hivern, naturalment a l'alçada de la colla puntera que n'és la propietària actual (castells de nou, com a mínim!).

Des de l'interior es gaudeix de la visió d'un jardí generós i, recíprocament, des d'aquest s'amplia el camp visual amb la incorporació de la nova superfície.

Tractant-se de la reconversió d'un edifici d'ús industrial en un de social, calia dignificar-ne l'estat. Els materials -la pedra, el totxo massís o el ferro- eren prou estimables per ser recuperats.

viar l'encavallada central per un pòrtic metàl·lic rígid (pilars amb IPN-450 i biga seguint les dues vessants de la coberta, també amb IPN-450), cosa que va comportar, no cal dir-ho, haver de desmuntar dos trams de teulada. Aquesta avinentesa es va aprofitar per modificar la situació asimètrica dels lluernaris, com també les seves característiques i dimensions. Col·locant-los ara en els dos trams centrals, amb coberta de policarbonat translúcid, i augmentant-ne les dimensions, s'ha arribat en el centre a una alçada total de 10,20 metres.

També s'inclou en aquest apartat el repàs general de la teulada, la reconstrucció de les canals i el canvi dels baixants.

Incorporar la nau a Cal Figarot

El punt segon, referit a la incorporació de l'edifici a la resta de la finca, s'ha d'entendre en un doble vessant. Per una part, la solució de l'accés i, per l'altra, la integració en la resta de les dependències, eliminant-ne així la possible condició d'espai residual.

Donada la situació contigua al jardí, es va considerar que era molt interessant que no tan sols s'hi obrissin uns passos d'entrada (de fet és l'únic lloc disponible d'accés), sinó que alhora s'aprofitessin les possibilitats visuals que comporta aques-

ta situació per crear una transparència a tot el llarg de la paret. Així, des de l'interior es gaudeix de la visió d'un jardí generós i, recíprocament, des d'aquest, s'amplia el camp visual amb la incorporació de la nova superfície. Tampoc no s'ha de menysprear el considerable guany de llum natural que així s'ha aconseguit, altrament sols accessible zenitalment.

Amb aquestes premisses, i en aquest punt, la intervenció s'ha centrat principalment a obrir tota la paret lateral entre els pilars extrems, en una longitud de 23,30 metres i 2,85 metres d'altura, i a crear un mur de vidre laminat continu on s'han situat les portes d'accés. Un voladís defineix tota la part superior, que també serveix com a protecció.

Paralelament, s'ha modificat el paviment del jardí de la zona afectada eliminant-ne els diferents nivells per evitar així un accés tortuós. La creació d'una franja horitzontal davant del mur de vidre (de 2 metres d'amplada, que passa a 4,34 metres en la zona central) dóna amplitud a l'entrada i realça l'entitat de l'edificació.

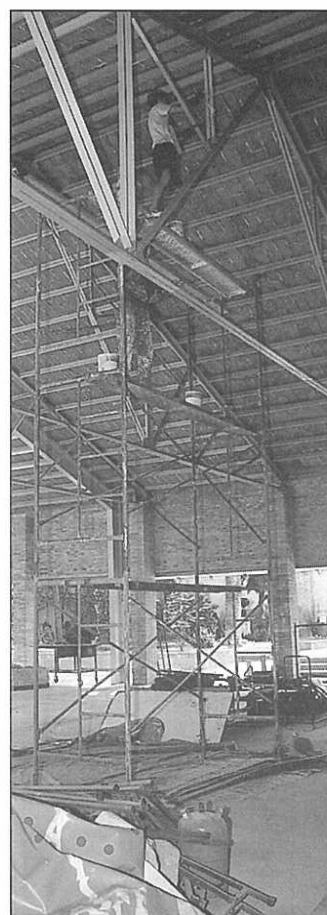
Dignificar el caràcter de l'immoble

Finalment, tractant-se de la reconversió d'un edifici d'ús industrial en un de social, calia dignificar-ne l'estat. Els materials -la pedra, el totxo massís o el ferro- eren prou estimables per ser recuperats. El sanejament i la neteja, la incorporació puntual d'algun detall amb materials de qualitat superior o el tancament de vidre que comunica visualment amb el jardí es consideren elements suficients per aconseguir aquest fi.

En aquest sentit, s'han arranjat les parets, on això era més necessari; s'han netejat aquestes parets, els pilars i la solera d'encadellat de coberta amb raig de sorra projectada; s'han netejat i pintat les encavallades i els perfils metàl·lics o s'han creat referències visuals, com ara una franja de marbre de 50 centímetres al paviment, situada al lloc que ha deixat la paret enderrocada per comunicar amb el jardí.

La renovació de la instal·lació de l'enllumenat i les intervencions concretes per eliminar algun obstacle, cas del moll de càrrega o de la canaleta del paviment, entre d'altres, completen la intervenció.

Pere Rovira

Fotos: Fèlix Miró

Lluís Giménez, un gran casteller i millor cap de colla

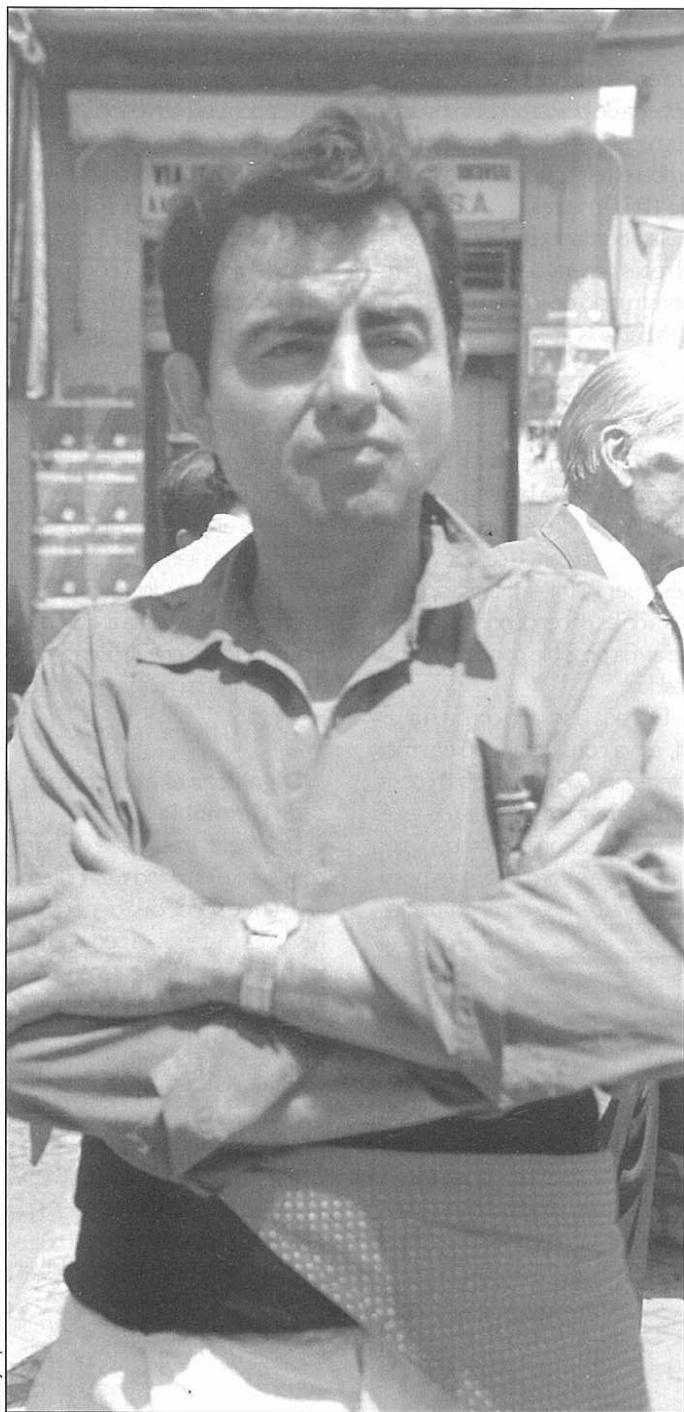

Foto: Josep M. Petrus

«En Lluís era una persona especialment dotada per a comunicar amb els altres -en el sentit més ampli que es pugui donar a aquesta capacitat- i tenia una condició de lideratge indiscutible»

La nit del 17 de setembre de 1999, als 57 anys, va morir a l'hospital de Bellvitge, on havia estat operat el dia 6 del mateix mes, en Lluís Giménez i Noguera, company casteller durant prop de quaranta anys i cap de colla dels Castellers de Vilafranca en el període 1970-1973.

Condicció de líder

Els joves de la colla, que avui dia hi són majoritaris, poca cosa sabien d'en Lluís com a persona i com a casteller si no que fos que, arran del seu traspàs, la seva trajectòria humana ha estat recordada i enaltida com bé mereix la dedicació que esmerçà tothora per tal de contribuir al millor desenvolupament sociocultural de la vila on va créixer i on va viure pràcticament al llarg de tota la vida.

Nascut a Beuda, un petit poble de la Garrotxa, va arribar a Vilafranca quan tot just comptava un any d'edat. La seva joventut hauria estat la normal d'un vilafranquí de la seva època si no fos que en Lluís era una persona especialment dotada per a comunicar amb els altres —en el sentit més ampli que es pugui donar a aquesta capacitat— i tenia una condició de lideratge indiscutible, la qual cosa el va portar a emprendre activitats de tota mena: de compromís amb el seu entorn més proper, singularitzat sobretot en les activitats que es duïen a terme a l'aspirantat d'Acció Catòlica; i també en el camp de l'esport i del lleure. Ultra altres activitats diverses pel que fa a la música, cal destacar que, juntament amb el Ton Rubires i el Pere Bayer, integrà la primera colla vilafranquina de grallers d'aquest segle. El contacte amb la cultura popular i l'arrelament vilafranquí propicià que, a cavall entre els anys 1959 i 1960, contribuís a fundar els Falcons de Vilafranca, dels

quals —no podia ésser d'altra manera— esdevingué cap de colla durant l'època més primerenca.

Enrolat, també des de començaments del 1960, a les files dels Castellers de Vilafranca, va parar a segons una torre de sis a les Fires de Maig d'aquell mateix any i ben aviat va anar adquirint protagonisme amb castells de set i, sobretot, amb els pilars de cinc. D'aquests, en va fer un futimer i els parava tal com es diu en l'argot casteller, amb una *posició* encomiable i amb una elegància que feia goig de veure.

Cap de colla

Més endavant, cap a finals de la dècada dels seixanta, els Castellers de Vilafranca encaràvem de dret els castells de vuit i al Lluís li arribà el torn de participar-hi activament i, al primer quatre de vuit carregat per la nostra colla (12 d'octubre de 1969), va pujar-hi a segons, pocs mesos abans que fos escollit com a cap de colla. El primer *carro gros* descarregat (30 d'agost de 1971) també va comptar amb la seva presència al tronc, però en aquest cas ho féu a terços, i encara amb ell en aquest mateix pis es va carregar el primer tres de vuit (al concurs de Tarragona, l'1 d'octubre de 1972).

Durant les quatre temporades que va durar el seu mandat com a cap de colla, aquesta va anar adquirint gradualment una notable progressió, fins a fer-se respectar per totes les altres colles del món casteller i assolint el punt

«El Toio Ribas, ben encertadament per cert, va qualificar-lo recentment d'apassionat, amable, somniador, responsable, ferm, líder, company...»

roent arran de la primera victòria a Tarragona (1972). D'altra banda, la seva excepcional capacitat de lideratge va afavorir l'entrada d'un bon nombre de castellers a la colla quan ell va agafar-ne les regnes. Sota el seu guiatge, també s'aconsegüí carregar (19 de desembre de 1972) i descarregar (30 d'agost de 1972) el pilar de sis, així com coronar igualment la nostra primera torre de vuit amb folre (12 d'octubre de 1973) i completar per primer cop el tres de set aixecat per sota (25 de novembre de 1973). El bagatge, doncs, fou altament positiu i la seva tasca perdurà encara amb els fruits castellers que es recolliren en anys successius.

Els més joves de la colla no han pogut conèixer el Lluís Giménez d'aquests anys rutilants, perquè la fatalitat, en forma d'un punyent tumor cerebral (que segur que se l'hauria endut més aviat si no ho hagués impedit la seva notable fortalesa física), va impedir de poder continuar gaudint del seu ben guanyat prestigi i també d'allò que tots aquells que el coneixíem més hem enyorat: la seva extraordinària fluïdesa verbal que sovint feia embadalir la concurrència a qui s'adreçava. No és debades que el Toio Ribas, ben encertadament per cert, va qualificar-lo recentment d'apassionat, amable, somniador, responsable, ferm, líder, company..., un Lluís per a molts ara desconegut però també ben real perquè hi ha fets que la pols del camí no esborra.

A reveure, amic

Per acabar, talment com el dia que li donàvem l'adéu darrer, voldria fer-me ressò d'uns versos del mateix Lluís que formen part d'un poema que porta la data del Cap d'Any del 1978:

«Des de quan érem infants embadalits contemplàvem Castells que vèiem molt grans i roents ens hi acostàvem.

I volíem emparar-nos, fer conquesta i assolir el cim que pot enlairar-nos braument sense defallir...»

El Lluís, no hi ha dubte, ha conquerit el cim cobejat, després de tenir una lluita tenaç i aferrissada. El seu sacrifici, doncs, no ha estat en va. I a nosaltres només ens cal desitjar que la seva aleta victoriosa se'n encomani a tots, de la mateixa manera com, en el seu dia, ens varen captivar el seu tremp, la seva personalitat i el seu esperit guanyador.

A reveure, company.

Eloi Miralles

A dalt, el Gabi Martínez enlaira el Lluís Giménez cap a la balconada de l'Ajuntament, després que aquest últim hagués parat un pilar de cinc al balcó.

A sota, el Lluís Giménez després d'haver rebut el títol de casteller de soca-rel de mans del Carles Domènech.

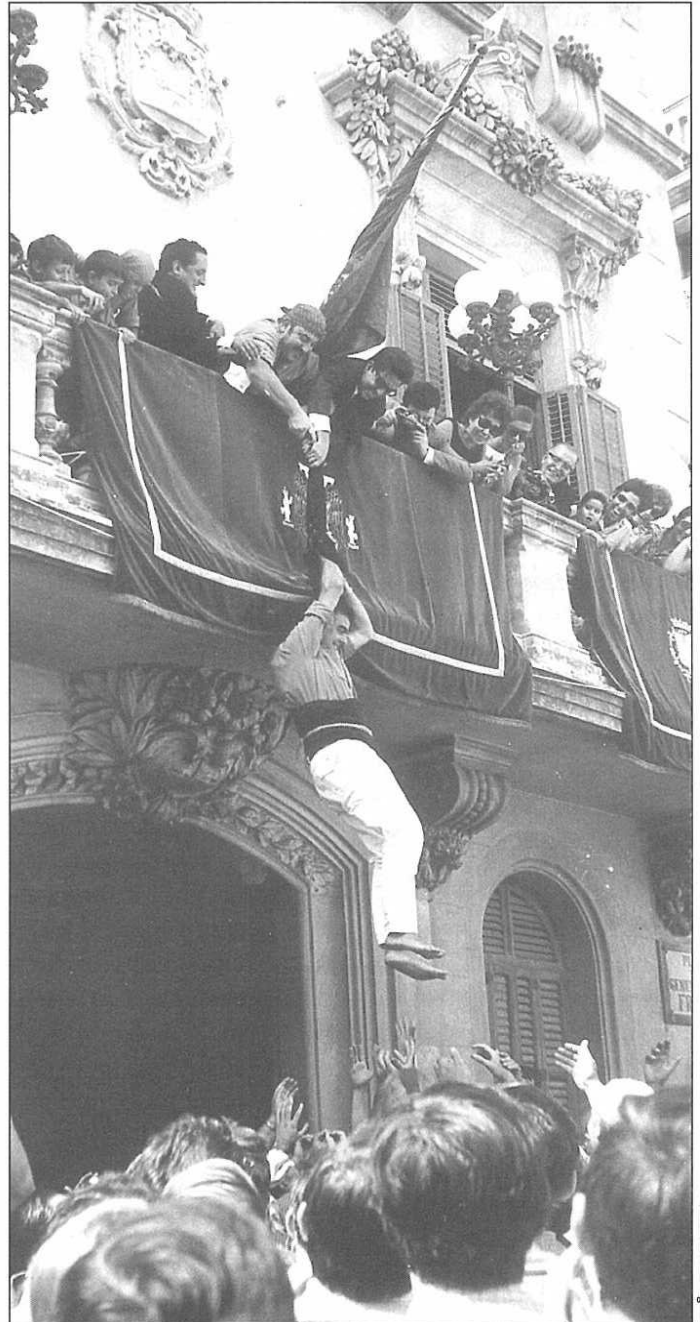

Foto: Arcadi El Figarot

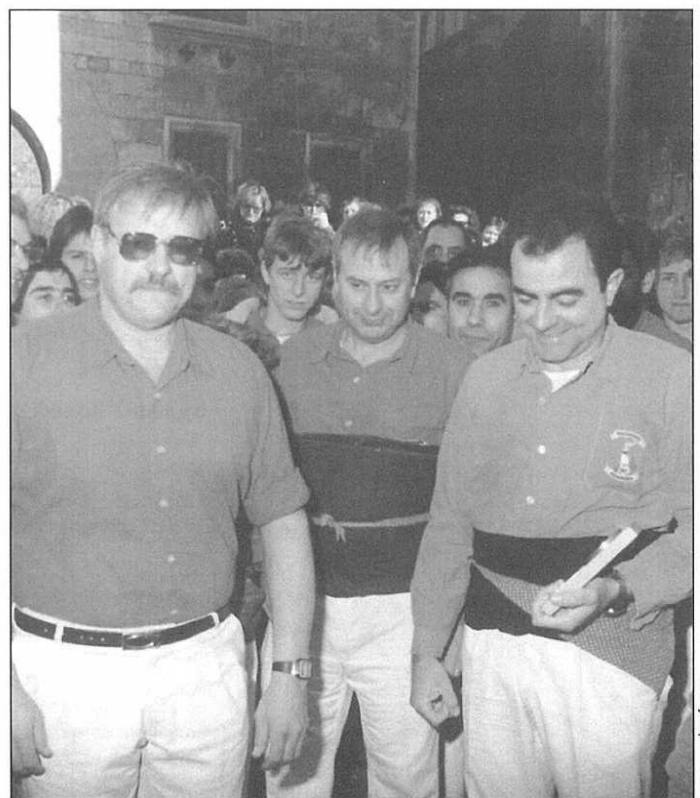

Foto: Josep M. Ferrus

El millor baix dels primers 25 anys de la colla

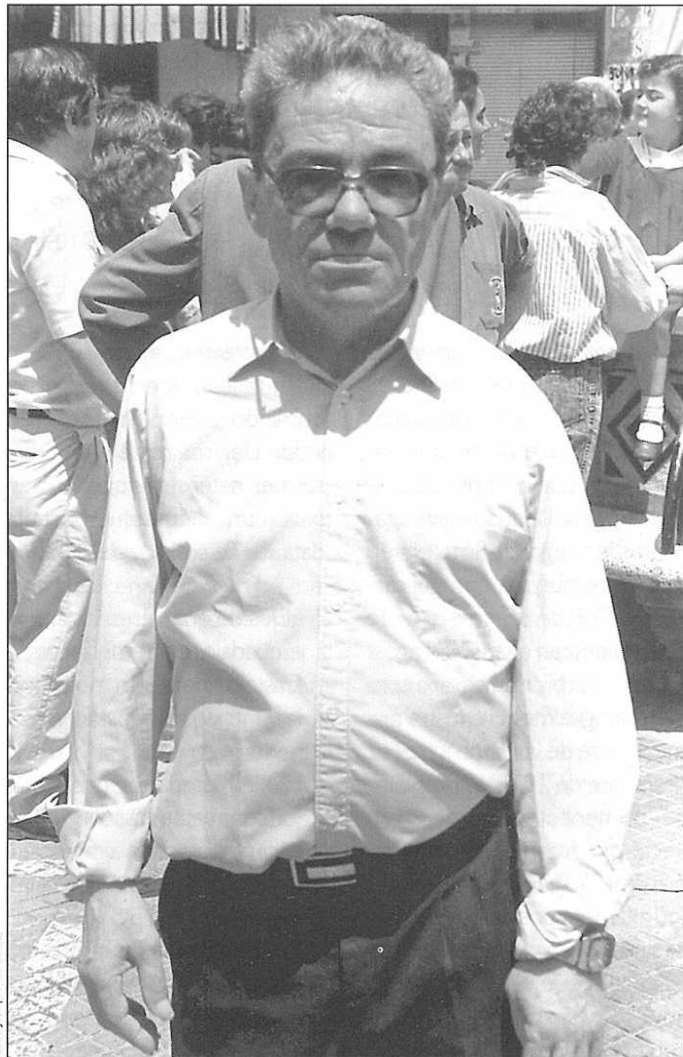
En un dia tan assenyalat com el de Sant Fèlix —el dia del seu sant- acomiadàvem, en l'acte del funeral que va tenir lloc a les nou del matí del mateix 30 d'agost passat a l'església de la Trinitat, a qui va ésser, sens dubte, el millor baix dels primers vint-i-cinc anys d'història dels Castellers de Vilafranca.

El Fèlix Estadella i Ribera portà damunt les seves espatlles tot un reguitzell de castells i, amb el seu bàsic suport, la colla va progressar des dels castells de set simples fins als folres de les primeres torres de vuit, bo i passant per totes les fites assolides per primer cop amb els castells de set compostos i amb els de vuit senzills (el quatre i el tres). I encara més, cal parlar del nostre primer pilar de sis carregat a la plaça més castellera aquell migdia fred del 19 de desembre de

1971. Mai no podrem oblidar l'anècdota que va protagonitzar quan, per tal d'aprofitar al màxim la seva complexió fortíssima i *menuda*, el Feis va parar-lo descalç, amb els peus col·locats damunt d'uns fulls de diari.

Quan, a resultes d'un accident de motocicleta que li desfigurà l'espatlla, no va poder col·laborar més amb la colla ocupant el seu lloc habitual, una trista enyorança castellera s'apoderà d'ell i l'acompanyà fins als seus últims dies, contrastant aquesta circumstància amb el fet que, mentre pogué mantenir-se com a casteller en actiu, va defensar amb ardidesa la seva colla en tot moment, com el qui més i més encara. Reposi en pau el casteller i amic.

Josep Miret

flor i plantes
el grèvol

c/ Pere El Gran, 39 - Telèfon 93 817 29 20
VILAFRANCA DEL Penedès

La construcció del símbol identitari

Tot poble necessita una identitat i uns símbols en què identificar-se, símbols que es capten, es manipulen depenent de la relació existent entre l'objecte i el subjecte i s'interpreten dintre d'un context determinat. La identitat, la seva construcció és un producte d'un llarg procés d'identificació dels llocs, dels indrets, dels fets que formen part de la nostra vida, d'allò que considerem innegable, que ho donem per descomptat: són evidències que configuren el nostre entorn i etiqueten les coses que ens envolten.

Les identitats —enteses com a font de sentit i experiència— són construïdes mitjançant un procés d'individualització. Malgrat que puguin originar-se a les institucions dominants, sols es converteixen en tals si els actors les interioritzen i en construeixen el sentit al voltant d'aquesta interiorització. Les identitats organitzen el sentit, la identificació simbòlica que realitza l'actor social de l'objectiu de la seva acció.

En la construcció d'identitats s'utilitzen materials de la història, de la geografia, de la memòria col·lectiva, de les fantasies personals i de la influència dels aparells de poder. Els individus, els grups socials i les societats processen tots aquests materials i els reordenen segons el seu sentit i segons determinacions socials i culturals. Com especifica el sociòleg Manuel Castells *"quien construye la identidad determina en buena medida su contenido simbólico y su sentido"* (Castells, 1997).

La identitat ens defineix, al mateix temps que fa que els altres ens reconeguin com a diferents, i és que l'existència de realitats diferents respon a la construcció de realitats diverses, evidenciant que els individus no són universals.

Els castells, des dels orígens, responen a unes necessitats concretes, es localitzen en unes àrees determinades sota el context de la societat rural del segle XVIII. Les transformacions de la societat, el domini de la societat industrial i els diferents canvis polítics fan que el món casteller evolucioni. Els castells sofreixen una transformació substancial: es produeix una presència de totes les classes socials, s'eixamplen geogràficament i esdevenen símbol nacional, sobretot a partir del franquisme i especialment durant la transició¹. Els castells passen a ser un símbol que es capta i es manipula sota un context determinat, que s'escau en la necessitat que té Catalunya de configurar la seva identitat —oprimida durant tants anys—, construïda a partir de la selecció i discriminació de referents,

idees que configuren una determinada visió del país, visió que arriba a ser institucionalitzada (Suárez, 1998).

La capacitat de simbolització de l'home fa que reconverteixi el seu medi sota un context que li doni sentit i els símbols en representen uns determinats valors. Els castells es troben plens de signes entesos en tant que virtuts: cohesió de grup, objectiu comú, solidaritat... que són interpretats i associats i, en la mesura que aquesta associació coincideix amb els signes i els símbols que formen la base de l'estructura identitària que es pretén potenciar, idealitzar, els castells es presenten com a símbol identificador d'una comunitat.

Catalunya s'ha construït mitjançant aquells ideals institucionalitzats amb els quals calia aixecar el país i els castells en complien els requisits per configurar la identitat: arrelen en aquesta terra, es transmeten de generació en generació, són plens de referents morals. Aquests requisits que fan que els castells acabin sent una expressió d'una manera de ser; esdevé la base d'una ideologia que es troba relacionada sempre amb un context històric i social que el construeix i el legitima.

Si indaguem en la història, trobem que els castells eren interpretats des d'una vessant diferent a l'actual. Responien a un determinat context social, a les peculiaritats del segle XVIII i XIX i principis del XX. Amb això no han canviat: els castells continuen sent interpretats a partir d'unes determinades circumstàncies, que en aquest cas s'escau en un context de necessitat referencial, d'un símbol que representi l'essència, la manera de ser i de fer d'un país, que en representi allò que li és propi o es pretén que li sigui propi: els castells són aquest símbol i el poble és Catalunya.

Extret del treball de fi de carrera «Els castells i la construcció de la identitat catalana».

Josep Besolí Gallego

Castells, M. *La era de la información*. Madrid. Alianza.

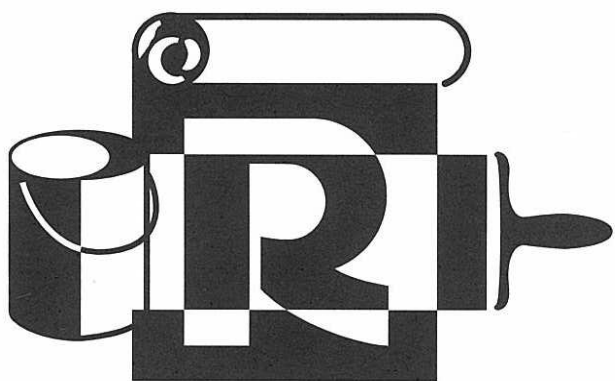
Grau, J. *Precedents del procés de nacionalització dels castells*.

Suárez, S. *Castells i televisió*. Valls. Cossetània.

¹ Hem de tenir en compte, però, que a principis de segle trobem mostres d'un intent de procés de nacionalització dels castells, tal com afirma Jaume Grau en l'article «Precedents del procés de nacionalització dels castells».

Foto: Josep M. Petrus

Distribuïdors: **HEMPEL**
TEXSA
PPG
OMAR
FERROLUZ
LEPANTO
OIKOS
TITAN

COMERCIAL **REDIVA, S.A.**

c/ Sant Sadurní, 66 - Tel. 93 892 23 95 - 93 892 24 04 - Fax 93 818 06 89
VILAFRANCA DEL PENEDE

c/ Cep, 4 - Telèfon i fax 977 66 77 68 - **EL VENDRELL**

Ctra. C-246, km 42 - Pol. Ind. La Vilanoveta, carrer M, 62
Telèfon i fax 93 893 28 13 - **LES ROQUETES - Sant Pere de Ribes**

BAR RESTAURANT **La Gamba d'Or**

CUINA CASOLANA AMB ASSORTIMENT DE PEIX I MARISC

MENÚ DIES FEINERS __ 935,- ptes. / **MENÚ DIES FESTIUS** __ 1500,- ptes.

SALÓ PER A BANQUETS I FESTES FAMILIARS

**APROFITI EL NOSTRE MENÚ 10È ANIVERSARI,
TOTA UNA SORPRESA PER NOMÉS 2.975,- PTES.**

TRADICIONS GASTRONÒMIQUES, SL

Carretera de Barcelona, 49 - Telèfon 93 897 02 72 - AVINYONET DEL PENEDE

Fal·lera castellera

Foto: Félix Miró

En els últims anys hem assistit amb gran satisfacció i una certa sorpresa a un espectacular creixement de l'afecció als castells. El fet casteller en poc temps ha passat de ser una tradició popular, poc menys folklòrica i certament minoritària, a esdevenir un centre d'atenció generalitzat arreu del país. Els mitjans de comunicació sens dubte han contribuït a estendre'n el coneixement i l'interès, així com també la progressiva revalorització de tot allò que constitueix l'arrel tradicional i cultural dels nostres pobles i comarques. En tot cas, el boom casteller és un fet, que té la seva màxima expressió en la proliferació de colles, més enllà dels nuclis més tradicionals (el Penedès, el Camp de Tarragona i el Garraf), per tota la geografia catalana; i també en l'èxit de les construccions, ja que últimament s'han arribat a assolir magnífics i imponents castells de nou pisos, impensables fa poc temps.

Des de la talaia privilegiada que és Vilafranca del Penedès, he tingut ocasió de viure de prop, i de quedar seduït també pel fet casteller. En les darreres temporades, a "la plaça més castellera", els de la camisa verda han aconseguit completar estructures tan extraordinàries com la torre de nou amb folre i manilles, el quatre de nou amb folre i l'agulla al mig, el cinc de nou amb folre, el mític pilar de vuit amb folre i manilles, i obrir les portes als castells de deu amb el primer tres de deu amb folre i manilles carregat. És una experiència única compartir la il·lusió de tota una vila, vibrar amb la gent, suar a la pinya, experimentar el patiment a la plaça, l'eufòria quan l'enxaneta fa l'aleta o quan s'aconsegueix descarregar el castell. Jo que he practicat esport i n'he estat també seguidor, crec que l'emoció que es viu durant una actuació castellera d'alt nivell pot assemblar-se a certs moments de màxima intensitat en una competició esportiva, però encara amb uns matisos i

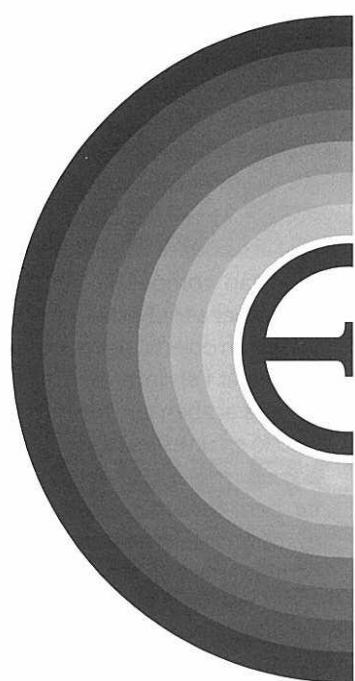
diferències difícils d'explicar i d'igualar.

L'auge i el creixent interès sens dubte comporten el perill de poder convertir el fet casteller en un altre àmbit més del nostre món tan competitiu, en què l'afany per ser el millor es converteix en objectiu prioritari, i on el mercat i els interessos econòmics acaben convertint una afecció en un espectacle comercial. És un risc que cal mirar d'evitar, però certament ara per ara el món casteller es manté en l'àmbit amateur, i es parla de colles però no de persones, ni de fitxatges, ni de primes, i la sana rivalitat es manté en un clima de respecte, esportivitat i cordialitat.

Per contra, els valors positius que el fet casteller pot aportar a la societat són molts i molt profitosos. En primer lloc, aquest desig de superació, de millorar cada dia a base d'esforç i constància per assolir noves fites. També aquesta vocació de col·lectivitat: la colla som tots, tota la colla i tota la vila. En la colla, a més, tothom hi cap, tothom hi juga un paper: el més alt i el més baix, el més gras i el més prim, homes i dones, joves i grans, fins i tot els infants. Tothom hi pot col·laborar, ni que sigui fent pinya, i és que sense pinya el castell és impossible. El castell és una obra comunitària on les individualitats estan al servei del conjunt, una suma d'esforços al servei d'un mateix projecte comú.

Força, equilibri, valor i seny és la divisa. Quatre valors claus, als quals encara podríem afegir col·laboració, germanor, pluralitat, solidaritat, ...; uns valors bàsics també per construir tot projecte, tota empresa. Tant de bo que el nostre món pogués prendre'n exemple, i pogués incorporar l'esperit i els valors del món casteller. Sens dubte seria una gran aportació per anar construint entre tots una societat millor.

Xavier Aimerich

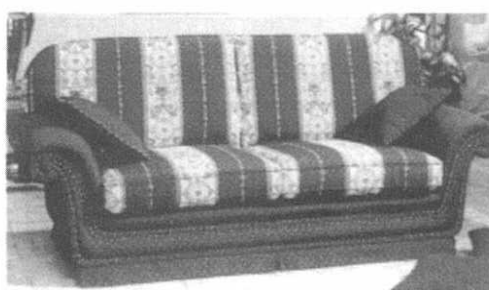

PINTOR-DECORADOR

ESTRANY,S.C.P.

Tel. 93 890 06 21
Gral. Vallès, 21, 2n

VILAFRANCA DEL Penedès

TAPISSERIA QUIM

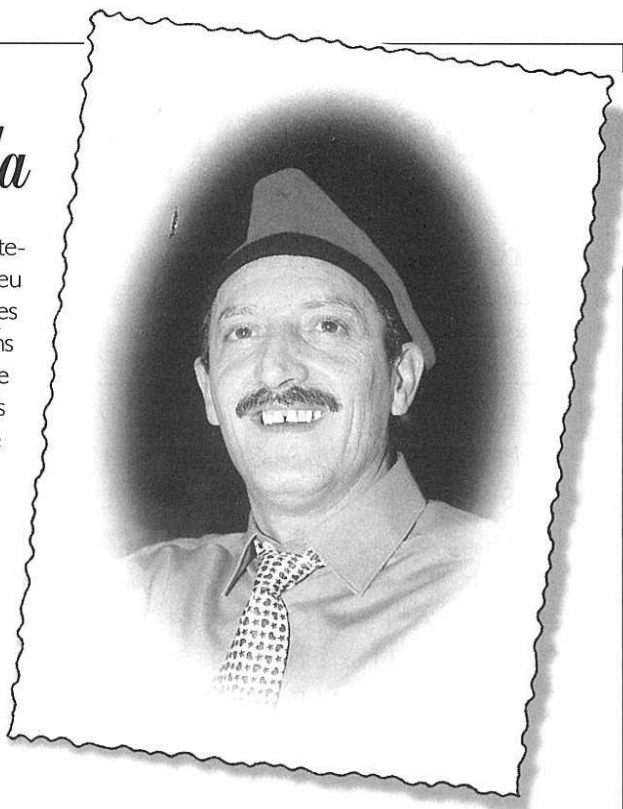
Decoració de mobles

Tot tipus d'entapissats i reforma de mobles antics als millors preus

Avinguda Catalunya, 86 , baixos - Telèfon 93 898 05 47
SANTA MARGARIDA I ELS MONJOS

Lo Paco de Can Melilla

¿Voleu un exemple més evident de multiculturalitat, de barreja de cultures, d'integració cultural... o digueu-ne com us vingui de gust? Recordant el retrat d'algun hereu de mas -aquelles fotografies que se solen anar esgrogueint a poc a poc penjades a les parets del menjador-, coronat amb una autèntica barretina, podríem pensar que ens trobem davant la genuïna imatge d'un pubill català. Tanmateix, l'agut bigotet que s'amaga sota un prominent nas llargarut i la cara esprimatxada de color torrat ens informen clarament que l'origen del personatge és més meridional. Si afegim que parlem d'un casteller de soca-rel, cap de colla dels Castellers de Vilafranca, però que de vegades -posem per cas, davant del sexe femení- li surt una vena una mica *mora*, no ens negarem que tot plegat provoca una barreja gairebé explosiva, exemple de la promiscuitat de cultures que invocàvem al començament. Per això, per batejar tan insigne figura, hem gosat agafar una forma de la parla del Camp de Tarragona en estat pur, mesclada amb un hipocorístic clarament castellà -tot i que pronunciat amb fonètica nostrada-, amb un element d'un inconfusible català normatiu i amb una referència a l'origen geogràfic de l'interessat: au, embolica que fa fort!

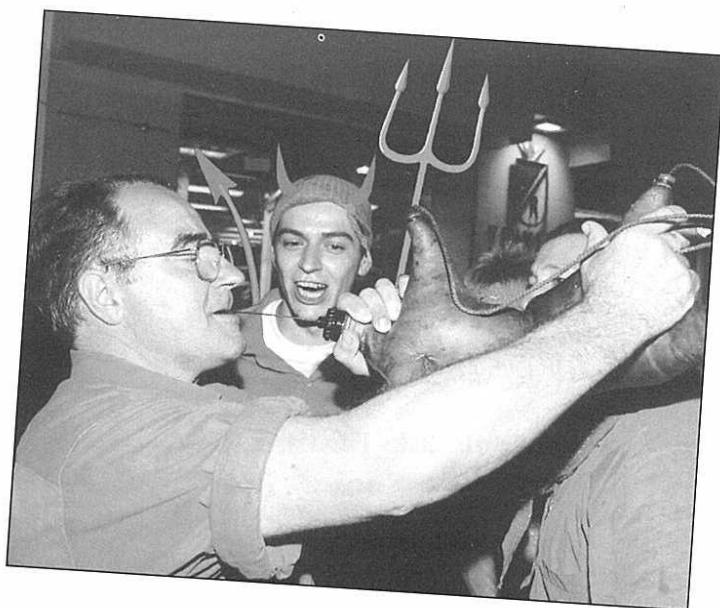
L'origen del fet casteller

Fins ara, els estudiosos ens havien assegurat que l'origen dels castells s'havia de situar, com a molt, al segle XVIII. Algun estrafolari havia buscat aquest inici del fet casteller en algun segle anterior, però el que tothom ignorava és que els saberuts historiadors anaven lluny d'osques. La fotografia demostra clarament que ja hi havia castellers a l'edat del ferro, o sigui cap allà el 1500 aC, o sigui fa un fotimer d'anys. Diuen que la pràctica d'enfilarse els uns damunt dels altres s'iniciava amb un ritual que consistia a coure un bou i a cruspir-se'l entre tota la tribu. Com que, mentre es menjava, també es bevia amb generositat, la festa s'acabava de la manera més barroera possible, és a dir, enfilant-se uns sobre dels altres per demostrar que, tot i l'estat deploable a què s'ambava, encara es conservava l'equilibri. A causa de la rivalitat entre les tribus, aquest costum tan primitiu es va anar polint -o no- fins a prendre la fesomia amb què ara el coneixem. La fotografia mostra un diorama que representa el començament d'aquest estrany ritual. Properament, el diorama es muntarà als cups de Cal Figarot per completar l'exposició sobre la història de la colla que hi ha instal·lada.

Hem fitxat el dimoni de Els Pastorets

Diuen que, uns dies abans de fer el tres de deu, el Guapu, veient als assajos que costaria molt aconseguir el castell, va exclamar: -Vendria la meua ànima al dimoni per poder fer aquest cony de castellàs!- I tal dit, tal fet: com si fos a Els Pastorets, després de l'èxit a la plaça, el mateix dia 15 de novembre (festa de Sant Torrem-hi), mentre l'infeliç casteller es fotia un tragueta de tintorro per celebrar la gesta, se li va aparèixer la maligna figura del Llàtzer. No us expliquem res de l'ensurt que va tenir el veterà company, que li va fer estroncar el traguinyoli, i potser alguna altra cosa. L'anècdota no va anar a més i el diabòlic personatge es va afegir a la gresca i, com que va acabar pitjor que ningú, per sort al final ni se'n va recordar, de l'ànima del Guapu. Per cert, nosaltres l'hem fitxat per a EL FIGAROT i, per tant, aneu molt amb compte a partir d'ara amb el que dieu i el que feu... que tot se sabrà.

Passatemps

Garbuix de lletres

Localitzeu el nom de catorze poblacions dins aquesta sopa de lletres. Com a pista us direm que totes han vist algun castell de nou de color verd

Y	R	U	I	A	O	L	E	W	I	B	V	S	B	A	L
P	M	Ç	E	G	N	C	G	S	I	T	I	N	F	K	V
A	S	L	L	N	U	R	R	W	S	V	L	Z	S	T	I
N	O	E	F	P	O	A	B	E	U	O	A	X	A	A	L
J	V	M	D	R	T	N	L	Ç	S	J	N	M	T	R	A
Q	I	N	A	P	F	O	X	A	M	T	O	A	L	R	L
O	L	T	J	D	L	L	E	I	D	A	V	T	A	E	L
Ç	A	A	I	S	Y	E	S	T	W	A	A	O	R	S	Q
M	F	V	B	Q	N	C	D	U	C	E	N	S	I	T	D
X	R	T	L	I	S	R	P	Ç	B	V	O	T	R	N	A
Z	A	D	R	R	S	A	O	A	N	D	G	U	E	O	R
G	N	A	G	U	A	B	C	R	F	E	A	C	F	M	Ç
N	C	Q	F	B	R	D	A	N	S	I	R	A	H	T	G
I	A	O	L	A	E	U	P	L	A	L	R	O	Y	O	U
V	D	G	L	I	U	S	C	R	K	L	A	I	L	D	A
P	M	H	U	A	S	S	A	R	R	E	T	Ç	A	L	A

Solució:

L'Arbog, Barcelona, La Bisbal, Igualada, Lleida, Llorenç del Pòdès, Mataró, Montserrat, Reus, Sitges, Tarragona, Terrassa, Vilafraanca, Vilanova

Trencaclosques casteller

(places tradicionals al segle XIX)

Si voleu conèixer uns quants dels llocs on es feien més sovint castells al segle XIX haureu de suar una mica la camisa. Primer haureu d'ordenar les lletres que hi ha a cada columna; a la primera hi ha noms de carrers i de places i a la segona n'hi ha de poblacions. Després haureu de relacionar-los.

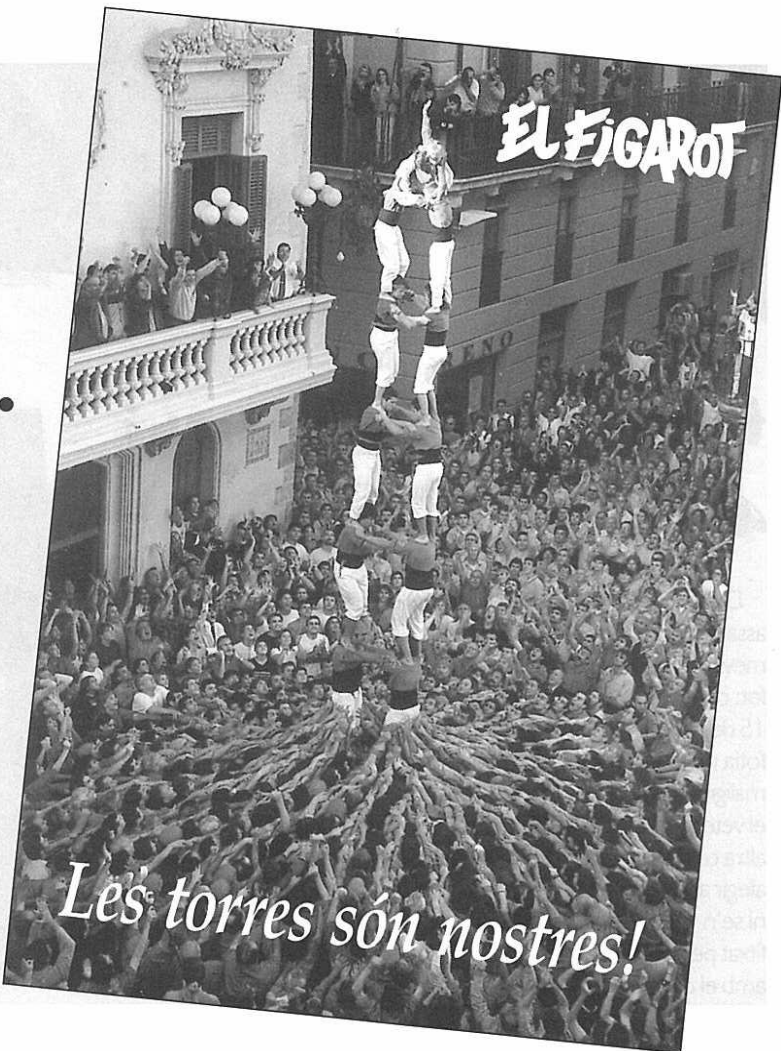
Com a pista us direm que l'ordre de les lletres no segueix cap lògica intencionada.

1. ÇAPLA LLEVA	A. GATAORANR
2. PÇALA ELD BTLA	B. CANVALFARI
3. APLÇA ED AL VALI	C. L' BRAÇO
4. RECRAR JAROM	D. GISTES
5. PAC ED AL LIVA	E. LE NELDVELR
6. LAÇPA ED AL TOFN	F. LASVL
7. AÇPAL ED AL AVIL	G. AORTANGAR
8. PALAÇ ED SEL SOLC	H. ANVOLIAV

Solució:

1. Plaça Vella (El Vendrell); 2. Plaça del Blat (Valls); 3. Plaça de la Vila (Mataró); 4. Carrer Major (L'Arbog); 5. Cap de la Vila (Sitges); 6. Plaça de la Font (Tarragona); 7. Plaça de la Vila (Vilanova); 8. Plaça de les Coles (Tarragona).

En el proper
número
de El Figarot...

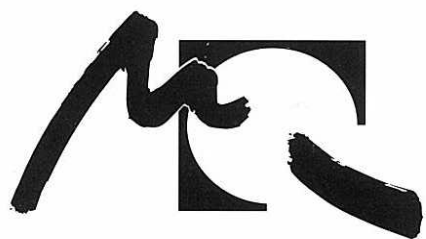

100 Aniversari

- ✕ Grans promocions**
- ✕ Les últimes novetats de les darreres fires internacionals**
- ✕ Les millors ofertes i preus**
- ✕ Consulti el nostre finançament gratuït fins a 18 mesos**

I com sempre, el nostre moble Massís de disseny i fabricació pròpia

SECCIÓ MOBILIARI D'OFICINA

Mobles Quer

M O D E R N - C L À S S I C - M A S S Í S

**Avinguda de Barcelona, 76
Tel. 93 892 05 33
VILAFRANCA DEL PENEDES**

**Rambla Catalunya, 8
Rda. Sant Antoni, 17 - Villarroel, 2
BARCELONA**

Alcem la COPA i brindem pel 2000!

Per cada 50.000 pts en compres efectuades
amb qualsevol de les nostres targetes,
li regalem aquesta ampolla
de cava del 2000 de Caixa Penedès.

Vingui a l'oficina i celebri el 2000 amb cava.

A més a més, aconsegueixi les 5 plaques de disseny exclusiu

